

mag. Rotija Kmet Zupančič, Mojca Koprivnikar Šušteršič, Mateja Kovač, Gorazd Kovačič, Janez Kušar, Jure Povšnar, Eva Zver

Dejavnosti slovenskega gospodarstva v luči
poslovanja gospodarskih družb v letih 2002
in 2003

Delovni zvezek 2 / 2004

Delovni zvezki Urada RS za makroekonomske analize in razvoj
ISSN: 1318-1920

Izdajatelj:

Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj,
Gregorčičeva 27, 1000 Ljubljana.

Telefon: 01 478 10 12

Fax: 01 478 10 70

Elektronska pošta: gp.umar@gov.si

<http://www.gov.si/umar/publicis/dz.html>

Urednica zbirke: Eva ZVER

Tehnična urednica: Ema Bertina KOPITAR

Prevod povzetka: Tina POTRATO

Izdelava grafikonov: Marjeta ŽIGMAN

Lektoriranje: Vesna JEREB

Naslovnica, oblikovna zasnova: Sandi RADOVAN, Studio DVA

Distribucija: Simona ZRIM

Tisk: SOLOS, Ljubljana

Odgovorna oseba: dr. Janez ŠUŠTERŠIČ, direktor

Naklada: 200 izvodov

Pisna naročila za zbirko ali posamezno publikacijo sprejemamo na naslov izdajatelja.

Ljubljana, 2004

Delovni zvezek št. 2/2004 “Dejavnosti slovenskega gospodarstva v luči poslovanja gospodarskih družb v letih 2002 in 2003” **so pripravili:**

mag. Rotija Kmet Zupančič

Urejanje in uvod

Okvir: Informacijsko-komunikacijske dejavnosti

Mateja Kovač

1. Kmetijstvo, lov, gozdarstvo

2. Ribišтво

Jure Povšnar

3. Rudarstvo

5. Oskrba z elektriko, plinom in vodo

9. Promet, skladiščenje in zveze

Gorazd Kovačič

4. Predelovalne dejavnosti

Janez Kušar

6. Gradbeništvo

Mojca Koprivnikar Šušteršič

7. Trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe

8. Gostinstvo

10. Poslovanje z nepremičninami, najem in poslovne storitve

Eva Zver

11. Druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti

Kazalo

Uvod	7
Introduction	8
1. Kmetijstvo, lov, gozdarstvo	9
2. Ribišтво	12
3. Rudarstvo	14
4. Predelovalne dejavnosti	1
5. Oskrba z elektriko, plinom in vodo	22
6. Gradbeništvo	25
7. Trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe	28
8. Gostinstvo	32
9. Promet, skladiščenje in zveze	36
10. Nepremičninami, najem in poslovne storitve	40
11. Druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti	47
Okvir: Informacijsko - komunikacijske dejavnosti	43
Literatura in viri	50
Priloga 1: Opredelitev kazalnikov, uporabljenih v analizi poslovanja gospodarskih družb	51
Podatkovna priloga	53

Uvod

Gospodarske družbe predstavljajo pomemben del slovenskega gospodarstva, saj ustvarijo okoli 60% dodane vrednosti celotne ekonomije in so zato predmet številnih ekonomskih analiz. Pomemben vir informacij o njihovem poslovanju predstavljajo statistični podatki iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida (objavlja jih Agencija za javnopravne evidence in storitve - AJPEŠ), kjer pa se zaradi pogostih metodoloških sprememb¹ analitiki srečujemo z razmeroma kratkimi časovnimi serijami, ki otežujejo primerjave med daljšimi časovnimi obdobji.

V tem delovnem zvezku statistične podatke iz bilanc stanja in izkaza poslovnega izida gospodarskih družb uporabljamo za podrobnejšo analizo delovanja posameznih dejavnosti slovenskega gospodarstva. Poznavanje preteklih gibanj nam služi kot osnova za napovedovanje gospodarskih gibanj po dejavnostih, ki je sestavni del Pomladanskih in Jesenskih poročil UMAR. Namen delovnega zvezka je tako na osnovi podatkov za gospodarske družbe komentirati poslovanje posameznih dejavnosti v letu 2003, opredeliti glavne dejavnike, ki so vplivali na ustvarjeni poslovni rezultat in dodano vrednost dejavnosti, ter opisati pomembnejše strukturne premike v okviru teh dejavnosti. Zaradi metodoloških sprememb pri sestavi bilance stanja in izkaza poslovnega izida, ki so bile uveljavljene z letom 2002, analizirano obdobje zajema le dve leti (2002-2003), za kateri so na voljo metodološko primerljivi podatki.

Delovni zvezek je zbirka enajstih poglavij, od katerih vsako predstavlja samostojno analizo poslovanja družb v posamezni dejavnosti klasifikacije SKD. Vključene so tiste dejavnosti, v katerih gospodarske družbe kot pravnoorganizacijska oblika po ustvarjeni dodani vrednosti predstavljajo relativno pomemben del celotne dejavnosti, in sicer: kmetijstvo - A, ribištvo - B, rudarstvo - C, predelovalne dejavnosti - D, oskrba z elektriko, plinom in vodo - E, gradbeništvo - F, trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe - G, gostinstvo - H, promet, skladiščenje in zveze - I, nepremičnine, najem in poslovne storitve - K, druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti - O. V dodatku (Okvir 1) posebej analiziramo tudi sektor informacijsko-komunikacijskih tehnologij (sektor IKT).

Ključne besede: poslovni rezultati, dodana vrednost, statistični podatki iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida, gospodarske družbe, predelovalne dejavnosti, trgovina, promet, storitve, informacijsko-komunikacijske dejavnosti, rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti, gradbeništvo, energetika, gostinstvo, rudarstvo, kmetijstvo, ribištvo

¹ Pri sestavljanju letnih poročil morajo od leta 2002 dalje družbe upoštevati novosti, določene v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list, št. 45/01, 39/02, 50/02) in v novih Slovenskih računovodskih standardih - SRS (Uradni list, št. 107/01). Z novimi SRS sta bila zaradi zagotovitve realnejšega prikaza poslovnega izida in premoženjsko finančnega položaja družb spremenjena predvsem vrednotenje in vsebina določenih bilančnih postavk. Na področju vrednotenja bilančnih postavk so novi SRS odpravili splošno revalorizacijo oziroma indeksacijo. Določili pa so obvezno splošno prevrednotovanje kapitala glede na spremembo kupne moči domače valute in posebno prevrednotovanje sredstev in obveznosti do virov sredstev, ki se opravi zaradi okrepitve ali oslabitve sredstev oziroma zaradi oslabitve ali okrepitve dolgov glede na spremembo cen gospodarskih kategorij.

Introduction

Commercial companies make up an important part of Slovenia's economy, generating about 60% of the total economy's value added, and are therefore the subject of a number of economic analyses. An important source of information about their performance is statistical figures from their balance sheets and profit and loss statements (published by the Agency for Public Legal Records and Related Services); however, analysts deal with relatively short time series due to frequent methodological changes, which makes comparisons over longer periods of time relatively difficult.

In this Working Paper, statistical data from commercial companies' balance sheets and profit and loss statements are used to make a detailed analysis of the performance of individual activities of the Slovenian economy. Trends from previous years serve as a basis for projecting economic developments for each activity and these projections are then included in the IMAD's Spring and Autumn Reports. **Using aggregated data for commercial companies, this Working Paper aims to comment on the performance of individual activities in 2003, identify the main factors that influenced an activity's financial results and its level of value added, and describe the main structural shifts seen in each activity.** Due to methodological changes in compiling balance sheets and profit and loss statements introduced in 2002¹, the analysis only covers the 2002-2003 period for which methodologically comparable data are available.

This Working Paper consists of eleven chapters, each providing an independent analysis of company performance for an individual activity according to the Standard Classification of Activities. We have included activities where commercial companies, representing one type of legal organisational form, generated an important part of the activity's value added. They are: agriculture (A), fishing (B), mining (C), manufacturing (D), electricity, gas and water supply (E), construction (F), wholesale and retail trade, the repair of motor vehicles, personal and household goods (G), hotels and restaurants (H), transport, storage and communications (I), real estate, renting and business activities (K), and other community, social and personal service activities (O). In addition, information and communication technologies (ICT) are analysed separately in the Annex (Box 1).

Key words: financial results, value added, statistical data from balance sheets and profit and loss statements, commercial companies, manufacturing, wholesale and retail trade, transport, services, information and communications activities, recreation, culture and sports activities, construction, energy sector, hotels and restaurants, mining, agriculture, fishing.

¹ As of 2002, commercial companies have to take into account the new provisions of the Act Amending the Companies Act (Official Journal, 45/01, 39/02, 50/02) and the new Slovenian Accounting Standards (Official Journal, 107/01) in compiling their annual reports. In order to ensure a more realistic presentation of the companies' business results and their financial and property standing, the new Accounting Standards introduce new methods of evaluating certain balance sheet items and the contents of these items. As regards evaluation methods, the new Standards eliminate indexation, while introducing a compulsory general revaluation of capital relative to changes in the domestic currency purchasing power, as well as specific revaluation of assets and liabilities due to their rise or fall or due to the rise or fall in debts relative to changes in the prices of economic categories.

1. Kmetijstvo, lov in gozdarstvo

Gospodarske družbe s področja kmetijstva, lova in gozdarstva so leto 2003 po negativnem izidu v letu prej zaključile z neto čistim dobičkom obračunskega obdobja. Kljub vremensko izjemno neugodnemu letu so v primerjavi z letom prej izboljšale poslovanje in neto čisto izgubo spremenile v neto čisti dobiček obračunskega obdobja. Izboljšanje je bilo prisotno v obeh dejavnostih tega področja: dejavnost kmetijstva, lova ter z njima povezanih storitev je svoj negativni poslovni izid iz leta prej zmanjšala, dejavnost gozdarstva pa je pozitivni izid iz leta prej še povečala.

Gospodarske družbe s **področja kmetijstva, lova in gozdarstva (področje dejavnosti A)** predstavljajo relativno majhen delež v vseh slovenskih družbah. V letu 2003 so po številu predstavljale 1.3%, po zaposlenih 1.7% in po ustvarjeni dodani vrednosti 1.2% vseh gospodarskih družb, kar je povsem enako kot v letu 2002. Povprečna družba te dejavnosti je bila po številu zaposlenih večja (za 33%), po višini sredstev pa manjša (za 7.9%) od povprečne družbe v slovenskem gospodarstvu.

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb dejavnosti kmetijstva, lova in gozdarstva

	2002	2003
Število gospodarskih družb	485	508
Število zaposlenih	8,145	7,863
Neto ¹ čisti dobiček/izguba obračunskega obdobja, v mio SIT	-383	916
VELIKOST PODJETJA		
Sredstva / podjetje, v mio SIT	347.1	340.1
Število zaposlenih / podjetje	16.8	15.5
OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI		
Povprečna sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	19,653	21,000
GOSPODARNOST		
Gospodarnost poslovanja	0.988	1.004
DONOSNOST		
Donosnost sredstev, v %	-0.24	0,55
Donosnost prihodkov, v %	-0.24	0.57
PRODUKTIVNOST		
Produktivnost dela, v 000 SIT	18,646	19,898
Dodana vrednost / zaposlenega, v 000 SIT	3,984	4,492
DELOVNA STROŠKOVNOST		
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	3,195	3,375
Delež stroškov dela v dodani vrednosti, v %	80.2	75.1
FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST		
Delež dolga v virih sredstev, v %	37.8	42.9
Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev, v %	26.3	29.4
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	93.7	90.0
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog, v %	92.9	92.1
IZVOZNA USMERJENOST		
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje, v %	5.2	5.3
STRUKTURA SREDSTEV		
Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	66.5	63.4
Delež proizvajalnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v stalnih sredstvih	18.5	16.5

Vir: AJPEŠ in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPEŠ.

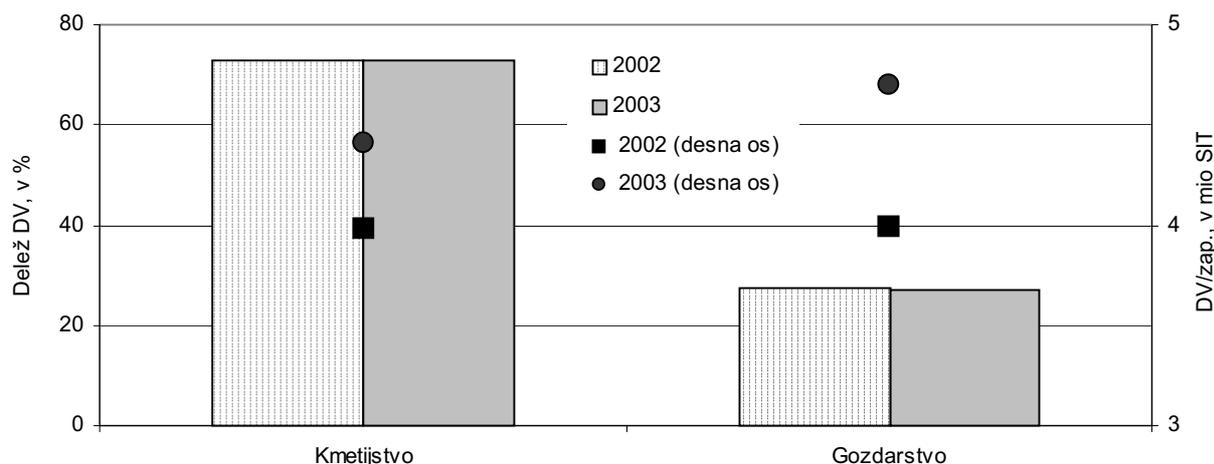
Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

V letu 2003 se je število kmetijskih gospodarskih družb povečalo, v primerjavi z letom prej pa se je izboljšal tudi njihov neto poslovni rezultat. Letna računovodska poročila je oddalo 508 kmetijskih, gozdarskih ali lovskih družb (23 družb več kot za leto 2002), ki so zaposlovale 7.863 delavcev (za 3.5% manj kot v letu 2002). Število zaposlenih na družbo se je tako zmanjšalo s 16.8 na 15.5 delavcev. Gospodarili so s 172.8 mrd SIT sredstev, ustvarili 161.1 mrd SIT prihodkov, 159.8 mrd SIT odhodkov, leto pa zaključili z 916.2 mio SIT neto čistega dobička obračunskega obdobja (v letu 2002 383.4 mio SIT neto čiste izgube obračunskega obdobja). Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, lovom in gozdarstvom, so ustvarile 35.3 mrd SIT dodane vrednosti, od tega so stroški dela znašali 26.5 mrd SIT.

Skupni prihodki gospodarskih družb s področja dejavnosti kmetijstva, lova in gozdarstva so se v letu 2003 povečali za 2.5%. Velika večina, 97.1%, jih je bila ustvarjena iz poslovanja, 1.7% iz financiranja, 1.2% pa je bilo izrednih prihodkov. V primerjavi s predhodnim letom so se najbolj znižali finančni in nekoliko tudi izredni prihodki, poslovni prihodki pa so se kljub vremensko izredno neugodnemu letu in s tem količinsko precej nižjim pridelkom celo zvišali (za 3.0%). K temu so v rastlinski pridelavi pripomogle višje odkupne cene, v živinoreji, ta ima v strukturi največji delež, pa kaže vzroke iskati v večji prodaji živine v drugi polovici leta, ko je že primanjkovalo krme. Pri tem so se čisti prihodki od prodaje zvišali za 1.8%. Ponovno so bolj porasli na tujem (za 4.0%) kot na domačem trgu (za 1.7%), vendar delež prihodkov od prodaje na tujem trgu v čistih prihodkih od prodaje ostaja nizek, le 5.3-odstoten (v letu 2002 5.2-odstoten).

Dejavnost kmetijstva, lova in gozdarstva je relativno velik prejemnik državnih pomoči. Njihova vrednost je skupaj s še nekaterimi drugimi prihodki prikazana z dvema postavkama. Na prvi so subvencije, dotacije, regresi, kompenzacije in drugi prihodki, ki so povezani s poslovnimi učinki in so del poslovnih prihodkov. Ti so v letu 2003 znašali 2.3 mrd SIT (v letu 2002 2.5 mrd SIT), kar je 1.5% poslovnih prihodkov (v letu 2002 1.7%). Na drugi postavki so subvencije, dotacije in podobni prihodki, ki niso povezani s poslovnimi učinki in so del izrednih prihodkov. Ti so v letu 2003 znašali 353 mio SIT (v letu 2002 727 mio SIT), kar je v tem letu pomenilo 18.1% izrednih prihodkov (v letu 2002 kar 35.6%). Obe postavki skupaj sta k ustvarjenemu skupnemu prihodku gospodarskih družb kmetijstva, lova in gozdarstva prispevali 1.7% (v letu 2002 2.1%), kar je dva in polkrat toliko kot v povprečni gospodarski družbi vseh dejavnosti (v letu 2002 kar trikrat toliko kot v povprečju)².

Slika 1: Struktura dodane vrednosti in dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah dejavnosti kmetijstvo, lov in gozdarstvo

Vir: AJPES in lastni preračuni na osnovi podatkov AJPES.

² Pri tem je potrebno poudariti, da glavina odobrene pomoči po potrjeni škodi v kmetijstvu v tem letu zaradi proračunskih težav še ni bila izplačana in torej še ni prikazana v računovodskih izkazih za leto 2003. Izplačana bo šele v letu 2004 in torej tudi prikazana v računovodskih izkazih za leto 2004, čeprav se nanaša na leto 2003.

Skupni odhodki gospodarskih družb s področja dejavnosti kmetijstva, lova in gozdarstva so se v letu 2003 povečali manj kot skupni prihodki; njihova rast je bila 1.6-odstotna. V tem letu so imele te družbe 97.5% odhodkov iz poslovanja, 2.2% iz financiranja in 0.2% izrednih odhodkov. Povečale pa so se vse tri vrste odhodkov: najbolj izredni (za 17.8%), manj finančni (za 10.6%) in najmanj poslovni (za 1.4%). Rast odhodkov iz poslovanja je za 1.6 odstotne točke zaostajala za rastjo poslovnih prihodkov, zato se je gospodarnost poslovanja izboljšala z 0.988 na 1.004. Stroški blaga, materiala in storitev, ki predstavljajo glavnino odhodkov, so se povečali za 1.5%, stroški dela pa za 2%, kar je sicer manj od povprečne rasti teh stroškov v vseh gospodarskih družbah (9.0% in 7.5%). Značilno visok delež stroškov dela v dodani vrednosti te dejavnosti se je tako v letu 2003 znižal: z 80.0% na 75.1%.

Financiranje in plačilna sposobnost gospodarskih družb s področja kmetijstva, lova in gozdarstva pa se je po vseh izbranih kazalcih poslabšala. Povečala sta se namreč delež dolga v virih sredstev in delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev, zmanjšala pa kapitalna pokritost stalnih sredstev in tudi dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog (gl. tudi Tabela 1).

*Večina gospodarskih družb s področja kmetijstvo, lov in gozdarstvo je iz dejavnosti **kmetijstvo, lov ter z njima povezane storitve (oddelek 01)**, ki je v letu 2003 kljub neugodnim vremenskim pogojem nekoliko izboljšala svoje poslovne rezultate. Družbe te dejavnosti so ustvarile 73% dodane vrednosti celotne dejavnosti kmetijstvo, lov in gozdarstvo. Obračunsko obdobje 2003 so sicer ponovno zaključile z neto čisto izgubo, vendar je bila ta nižja kot v letu prej, v višini 108.2 mio SIT (v letu 2002 712.7 mio SIT). Izboljšanje poslovnih rezultatov je bila predvsem posledica boljšega poslovanja v pridelovanju kmetijskih rastlin, čeprav je bil poslovni izid teh družb še vedno negativen, v višini 195 mio SIT (v letu 2002 preko 1.5 mrd SIT). Ob nižjem pridelku in njihovih višjih odkupnih cenah so se bolj kot prihodki zmanjšali odhodki: stroški blaga, materiala in storitev so se zmanjšali za 4.0%, stroški dela pa za 1.7%. V živinoreji so bile rasti obratne: rast skupnih odhodkov je za 1.1 odstotno točko preseгла rast skupnih prihodkov. Te družbe so zato sicer ohranile pozitivni poslovni izid iz leta 2002, vendar so ga poslabšale: z 862.9 mio SIT na 228.1 mio SIT. Stroški blaga, materiala in storitev so porasli za 6.4% (domnevamo, da predvsem zaradi dražje krme), stroški dela pa za 8.6%, kar je več kot so v vseh gospodarskih družbah.*

V strukturi dodane vrednosti dejavnosti kmetijstva, lova in povezanih storitev prevladujeta živinoreja in rastlinska pridelava, opazna pa je tendenca krepitve posameznih manjših netradicionalnih kmetijskih dejavnosti. Kmetijske in lovske gospodarske družbe (oddelek 01) so v letu 2003 ustvarile 25.7 mrd SIT dodane vrednosti. Večina, 45% dodane vrednosti kmetijskih gospodarskih družb, je bilo ustvarjene v živinoreji, le nekoliko manj v pridelavi kmetijskih rastlin, ostalo pa v mešanem kmetijstvu, storitvah in lovu. V rastlinskem delu se je dodana vrednost zmanjšala le pri žitih, povečala pa pri vrtninah, grozdju in sadju. V živinoreji je bila ponovno največja rast v skupini druge živali, v storitvah pa v skupini urejanje in vzdrževanje parkov, vrtov in zelenih površin. Obe skupini sicer predstavljata relativno majhen delež v skupni dodani vrednosti tega oddelka.

*V gospodarskih družbah dejavnosti **gozdarstva in gozdarskih storitev (oddelek 02)** so v letu 2003 poslovali še uspešneje kot v letu prej. V tej dejavnosti je delovalo 73 gospodarskih družb, ki so zaposlovale 2,040 delavcev (8.2% manj kot v letu 2002). Gospodarili so s 23.3 mrd SIT sredstev, ustvarili 25.8 mrd SIT prihodkov, 24.5 mrd odhodkov, leto pa ponovno zaključili z neto čistim dobičkom obračunskega obdobja, ki pa je bil trikrat višji kot v letu 2002 (1,0 mrd SIT, v letu 2002 329.2 mio SIT). Ker gozdnogospodarske družbe za razliko od zasebnih lastnikov gozdov že desetletja izpolnjujejo načrtovano sečnjo po gozdnogospodarskih načrtih, s tem pa gozdove tudi negujejo in izboljšujejo kvaliteto lesa, lahko sklepamo, da je prav to eden izmed pomembnejših vzrokov za njihove dobre rezultate poslovanja.*

2. Ribištvo

Ribiška dejavnost se je tudi v letu 2003 soočala z velikimi težavami pri izvajanju ribolova. Kljub temu se zmanjševanje števila zaposlenih v teh gospodarskih družbah, ki je bilo prisotno v zadnjih petih letih, ni nadaljevalo, hkrati pa so te družbe poslovno leto prvič po letu 2000 zaključile pozitivno. K takšnemu poslovnemu izidu so nekoliko prispevale povečane državne pomoči, vendar pa je njegov večji del posledica izboljšane poslovanja v osnovni dejavnosti družb.

Gospodarske družbe s **področja ribištva (področje dejavnosti B)** imajo med vsemi slovenskimi družbami le skromen delež, ki se tudi v letu 2003 skoraj ni spremenil, pač pa so se lani izboljšali njihovi poslovni rezultati. Po številu so predstavljale 0.06%, po zaposlenih 0.02% in po ustvarjeni dodani vrednosti 0.02% vseh gospodarskih družb. Letna računovodska poročila za leto 2002 je oddalo 25 gospodarskih družb, ki so zaposlovale 109 delavcev (2 gospodarski družbi in 2 delavca več kot v letu prej). Gospodarili so z 2.2 mrd SIT sredstev, ustvarili 2.05 mrd SIT prihodkov in 2.02 mrd SIT odhodkov, poslovno leto pa zaključili z neto čistim dobičkom v višini 27.2 mio SIT (v letu 2002 58.6 mio SIT neto čiste izgube). Dodana vrednost

Tabela 2: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb dejavnosti ribištva

	2002	2003
Število gospodarskih družb	23	25
Število zaposlenih	107	109
Neto ¹ čisti dobiček/izguba obračunskega obdobja, v mio SIT	-59	27
VELIKOST PODJETJA		
Sredstva / podjetje, v mio SIT	70.7	88.5
Število zaposlenih / podjetje	4.6	4.4
OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI		
Povprečna sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	15,275	17,879
GOSPODARNOST		
Gospodarnost poslovanja	0.963	1.014
DONOSNOST		
Donosnost sredstev, v %	-3.59	1.40
Donosnost prihodkov, v %	-3.31	1.33
PRODUKTIVNOST		
Produktivnost dela, v 000 SIT	15,948	18,210
Dodana vrednost / zaposlenega, v 000 SIT	3,440	4,224
DELOVNA STROŠKOVNOST		
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	3,156	3,262
Delež stroškov dela v dodani vrednosti, v %	91.7	77.2
FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST		
Delež dolga v virih sredstev, v %	57.8	49.9
Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev, v %	47.5	40.0
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	70.6	78.8
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog, v %	67.3	74.9
IZVOZNA USMERJENOST		
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje, v %	2.9	4.6
STRUKTURA SREDSTEV		
Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	59.8	63.6
Delež proizvodnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v stalnih sredstvih	22.0	18.0

Vir: AJPEŠ in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPEŠ.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

dejavnosti je znašala 461 mio SIT, od tega stroški dela 355.8 mio SIT oziroma 77.2% njene vrednosti, kar predstavlja manjši delež kot v letu 2002 (takrat 91.7%).

V letu 2003 so ribiške družbe svoje prihodke povečale, najbolj iz naslova izrednih dogodkov. Ustvarile so 97.1% prihodkov iz poslovanja, 1.1% iz financiranja, 1.8% pa iz izrednih dogodkov. V primerjavi z letom prej so se skupni prihodki povečali za 15.5%; povečali so se poslovni in izredni prihodki (za 16.7% in 34.3%), medtem ko so se prihodki iz financiranja precej zmanjšali (za 45.3%). Čisti prihodki od prodaje so porasli za 11.1%, predvsem na tujem (za 74.9%) pa tudi na domačem trgu (za 9.2%). Delež prihodkov od prodaje na tujem trgu v čistih prihodkih od prodaje se je tako zvišal z 2.9% na 4.6%. Gospodarske družbe s področja ribištva so za leto 2003 izkazale 16.4 mio SIT subvencij, dotacij, regresov, kompenzacij in drugih prihodkov, ki so povezani s poslovnimi učinki (za leto 2002 4.7 mio SIT) in 7.4 mio SIT subvencij, dotacij in podobnih prihodkov, ki s poslovnimi učinki niso povezani (za leto 2002 0.5 mio SIT). Obe postavki skupaj sta k ustvarjenemu skupnemu prihodku gospodarskih družb ribištva prispevali 1.2%, kar je precej več kot v letu prej (takrat 0.3%). Družbe so namreč v svojih računovodskih izkazih za leto 2003 prikazale tudi višino državne pomoči, ki so jo prejele šele v tem letu zaradi oviranega izvajanja ribolova v slovenskem ribolovnem morju v poletju 2002.

Rast skupnih odhodkov ribiških družb je zaostajala za rastjo skupnih prihodkov za 5 odstotnih točk. Zmanjšali so se namreč izredni odhodki, ki so bili v letu 2002 predvsem zaradi kritja izgube iz prejšnjih obdobj izjemno visoki. Poslovni in finančni odhodki so se povečali (za 10.9% in 13.6%), vendar so zaostajali za rastjo poslovnih in finančnih prihodkov. Stroški blaga, materiala in storitev, ki predstavljajo glavnino odhodkov, so se po skoraj nespremenjeni vrednosti v letu prej povečali za 15%, stroški dela pa za 5.6% (v vseh gospodarskih družbah skupaj, za 7.5%).

Na pozitivne premike v poslovanju ribiških družb kažejo tudi nekateri drugi kazalniki uspešnosti poslovanja. Dodana vrednost na zaposlenega se je povečala za 22.8%, vendar v primerjavi s povprečjem vseh gospodarskih družb še vedno ostaja nizka (4.2 mio SIT, povprečje vseh družb je 6.1 mio SIT). Povečala so se povprečna sredstva na zaposlenega pa tudi donosnost sredstev in donosnost prihodkov. Po vseh opazovanih kriterijih sta se izboljšala tudi financiranje in plačilna sposobnost ribiških družb; delež dolga in delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev sta se zmanjšala, povečala pa kapitalska pokritost stalnih sredstev in dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog.

3. Rudarstvo

V rudarstvu se je v letu 2003 dolgoletno zmanjševanje števila zaposlenih še pospešilo, nanaša pa se predvsem na dva preostala še delujoča premogovnika, kjer liberalizacija energetskega trga terja izboljševanje produktivnosti. Poslovni rezultati v rudarstvu so bili lani nekoliko slabši kot leto pred tem, a boljši kot v letih od 1995 do 2001, pri tem je izguba energetskega dela rudarstva presegala dobiček neenergetskega dela.

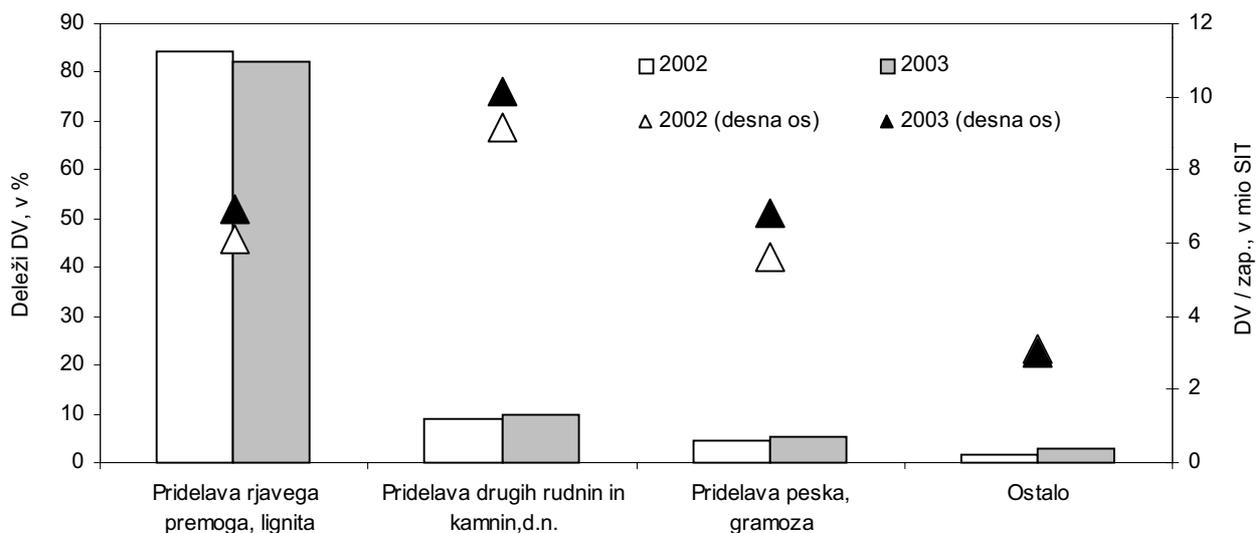
V letu 2003 se je dodana vrednost, ki jo ustvarijo gospodarske družbe rudarstva (področje dejavnosti C), le skromno povečala, glavnino dodane vrednosti so predstavljali stroški dela. 60 gospodarskih družb v tej dejavnosti je s 4,419 zaposlenimi in 7.9 mrd SIT sredstev ustvarilo 55.8 mrd SIT poslovnih prihodkov in 30.4 mrd SIT dodane vrednosti (1.1% dodane vrednosti vseh slovenskih družb), kar je za 3.3% več kot leto prej. Pri tem so v dodani vrednosti stroški dela predstavljali kar 80.4% (v letu 2002 78.8%). Visoki so bili tudi stroški dela na zaposlenega, kar je tudi odraz zahtevnih delovnih pogojev. Stroški dela na zaposlenega so tako kar za 45% presegali povprečje vseh gospodarskih družb.

Tabela 3: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb dejavnosti rudarstva

	2002	2003
Število gospodarskih družb	60	60
Število zaposlenih	4,779	4,419
Neto ¹ čisti dobiček/izguba obračunskega obdobja, v mio SIT	-0,746	-0,920
VELIKOST PODJETJA		
Sredstva / podjetje, v mio SIT	1,447	1,465
Število zaposlenih / podjetje	79.6	73.6
OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI		
Povprečna sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	17,938	19,696
GOSPODARNOST		
Gospodarnost poslovanja	0.987	1.000
DONOSNOST		
Donosnost sredstev, v %	-0.9	-1.1
Donosnost prihodkov, v %	-1.4	-1.6
PRODUKTIVNOST		
Produktivnost dela, v 000 SIT	11,154	12,639
Dodana vrednost / zaposlenega, v 000 SIT	6,151	6,872
DELOVNA STROŠKOVNOST		
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	4,850	5,525
Delež stroškov dela v dodani vrednosti, v %	78.8	80.4
FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST		
Delež dolga v virih sredstev, v %	23.1	25.3
Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev, v %	17.0	19.0
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	98.1	95.2
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog, v %	99.7	81.1
IZVOZNA USMERJENOST		
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje, v %	4.7	5.5
STRUKTURA SREDSTEV		
Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	78.4	78.5
Delež proizvodnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v stalnih sredstvih	24.2	24.7

Vir: AJPES in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPES.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

Slika 2: **Struktura dodane vrednosti in dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah dejavnosti rudarstva**

Vir: Lastni preračuni na osnovi podatkov AJPES.

Dolgoletno zmanjševanje števila zaposlenih se je v letu 2003 še pospešilo, s tem pa se je povečala tudi produktivnost dela. Število zaposlenih se je od leta 1995 znižalo za 49.4%, samo v letu 2003 pa se je zmanjšalo za 7.5%. Ob tako intenzivnem zniževanju števila zaposlenih se je močno izboljšala produktivnost dela v tej dejavnosti (gl. Tabela 3). V letu 2003 so bili v rudarstvu prihodki od prodaje na zaposlenega okoli dvakrat nižji, dodana vrednost na zaposlenega pa za dobro desetino višja v primerjavi s povprečjem vseh gospodarskih družb.

V zadnjih dveh letih so gospodarske družbe rudarstva poslovale z neto čisto izgubo obračunskega obdobja, ki ni preseгла milijarde tolarjev. Po izjemno visoki izgubi dejavnosti rudarstva v letu 2001 (50.1 mrd SIT), ki je bila predvsem posledica prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev (nepremičnin, strojev, opreme) v dveh gospodarskih družbah iz dejavnosti pridobivanja rjavega premoga in lignita, se je le-ta v letu 2002 močno znižala. Neto čista izguba obračunskega obdobja je znašala 746 mio SIT, v letu 2003 pa se je povečala na 920 mio SIT. Pri tem so posamezne gospodarske družbe rudarstva poslovale zelo različno. Družbe s pozitivnim poslovanjem so ustvarile 1,034 mio SIT čistega dobička, družbe z negativnim pa 1,954 mio SIT čiste izgube. Omeniti velja, da je bila v lanskem letu neto izguba, ki je vezana zgolj na poslovanje, zanemarljivo majhna – le 14 mio SIT, tako da je h končnemu poslovnemu rezultatu največ doprinesla neto izguba na ravni financiranja. Še vedno pa velja, da je energetski del rudarstva vsa leta posloval negativno, neenergetski pa pozitivno in da je bila izguba prvega vedno večja od dobička slednjega. Poslovanje obeh podrobneje opisujemo v nadaljevanju.

Poslovanje dejavnosti pridobivanje energetskih surovin (podpodročje CA) v glavnem zaznamuje pridobivanje rjavega premoga in lignita, kjer se je poslovanje v letu 2003 sicer nekoliko izboljšalo, vendar je bilo še vedno negativno. Celotno podpodročje CA vključuje dva delujoča rudnika lignita in rjavega premoga ter nekaj rudnikov v zapiranju. Pri pridobivanju energetskih surovin so v obračunskem letu 2003 imeli 1,599 mio SIT neto čiste izgube, od tega pri storitvah v zvezi s pridobivanjem nafte in zemeljskega plina 560 mio SIT. V okviru podpodročja CA je največja dejavnost pridobivanje rjavega premoga in lignita, ki pomeni okoli 82% rudarstva tako po številu zaposlenih kot po ustvarjeni dodani vrednosti. Dejavnost je v letu 2003 zabeležila 1,005 mio SIT neto čiste izgube obračunskega obdobja, kar je precej manj kot pred letom 2001. Na izboljšanje tekočega poslovanja je vplivalo predvsem prevrednotenje (znižanje vrednosti) sredstev v letu 2001. Dejavnost je v letu 2003 prejela 5,277 mio SIT subvencij, kar je bilo za dobrih 22% manj kot leto prej. Na uspešnost poslovanja gospodarskih družb, ki se ukvarjajo s pridobivanjem rjavega premoga in lignita, pomembno vplivata tako vključenost rudnika lignita v Holding Slovenske elektrarne in medsebojni odnosi med tam povezanimi družbami kot tudi navezava trboveljskega rudnika rjavega premoga na trboveljsko termoelektrarno, ki ima vsled uporabe domačih virov zagotovljeno prednostno dispečiranje električne energije.

V manjši meri pa so lani na poslovne rezultate vplivale spremembe fizičnega obsega proizvodnje (povečanje proizvodnje lignita za 4.3% in znižanje proizvodnje rjavega premoga za 3.4%).

Pridobivanje ostalih rud in kamnin (podpodročje CB) je v okviru rudarstva manjša dejavnost in je v letu 2003, tako kot v preteklih letih, poslovala pozitivno. Dejavnost združuje pridobivanje kovinskih rud, kamna, gramoza, peska, morske soli ipd. V letu 2003 so ustvarili 678 mio SIT neto čistega dobička obračunskega obdobja ali nominalno za dobrih 80% več kot prejšnje leto. Največ dobička so pridelali v dejavnosti t. i. drugih rudnin in kamnin (599 mio SIT) ter pri pridobivanju gramoza in peska (295 mio SIT), pri pridobivanju gradbenega kamna pa so imeli neto čisto izgubo (95 mio SIT).

4. Predelovalne dejavnosti

Gospodarske družbe predelovalnih dejavnosti so poslovno leto 2003 v povprečju zaključile uspešneje kot predhodno leto, saj so povečale ustvarjeno dodano vrednost in neto čisti dobiček obračunskega obdobja. Precej se je povečal neto dobiček iz poslovanja, na ravni finančnih prihodkov in odhodkov pa se je poslovni izid nekoliko poslabšal. Po nekajletni tendenci naraščanja se je v letu 2003 število zaposlenih ponovno znižalo, v glavnem zaradi zmanjšanja zaposlenosti v nekaterih delovno intenzivnejših dejavnostih. Pozitiven neto poslovni rezultat je ustvarila večina oddelkov predelovalnih dejavnosti (17 od 23-ih), vendar se je število tistih z neto izgubo v primerjavi z letom prej povečalo. Poslovne rezultate pa so najbolj izboljšali v proizvodnji kemikalij in kemičnih izdelkov, proizvodnji drugih nekovinskih mineralnih izdelkov ter v proizvodnji strojev in naprav.

Predelovalna industrija je med področji dejavnosti po enomestni šifri SKD najvplivnejša dejavnost. V skupnem številu vseh gospodarskih družb v državi so imele v letu 2003 gospodarske družbe predelovalnih dejavnosti 16.6-odstotni delež. Ustvarile so 42.2% dodane vrednosti, s 45.0% vseh zaposlenih in 27.0% vseh

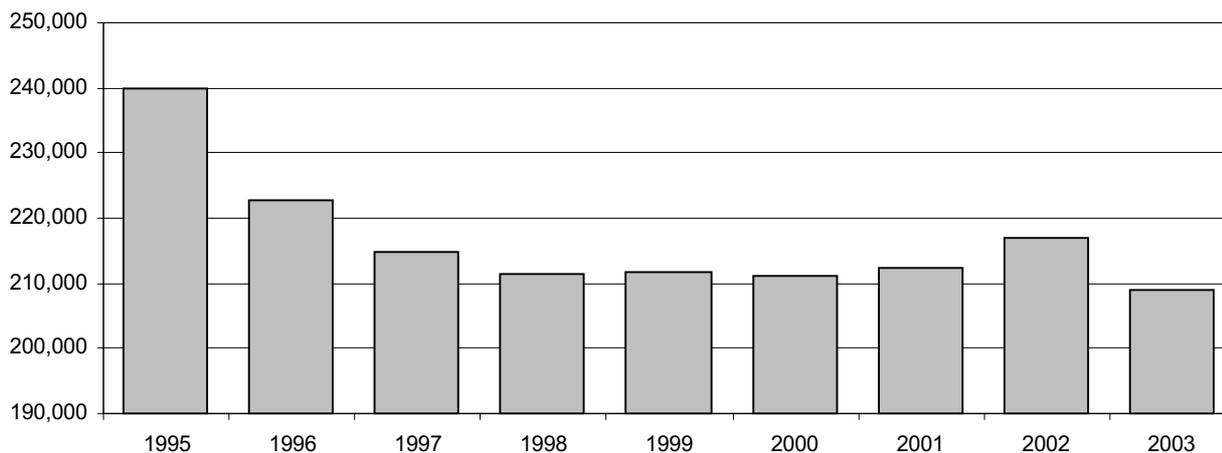
Tabela 4: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb predelovalnih dejavnosti

	2002	2003
Število gospodarskih družb	6,381	6,596
Število zaposlenih	217,017	208,894
Neto ¹ čisti dobiček/izguba obračunskega obdobja, v mio SIT	104,304	121,315
VELIKOST PODJETJA		
Sredstva / podjetje, v mio SIT	584.7	602.0
Število zaposlenih / podjetje	34.0	31.7
OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI		
Povprečna sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	16,444	18,134
GOSPODARNOST		
Gospodarnost poslovanja	1.040	1.045
DONOSNOST		
Donosnost sredstev, v %	2.92	3.20
Donosnost prihodkov, v %	2.58	2.86
PRODUKTIVNOST		
Produktivnost dela, v 000 SIT	18,049	19,727
Dodana vrednost / zaposlenega, v 000 SIT	5,238	5,748
DELOVNA STROŠKOVNOST		
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	3,364	3,666
Delež stroškov dela v dodani vrednosti, v %	64.2	63.8
FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST		
Delež dolga v virih sredstev, v %	44.6	46.5
Delež kratkoročnih obveznostih v virih sredstev, v %	32.7	34.5
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	100.4	97.0
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog, v %	97.5	95.5
IZVOZNA USMERJENOST		
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje, v %	56.2	57.9
STRUKTURA SREDSTEV		
Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	55.2	55.1
Delež proizvodjalnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v stalnih sredstvih	28.3	27.3

Vir: AJPEŠ in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPEŠ.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

Slika 3: Gibanje št. zaposlenih v gospodarskih družbah predelovalnih dejavnostih

Vir: APP (za obdobje 1995–2001), AJPES (za obdobje 2002–2003).

sredstev³ pa 37.2% čistega dobička in 35.1% čiste izgube obračunskega obdobja vseh gospodarskih družb v Sloveniji.

V letu 2003 je bila prekinjena kratkoročna tendenca rasti zaposlenosti v družbah predelovalnih dejavnosti, značilna za obdobje od leta 1998 dalje. V primerjavi s predhodnim letom se je število zaposlenih zmanjšalo za 8,123 oseb oziroma za 3.7% in je bilo najnižje v obdobju od leta 1995 do leta 2003⁴. Na zmanjšanje števila zaposlenih v zadnjem letu je v največji meri vplival proces defenzivnega prestrukturiranja⁵ v nekaterih delovno intenzivnih in/ali konkurenčno najbolj ogroženih panogah (proizvodnja tekstilnih izdelkov, proizvodnja usnjenih izdelkov in obutve ter proizvodnja hrane in pijač), ki še vedno temelji na racionalizaciji ter zmanjševanju proizvodnih kapacitet in zaposlenosti.

Kljub manj ugodnim gibanjem v mednarodnem gospodarskem okolju kot v predhodnem letu⁶, so družbe predelovalnih dejavnosti v letu 2003 v povprečju izboljšale neto poslovni rezultat ter povečale donosnost poslovanja. Neto čisti dobiček obračunskega obdobja je dosegel vrednost 121.3 mrd SIT, kar je nominalno za 16.3%, ob upoštevanju indeksa rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih za predelovalno dejavnost pa realno za 13.0% več kot v predhodnem letu. Izboljššan neto poslovni rezultat v lanskem letu je vplival na raven kazalcev profitabilnosti, merjenih z donosnostjo sredstev ter prodaje. Donosnost prodaje je v povprečju znašala 2.86%, kar je za 0.31 odstotne točke več kot leta 2002. Donosnost sredstev je bila v lanskem letu 3.20-odstotna in je preseгла vrednost iz leta 2002 za 0.28 odstotne točke.

Analiza strukture poslovnega rezultata po posameznih komponentah pokaže, da so gospodarske družbe predelovalnih dejavnosti v letu 2003 zelo dobro poslovale predvsem v osnovni dejavnosti. Neto čisti dobiček iz poslovanja je znašal 177.8 mrd SIT in je bil za 18% višji kot v predhodnem letu. Zaradi zadolževanja v preteklih in tekočem letu⁷ pa so relativno visoki stroški financiranja (saldo finančnih prihodkov in odhodkov

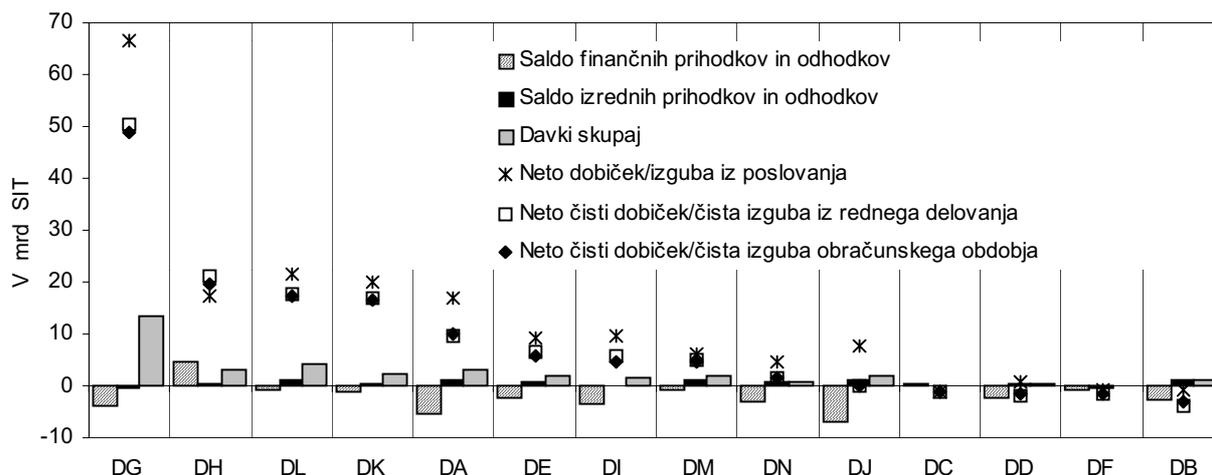
³ Vrednost aktive na dan 31.12.2003.

⁴ Primerjaj s Kmet in avtorji: Sektorska analiza poslovanja gospodarskih družb v obdobju 1995–2001, UMAR, 2002, str. 21.

⁵ V nadaljevanju tega procesa prehajajo panoge v fazo ofenzivnega prestrukturiranja. Za slednjo je značilno, da se aktivnosti racionalizacije in zmanjševanja proizvodnih ter ukinjanja nedonosnih proizvodnih programov nadomeščajo z novimi investicijami in programi, ki na podlagi inovativnosti in tržne prilagodljivosti povečujejo proizvodne zmogljivosti in postopno dvigajo raven zaposlenosti. Tipična primera sta proizvodnja kemičnih izdelkov ter proizvodnja gume in plastičnih mas, kjer so v letu 2003 v primerjavi s predhodnim letom povečali število zaposlenih za 2.4% oziroma 1.5%.

⁶ Realna rast blagovnega izvoza, ki ga v glavnem realizirajo predelovalne dejavnosti, se je v letu 2003 predvsem zaradi nizke gospodarske rasti v naših najpomembnejših trgovinskih partnericah upočasnila na 4.4% (v letu 2002 je znašala 6.5%), agregatni tržni delež slovenskega izvoza na trge naših najpomembnejših zunanjetrgovinskih partneric pa se je v letu 2003 v primerjavi s predhodnim letom nekoliko povečal (Pomladansko poročilo UMAR, 2004, str. 42, 75–77, 151).

⁷ Delež dolga v virih sredstev se je v letu 2003 v primerjavi s predhodnim letom povečal iz 44.6 na 46.5%.

Slika 4: **Struktura poslovnega rezultata predelovalnih dejavnosti v letu 2003**

Vir: AJPES in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPES.

Legenda: Glej podatkovno prilogo.

je bil negativen in se je v lanskem letu povzpел na 29.0 mrd SIT, na kar so v največji meri vplivali odhodki za obresti) znižali neto čisti dobiček iz rednega delovanja na 126.2 mrd SIT. Končni poslovni rezultat je, ob upoštevanju pozitivne razlike (8.3 mrd SIT) med izrednimi prihodki in odhodki ter ob izločitvi fiskalnih obveznosti iz naslova davka na dobiček in drugih davkov, znašal 121.3 mrd SIT.

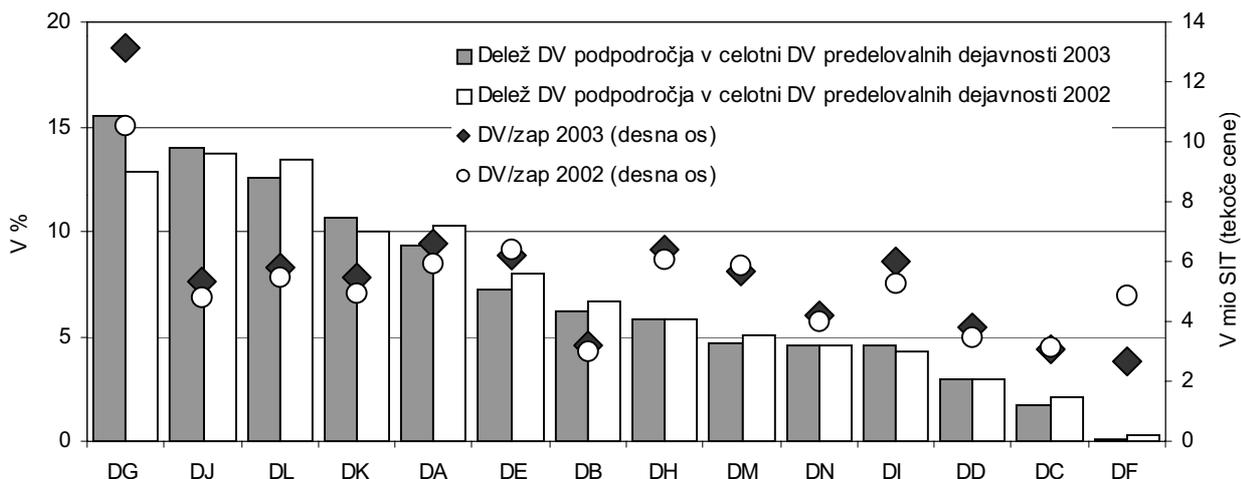
Ob izboljšanju poslovanja v osnovni dejavnosti se je povečala tudi ustvarjena dodana vrednost, na kar je poleg rasti obsega poslovanja ugodno vplivalo tudi zaostajanje stroškov vmesne porabe za poslovnimi prihodki. V letu 2003 so gospodarske družbe predelovalnih dejavnosti ustvarile 1,200.7 mrd SIT dodane vrednosti in za 64.1 mrd SIT presegle doseženo raven v predhodnem letu. Kosmati donos iz poslovanja se je v primerjavi z letom 2002 povečal za 204.0 mrd SIT (za 5.2%). Pri tem se je delež čistih prihodkov od prodaje proizvodov in storitev na tujem trgu v čistih prihodkih iz prodaje povečal za 1.7 odstotne točke in znašal 57.9%. Vrednost vmesne porabe se je v letu 2003 v primerjavi s predhodnim povečala manj kot kosmati donos iz poslovanja, in sicer za 139.9 mrd SIT oz. za 5.0%. Od tega so se po posameznih stroškovnih komponentah stroški blaga in storitev povečali za 4.7%, drugi odhodki iz poslovanja pa za 29.1%. Ob 3.7-odstotnem padcu zaposlenosti je dodana vrednost na zaposlenega v tekočih cenah dosegla 5.748 mio SIT, kar je realno⁸ za 6.7% več kot leta 2002.

Čeprav v okviru predelovalne industrije deluje veliko število raznovrstnih dejavnosti, večino dodane vrednosti in zaposlenosti ustvari le nekaj večjih dejavnosti. V skladu s Standardno klasifikacijo dejavnosti sestavlja področje predelovalnih dejavnosti štirinajst podpodročij, od DA do DN, le-ta pa se naprej delijo v triindvajset oddelkov (od 15 do 37). Dobro polovico (52.8%) celotne dodane vrednosti gospodarskih družb predelovalnih dejavnosti v letu 2003 so proizvedla skupaj štiri podpodročja, in sicer:

- DG: proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov 15.5% (v letu 2002 12.8%),
- DJ: proizvodnja kovin in kovinskih izdelkov 14.0% (v letu 2002 13.8%),
- DL: proizvodnja električne in optične opreme 12.6% (v letu 2002 13.4%),
- DK: proizvodnja strojev in naprav 10.7% (v letu 2002 10.0%).

Proizvodnja strojev in naprav (DK) je s v letu 2002 s četrtega mesta izrinila proizvodnjo hrane, pijač in tobaknih izdelkov. Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s proizvodnjo kovin in kovinskih izdelkov ter proizvodnjo električne in optične opreme, sodijo s 15.0- in 12.4-odstotnim strukturnim deležem v letu 2003 tudi med štiri

⁸ Uporabljen indeks rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih za predelovalno dejavnost, ki je v letu 2003 znašal 2.9%.

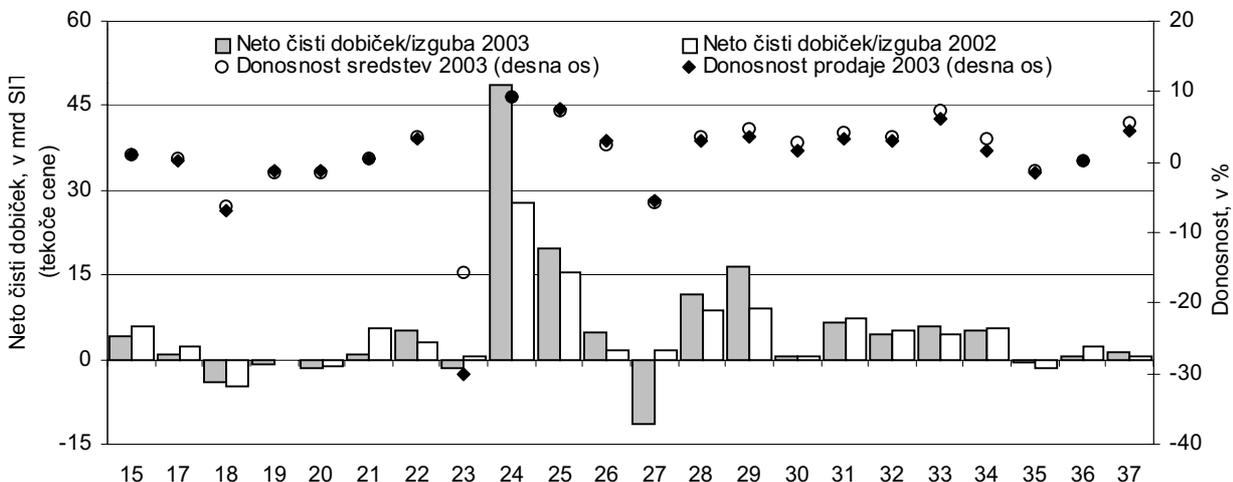
Slika 5: **Struktura dodane vrednosti in dodana vrednost na zaposlenega v predelovalnih dejavnostih v letih 2002 in 2003**

Vir: AJPES in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPES.
Legenda: Glej podatkovno prilogo.

največje zaposlovalce v predelovalnih dejavnostih. Skupaj z delovno intenzivno tekstilno industrijo (11.1%) in proizvodnjo strojev in naprav (11.3%) zaposlujejo slabo polovico (49.8%) vseh zaposlenih v predelovalnih dejavnostih in ohranjajo položaj iz predhodnega leta.

V letu 2003 je večini področij predelovalnih dejavnosti uspelo povišati dodano vrednost na zaposlenega. Najvišjo rast (gl. Sliko 5) so dosegli v proizvodnji kemikalij in kemičnih izdelkov (DG), proizvodnji drugih nekovinskih mineralnih izdelkov (DI) ter proizvodnji kovin in kovinskih izdelkov (DJ). Pri prvih dveh so 24.9- oziroma 13.1- odstotno rast dosegli ob hkratnem 2.4- oziroma 0.1-odstotnem povišanju ravni zaposlenosti. Raven dodane vrednosti se je znižala v proizvodnji vozil in plovil (DM) proizvodnji usnja in usnjenih izdelkov (DC), proizvodnji vlaknin in papirja (DE), najbolj, za 44.5%, pa v proizvodnji koksa, naftnih derivatov in jedrskega goriva (DF).

Prav tako je v letu 2003 večina oddelkov predelovalnih dejavnosti ustvarila neto čisti dobiček obračunskega obdobja, vendar pa se je število tistih z ustvarjeno neto izgubo v primerjavi z letom

Slika 6: **Neto poslovni rezultat (čisti dobiček/izguba obračunskega obdobja) ter donosnost sredstev in prodaje gospodarskih družb po oddelkih predelovalnih dejavnosti**

Vir: AJPES in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPES.
Legenda: Glej podatkovno prilogo.

prej povečalo. V lanskem letu je tako šest (v letu 2002 štiri) od skupno 23-ih oddelkov predelovalnih dejavnosti poslovno leto zaključilo z neto čisto izgubo obračunskega obdobja, in sicer proizvodnja oblačil, strojenje in obdelava krzna, proizvodnja usnja in usnjenih izdelkov, proizvodnja in predelava lesa, proizvodnja koksa, naftnih derivatov in jedrskega goriva, proizvodnja kovin in kovinskih izdelkov ter proizvodnja drugih vozil in plovil (oddelki 18, 19, 20, 23, 27 in 35). V primerjavi s predhodnim letom so v letu 2003 poslovanje najbolj izboljšali v proizvodnji kemikalij in kemičnih izdelkov, proizvodnji drugih nekovinskih mineralnih izdelkov ter proizvodnji strojev in naprav (oddelki 24, 26 in 29), kjer so zabeležili 70.0-, 178.9- oziroma 76.0-odstotno realno rast⁹ neto dobička obračunskega obdobja.

Manjšina dejavnosti pa je v letu 2003 dosegla nadpovprečno stopnjo donosnosti sredstev in prodaje. Najvišja, 9.4-odstotna stopnja donosnosti sredstev in prodaje, je bila v letu 2003 ustvarjena v proizvodnji kemikalij in kemičnih izdelkov (oddelek 24). Od povprečja predelovalnih dejavnosti (gl. Tabelo 4) pa s 7.3- oz. 7.4-odstotno stopnjo donosnosti sredstev ter 7.4- oz. 6.2-odstotno stopnjo donosnosti prodaje izraziteje izstopata še proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas (oddelek 25) ter proizvodnja medicinske opreme (oddelek 33). Najnižje (negativne) stopnje donosnosti sredstev in prodaje so dosegli v proizvodnji oblačil in dodelave krzna (oddelek 18), proizvodnji koksa, naftnih derivatov in jedrskega goriva (oddelek 23) ter proizvodnji kovin in kovinskih izdelkov (oddelek 27) (gl. Sliko 6).

⁹ Uporabljeni indeksi rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih za podpodročje proizvodnje kemikalij in kemičnih izdelkov, proizvodnje drugih nekovinskih mineralnih izdelkov ter proizvodnje strojev in naprav, ki so v letu 2003 znašali 4.0, 5.9 oz 2.0%.

5. Oskrba z elektriko, plinom in vodo

Gospodarske družbe oskrbe z elektriko, plinom in vodo so v letu 2003 že drugo leto zapored zabeležile ugoden poslovni rezultat, kar je še vedno tudi zasluga računovodskega znižanja in s tem realnejšega ovrednotenja vrednosti sredstev v dejavnosti oskrbe z električno energijo v letu 2001. Poleg družb dejavnosti proizvodnje in prenosa električne energije so v nasprotju z letom prej pozitivno poslovale tudi družbe distribucije električne energije, distribucije plina in oskrbe z daljinsko toploto.

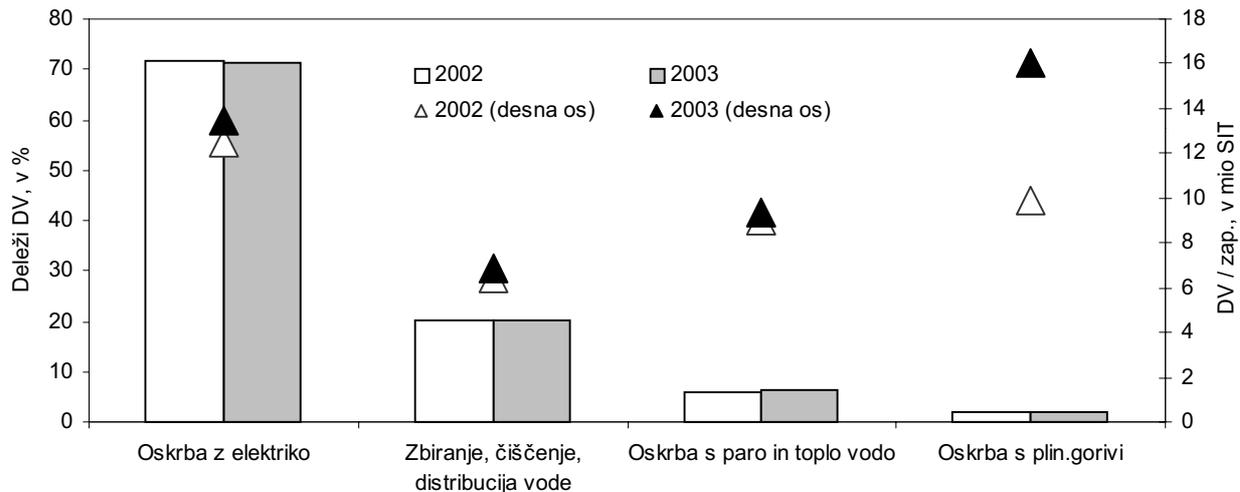
Oskrba z elektriko, plinom in vodo (področje dejavnosti E) je kapitalno intenzivna dejavnost, kjer se zaposlenost dolgoročno znižuje. Statistične podatke iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida je v letu 2003 Agenciji RS za javnopravne evidence oddalo 157 gospodarskih družb z 11,877 zaposlenimi s področja oskrbe z elektriko, plinom in vodo. Gospodarili so s 1,202.7 mrd SIT sredstev (8.2% sredstev vseh gospodarskih družb) in ustvarili 399.2 mrd SIT poslovnih prihodkov. Dodana vrednost dejavnosti je znašala 131.5 mrd SIT (od tega stroški dela 56.7 mrd SIT) in se je v primerjavi z letom 2002 povečala za 6.7%. Gospodarske družbe dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo so ustvarile 4.6% dodane vrednosti vseh gospodarskih družb.

Tabela 5: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v oskrbi z elektriko, plinom in vodo

	2002	2003
Število gospodarskih družb	154	157
Število zaposlenih	12,059	11,877
Neto ¹ čisti dobiček/izguba obračunskega obdobja, v mio SIT	11,159	19,190
VELIKOST PODJETJA		
Sredstva / podjetje, v mio SIT	7,695	7,661
Število zaposlenih / podjetje	78.3	75.6
OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI		
Povprečna sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	96,738	100,085
GOSPODARNOST		
Gospodarnost poslovanja	0.998	1.027
DONOSNOST		
Donosnost sredstev, v %	1.0	1.6
Donosnost prihodkov, v %	2.7	4.6
PRODUKTIVNOST		
Produktivnost dela, v 000 SIT	31,657	33,612
Dodana vrednost / zaposlenega, v 000 SIT	10,216	11,070
DELOVNA STROŠKOVNOST		
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	4,423	4,770
Delež stroškov dela v dodani vrednosti, v %	43.3	43.1
FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST		
Delež dolga v virih sredstev, v %	35.3	32.1
Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev, v %	9.8	8.8
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	73.8	77.5
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog, v %	99.5	94.0
IZVOZNA USMERJENOST		
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje, v %	1.1	3.8
STRUKTURA SREDSTEV		
Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	87.6	87.7
Delež proizvodjalnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v stalnih sredstvih	27.9	28.1

Vir: AJPES in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPES.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

Slika 7: **Struktura dodane vrednosti in dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo**

Vir: Lastni preračuni na osnovi podatkov AJPES.

Zaposlenost zadnja leta počasi upada, tako da je bilo število zaposlenih glede na leto 1995 nižje za 9.9% (v letu 2003 se je znižalo za 1.5%).

Po visoki izgubi v letu 2001 je v naslednjih dveh letih dejavnost oskrbe z elektriko, plinom in vodo poslovala s solidnim, naraščajočim dobičkom. V letu 2001 je izguba zaradi prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev (nepremičnin, strojev, opreme) v 13 gospodarskih družbah dejavnosti oskrbe z elektriko znašala kar 343.9 mrd SIT. Leta 2002 je bil poslovni rezultat že pozitiven, v višini 11,158 mio SIT, lani pa so obračunsko leto zaključili z 19,190 mio SIT neto čistega dobička. Pri tem je dobiček iz rednega delovanja znašal le slabo tretjino, dobiček zunaj rednega delovanja pa dobri dve tretjini. Visok dobiček iz rednega delovanja so dosegle hidroelektrarne, prenos in distribucija elektrike ter oskrba s paro in toplo vodo, visok dobiček zunaj rednega delovanja pa dejavnost termoelektrarn in jedrskih elektrarn ter oskrba z vodo.

Gospodarske družbe s področja oskrbe z elektriko, plinom in vodo so relativno velike in pretežno usmerjene na domači trg. Povprečna družba te dejavnosti je 21-krat večja od povprečne v vseh dejavnostih glede obsega sredstev, s katerimi razpolaga, in dobrih 6-krat večja po številu zaposlenih. Za celotno dejavnost je značilna usmerjenost na domači trg, saj je delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v letu 2003 kljub močnemu povečanju znašal le 3.8% (v letu 2002 zgolj 1.1%) vseh prodajnih prihodkov in še to v glavnem po zaslugi izvoza električne energije.

Po velikosti pomembnejši del dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo predstavlja njen energetski del, to je **oskrba z elektriko, plinom, paro in toplo vodo (oddelek 40)**. Le-ta posluje z 62% družb, 68% zaposlenih in ustvari 80% dodane vrednosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo.

Vse tri skupine oddelka oskrba z elektriko, plinom, paro in toplo vodo so v letu 2003 izboljšale poslovne rezultate. **Oskrba z elektriko (40.1)** je v okviru energetskega dela dejavnosti največja in je lani ustvarila 15,660 mio SIT neto čistega dobička obračunskega obdobja oziroma za 23% več kot leto prej. Pri tem moramo poudariti, da v dejavnosti oskrba z elektriko ni vključen Holding Slovenske elektrarne (združuje hidroelektrarne, nekatere termoelektrarne in proizvodnjo lignita), ki je sicer vsebinsko vezan na oskrbo z električno energijo, vendar se po Standardni klasifikaciji dejavnosti uvršča v dejavnost holdingov (74.150) (več o poslovanju holdingov v poglavju 10. Nepremičnine, najem in poslovne storitve). Dobiček omenjenega holdinga je bil v letu 2003 več kot trikrat nižji od doseženega leta 2002. Velika večina gospodarskih družb oskrbe z električno energijo je lani poslovala pozitivno, med njimi tudi vseh pet distribucijskih podjetij, ki so skupaj dosegla 2,382 mio SIT neto čistega dobička obračunskega obdobja (v letu 2002 še 2,133 mio SIT neto

izgube). **Oskrba s plinastimi gorivi (40.2)** je v letu 2003 ustvarila dobra 2% dodane vrednosti področja E ter zabeležila 1,352 mio SIT neto čistega dobička obračunskega obdobja (v letu 2002 še 485 mio SIT neto izgube). **Oskrba s paro in toplo vodo (40.3)** pa je po dodani vrednosti pomenila dobrih 6% področja E, obračunsko leto pa so zaključili z neto čistim dobičkom – 2,059 mio SIT. Približno polovico tega dobička lahko pripišemo tekočemu poslovanju, drugo polovico pa presežku finančnih prihodkov nad odhodki (v letu 2002 1,148 mio SIT neto izgube).

Oddelek zbiranja, čiščenja in distribucije vode (oddelek 41) sodi v neenergetski del dejavnosti E, ki je lani že drugo leto zapored ustvarila pozitiven neto poslovni rezultat. Njegovi deleži v celotni dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo so naslednji: 38% gospodarskih družb, 33% zaposlenih ter 20% dodane vrednosti. Tudi ta dejavnost je infrastrukturna (zagotavljanje dobrin preko omrežij) in je, podobno kot energetski del področja E, v vseh letih obdobja od 1995 do 2001 poslovala z izgubo. V letu 2002 je dejavnost zabeležila 82 mio SIT, v letu 2003 pa 119 mio SIT neto čistega dobička obračunskega obdobja. Pozitivni rezultat so v tej dejavnosti dosegli na račun visokega dobička zunaj rednega delovanja v višini 2,496 mio SIT, medtem ko so zgolj iz poslovanja vpisali neto izgubo v višini 2,298 mio SIT.

6. Gradbeništvo

Gospodarske družbe s področja gradbeništva so v letu 2003 izboljšale poslovne rezultate in po neto čisti izgubi obračunskega obdobja v letu 2002 lani poslovale z neto čistim dobičkom. Poslovanje so izboljšali predvsem v obeh najpomembnejših dejavnostih gradbeništva, to je v gradnji cest, železniških prog, letališč in športnih objektov ter v dejavnosti splošna gradbena dela. V obeh primerih je na poslovne rezultate ugodno vplival večji obseg poslovanja, povezan z intenzivnejšo gradnjo avtocest.

Lani se je obseg poslovanja gospodarskih družb v gradbeništvu precej povečal. Poslovni prihodki so se povečali za 19.1%, stroški blaga, materiala in storitev za 21.5%, tako da je bila rast dodane vrednosti 12.8-odstotna. Predvsem so se povečali stroški storitev, saj so k 21.5-odstotni rasti prispevali kar 13.6 odstotne točke.

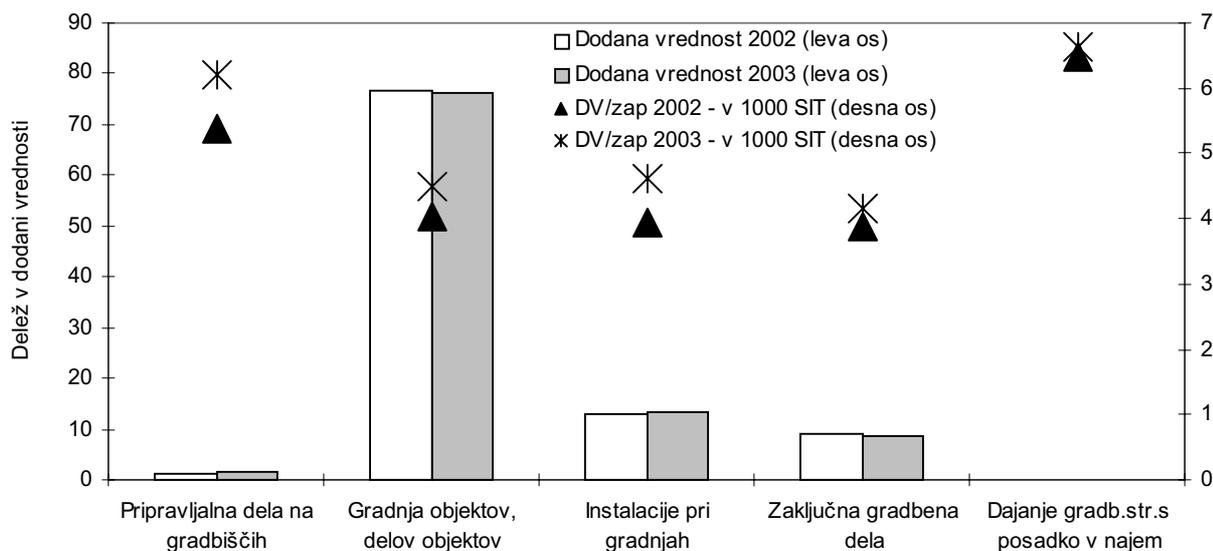
Za leto 2003 je bilo značilno izboljšanje poslovnih rezultatov gradbenih gospodarskih družb. Po izgubi v letu 2002 (gl. Tabela 6) je bil lani ustvarjen neto čisti dobiček obračunskega obdobja v višini 7,856 mio SIT. Poslovanje se je izboljšalo predvsem v osnovni dejavnosti. Neto dobiček iz poslovanja se je povečal za

Tabela 6: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v gradbeništvu

	2002	2003
Število gospodarskih družb	2,984	3,283
Število zaposlenih	39,760	40,092
Neto ¹ čisti dobiček/izguba obračunskega obdobja, v mio SIT	-894	7,856
VELIKOST PODJETJA		
Sredstva / podjetje, v mio SIT	199.8	195.2
Število zaposlenih / podjetje	13.3	12.2
OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI		
Povprečna sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	14,294	14,933
GOSPODARNOST		
Gospodarnost poslovanja	1.011	1.023
DONOSNOST		
Donosnost sredstev, v %	-0.2	1.3
Donosnost prihodkov, v %	-0.1	1.0
PRODUKTIVNOST		
Produktivnost dela, v 000 SIT	15,804	18,666
Dodana vrednost / zaposlenega, v 000 SIT	4,014	4,490
DELOVNA STROŠKOVNOST		
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	3,032	3,243
Delež stroškov dela v dodani vrednosti, v %	75.5	72.2
FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST		
Delež dolga v virih sredstev, v %	72.6	73.1
Delež kratkoročnih obveznostih v virih sredstev, v %	56.3	59.9
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	62.8	67.8
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog, v %	82.7	79.6
IZVOZNA USMERJENOST		
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje, v %	5.1	4.8
STRUKTURA SREDSTEV		
Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	43.6	39.7
Delež proizvodjalnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v stalnih sredstvih	21.9	23.5

Vir: AJPES in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPES.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

Slika 8: **Struktura dodane vrednosti in dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah dejavnosti gradbeništvo v letih 2002 in 2003**

Vir: Lastni preračuni na osnovi podatkov AJPES.

več kot 10 milijard SIT in presegel 16.6 mrd SIT. Poslovni prihodki so se povečali za 19.1%, kar je rezultat vzpona aktivnosti v gradnji inženjerskih objektov (gradnja avtocest). Po podatkih SURS je namreč rast vrednosti opravljenih gradbenih del v podjetjih in drugih organizacijah, ki zaposlujejo 10 ali več oseb, v letu 2003 v gradnji inženjerskih objektov znašala realno kar 15.6%. Neto finančni izid se je glede na leto pred tem izboljšal (nižji prevrednotovalni finančni odhodki), neto izredni izid pa se je poslabšal.

Več kot tri četrtine dodane vrednosti gospodarskih družb v gradbeništvo ustvarijo družbe v skupini **gradnja objektov in delov objektov (skupina 45.2)**. Znotraj te skupine prevladujeta podrazreda splošna gradbena dela (45.21), kjer so v letu 2003 ustvarili 38.2% vse dodane vrednosti gospodarskih družb gradbeništva, in gradnja cest, železniških prog, letališč in športnih objektov (45.23) s 31.8% ustvarjene dodane vrednosti.

V dejavnosti **gradnje cest, železniških prog, letališč in športnih objektov (45.23)** so v letu 2003 okrepili obseg poslovanja. Poslovni prihodki so se povečali za 25.2%, kar povezujemo predvsem z intenzivnejšo gradnjo avtocest¹⁰. Rast poslovnih odhodkov je bila nižja, tako da se je dobiček iz poslovanja povečal. Stroški blaga, materiala in storitev so porasli kar za 32.9%, več kot polovico (17.0 odstotnih točk) pa je k temu prispevala rast »heterogene skupine« drugih storitev. Dodana vrednost se je tako nominalno povečala le za 7.6%. Najverjetneje je relativno nizka rast dodane vrednosti povezana z zunanjim izvajanjem (outsourcingom), saj so znotraj skupine »drugih storitev« v tej dejavnosti daleč najpomembnejša gradbena dela podizvajalcev in soizvajalcev ter obrtniške storitve¹¹.

Glede na leto prej so lani v gradnji cest, železniških prog, letališč in športnih objektov izboljšali tudi donosnost. Donosnost sredstev je bila tako 1.9-odstotna (v letu 2002 0.4%), donosnost prihodkov pa 1.3-odstotna (v letu 2002 0.4%). Izboljšanje donosnosti gre predvsem na račun izboljšanja poslovanja v osnovni dejavnosti, pozitivno je vplivala manjša izguba iz financiranja, negativno pa nižji izredni izid. Poslovanje se je izboljšalo tudi zaradi izredno nizke rasti stroškov dela (5.5-odstotna; ob 2.1-odstotni rasti števila zaposlenih).

¹⁰ Po podatkih DARS-a (Letno poročilo DARS, d.d. za leto 2003 – predlog za obravnavo na vladi) je bila v letu 2003 fakturirana realizacija nominalno za 44.3% večja kot leto pred tem.

¹¹ To potrjujejo tudi podatki o rasti dodane vrednosti v dejavnosti splošna gradbena dela (15.2%) in pri samostojnih podjetnikih (po naših izračunih 12.8%). Te rasti so glede na podatke o rasti dodane vrednosti po nacionalnih računih relativno visoke, zato sklepamo, da so v veliki meri povezane s povečanim zunanjim izvajanjem (outsourcing), delno pa je višja rast dodane vrednosti povezana tudi s krepitvijo stanovanjske gradnje v letu 2003 (glej Pomladansko poročilo Umar, 2004).

Gospodarske družbe v dejavnosti splošna gradbena dela¹²(45.21) so lani povečale obseg poslovanja in dodano vrednost. Poslovni prihodki so se povečali za 16.9%, dodana vrednost pa za 15.2%. Glede na to, da se v tej dejavnosti »nadpovprečno« ukvarjajo z gradnjo stavb, ki pa se je po podatkih SURS lani okrepila realno le za 0.7%¹³, sklepamo, da je rast aktivnosti povezana predvsem s povečanjem naročil s strani podjetij iz dejavnosti gradnje cest, železniških prog, letališč in športnih objektov (45.230).

Dejavnost splošna gradbena dela je lani zabeležila neto čisti dobiček obračunskega obdobja. Neto dobiček iz poslovanja se je glede na leto pred tem povečal za več kot 5 mrd SIT in znašal 6.3 mrd SIT. Boljši izid iz poslovanja je povezan z relativno nizko rastjo stroškov dela (9.0%). Neto izguba iz financiranja je ostala na ravni preteklega leta, izredni izid se je poslabšal.

¹² V ta podrazred se uvrščajo precej raznolike dejavnosti, npr. gradnja stanovanj, gradnja mostov, transportnih cevovodov ipd. (gl. metodološko gradivo SURS: Standardna klasifikacija dejavnosti, 1996, str. 129–132).

¹³ Podatek SURS o vrednosti opravljenih gradbenih del vključuje le podjetja z 10 ali več zaposlenimi, tako da nista neposredno primerljiva. Lahko bi se gradnja okrepila le v manjših podjetjih. Primerljiv podatek pokaže, da se je vrednost poslovnih prihodkov v podjetjih z več kot 10 zaposlenimi povečala za 17.2% (dodana vrednost za 14.9%), v podjetjih z manj kot 10 zaposlenimi pa za 15.2% (dodana vrednost za 16.9%). Gradnja se je torej okrepila v obeh segmentih.

¹³ Po podatkih DARS-a (Letno poročilo DARS, d.d. za leto 2003 – predlog za obravnavo na vladi) je bila v letu 2003 fakturirana realizacija nominalno za 44.3% večja kot leto pred tem.

¹³ To potrjujejo tudi podatki o rasti dodane vrednosti v dejavnosti splošna gradbena dela (15.2%) in pri samostojnih podjetnikih (po naših izračunih 12.8%). Te rasti so glede na podatke o rasti dodane vrednosti po nacionalnih računih relativno visoke, zato sklepamo, da so v veliki meri povezane s povečanim zunanjim izvajanjem (outsourcing), delno pa je višja rast dodane vrednosti povezana tudi s krepitvijo stanovanjske gradnje v letu 2003 (glej Pomladansko poročilo Umar, 2004).

¹³ V ta podrazred se uvrščajo precej raznolike dejavnosti, npr. gradnja stanovanj, gradnja mostov, transportnih cevovodov ipd. (gl. metodološko gradivo SURS: Standardna klasifikacija dejavnosti, 1996, str. 129–132).

¹³ Podatek SURS o vrednosti opravljenih gradbenih del vključuje le podjetja z 10 ali več zaposlenimi, tako da nista neposredno primerljiva. Lahko bi se gradnja okrepila le v manjših podjetjih. Primerljiv podatek pokaže, da se je vrednost poslovnih prihodkov v podjetjih z več kot 10 zaposlenimi povečala za 15.2% (dodana vrednost za 16.9%). Gradnja se je torej okrepila v obeh segmentih.

7. Trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe

Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo z dejavnostjo trgovine, popravili motornih vozil in izdelkov široke porabe, so v letu 2003 ustvarile kar za dobro polovico višji neto čisti dobiček obračunskega obdobja kot leta 2002. V primerjavi z letom prej so se izboljšali predvsem rezultati poslovanja v osnovni dejavnosti, merjeni z neto dobičkom iz poslovanja, povečal pa se je tudi neto dobiček zunaj rednega delovanja. Gledano po dejavnostih so k rasti neto dobička iz poslovanja največ doprinesle družbe trgovine na debelo in posredništva, družbe trgovine na drobno, zlasti nespecializirane prodajalne (veliki nakupovalni centri), pa tudi družbe, ki se ukvarjajo s prodajo motornih vozil. Za trgovinske družbe so bila v letu 2003 ugodna tudi gibanja na področju zaposlenosti, produktivnosti in delovne stroškovnosti. Podobno kot v predhodnih letih so se nadaljevali tudi procesi prevzemov in povezovanja trgovinskih družb.

V letu 2003 so gospodarske družbe s področja **trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe (področje dejavnosti G)** poslovale bolje kot povprečna gospodarska družba. Trgovinske družbe

Tabela 7: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v dejavnosti trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe

	2002	2003
Število gospodarskih družb	12,637	12,778
Število zaposlenih	80,412	81,275
Neto ¹ čisti dobiček/izguba obračunskega obdobja, v mio SIT	50,911	80,985
VELIKOST PODJETJA		
Sredstva / podjetje, v mio SIT	185	214
Število zaposlenih / podjetje	6.4	6.4
OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI		
Povprečna sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	27,702	30,937
GOSPODARNOST		
Gospodarnost poslovanja	1.023	1.029
DONOSNOST		
Donosnost sredstev, v %	2.3	3.2
Donosnost prihodkov, v %	1.4	2.0
PRODUKTIVNOST		
Produktivnost dela, v 000 SIT	44,371	48,462
Dodana vrednost / zaposlenega, v 000 SIT	5,777	6,260
DELOVNA STROŠKOVNOST		
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	3,374	3,633
Delež stroškov dela v dodani vrednosti, v %	58.4	58.0
FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST		
Delež dolga v virih sredstev, v %	63.0	58.5
Delež kratkoročnih obveznostih v virih sredstev, v %	49.2	43.4
PLAČILNA SPOSOBNOST		
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	77.1	79.4
Dolgoročna pokritost dolg. sredstev in zalog, v %	78.9	83.8
IZVOZNA USMERJENOST		
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje, v %	10.5	10.3
STRUKTURA SREDSTEV		
Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	48.0	52.3
Delež proizvodnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v stalnih sredstvih	11.7	9.5

Vir: AJPES in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPES.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

so v letu 2003 z 81,275 zaposlenimi (17.5% vseh zaposlenih v tej dejavnosti) in 18.5% vseh sredstev ustvarile 34.7% vseh čistih prihodkov od prodaje (leto prej 34.2%), 17.9% celotne dodane vrednosti (leta 2002 17.7%) ter 25.7% neto čistega dobička (leto prej 23.6%).

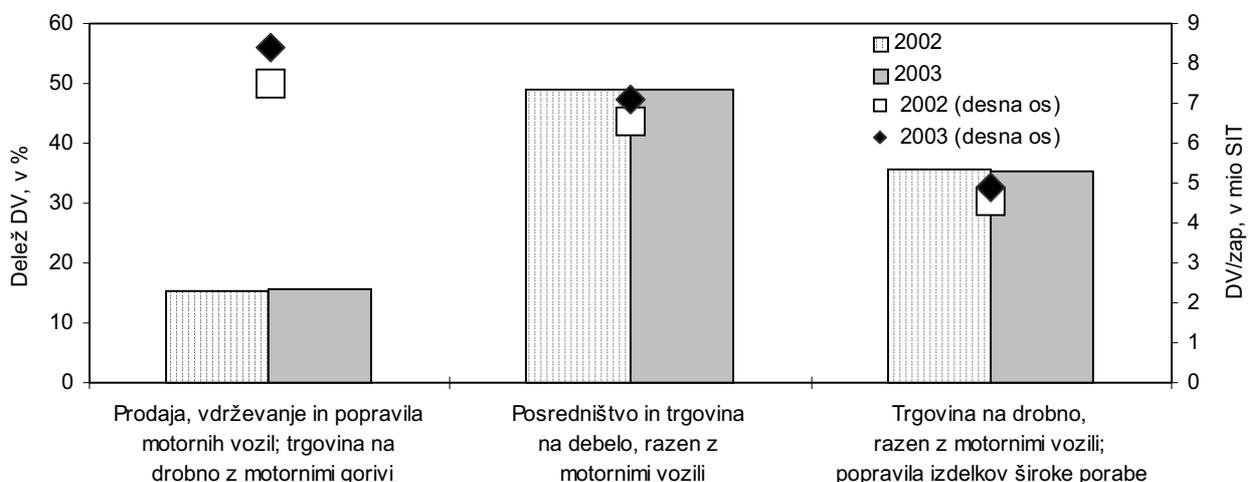
Tudi v letu 2003 so trgovinske družbe ustvarile neto čisti dobiček obračunskega obdobja, ki je bil kar za 59.1% večji kot leto prej. Na povečanje neto čistega dobička je vplivalo predvsem povečanje dobička iz poslovanja (za 23.0% na 110,432 mio SIT) ter povečanje neto dobička zunaj rednega delovanja (za 174.4%), zmanjšal pa se je tudi presežek odhodkov nad prihodki od financiranja. Poslovni prihodki so se v letu 2003 povečali za 10.4%, v glavnem zaradi povečane prodaje na domačem trgu¹⁴ (predvsem gospodarskih družb s področja prodaje, vzdrževanja in popravil motornih vozil) in so znašali 3.895 mrd SIT. Poslovni odhodki, ki so znašali 3.828 mrd SIT, so bili višji za 10.1%. Med njimi so se najbolj povečali stroški blaga, materiala in storitev (za 10.5%). V letu 2003 so se finančni odhodki zmanjšali bolj kot finančni prihodki, tako da se je razlika (primanjkljaj) med finančnimi odhodki in prihodki znižala za 30.2%. Zaradi znižanja izrednih odhodkov (za 37.6%) se je povečal neto dobiček zunaj rednega delovanja, tako da so družbe s področja trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe v letu 2003 ustvarile neto čisti dobiček v vrednosti 80,985 mio SIT.

Za trgovinske družbe so bila v letu 2003 ugodna tudi gibanja na področju zaposlenosti, produktivnosti in delovne stroškovnosti. Število zaposlenih se je v primerjavi z letom prej povečalo za 1.1%, dodana vrednost na zaposlenega pa za 8.4%. Ker je stopnja rasti stroškov dela zaostajala za stopnjo rasti dodane vrednosti, se je delež stroškov dela v dodani vrednosti znižal z 58.4% v letu 2002 na 58.0% v letu 2003.

V dejavnosti G je po velikosti najpomembnejši oddelek **posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili (oddelek 51)**. V letu 2003 je v njem delovalo 65.6% vseh gospodarskih družb celotne trgovinske dejavnosti, ki so zaposlovale 43.0% vseh zaposlenih. Ustvarile so približno polovico (49.0%) dodane vrednosti vseh trgovinskih družb, v primerjavi z letom prej pa se je njihov delež v dodani vrednosti trgovinskih družb znižal za 0.1 (gl. Sliko 9), delež v številu zaposlenih pa za 0.2 strukturne točke.

Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s posredništvom in trgovino na debelo, so v letu 2003 za 65.3% povečale neto čisti dobiček obračunskega obdobja ter tako k neto čistemu dobičku vseh trgovinskih družb prispevale kar 63.2% (leto prej 60.8%). Podobno kot celotna dejavnost trgovine so tudi družbe oddelka 51 ustvarile dober rezultat zaradi visokega povečanja dobička iz rednega delovanja, ki je bil kar za 57.6% višji kot leta 2002. Dobiček iz rednega delovanja se je povečal zaradi povečanja čistih prihodkov od

Slika 9: **Struktura dodane vrednosti in dodana vrednost na zaposlenega gospodarskih družb po oddelkih področja dejavnosti trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe v letih 2002 in 2003**

Vir: AJPES in lastni preračuni na osnovi podatkov AJPES.

¹⁴ Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu predstavljajo kar 89.5-odstotni delež v celotnih prihodkih od prodaje.

prodaje blaga in materiala na domačem trgu (za 9.7%) in zmanjšanja finančnih odhodkov (za 8%), predvsem zaradi nižjih finančnih odhodkov za obresti in iz drugih obveznosti. Poslovni odhodki so se povečali za 8.7%, od tega najbolj stroški storitev, za 9.7% ter stroški dela, za 9.3%¹⁵.

Za gospodarske družbe s področja posredništva in trgovine na debelo so bili v letu 2003 značilni prevzemi in povezovanja družb. Dolgoročne finančne naložbe teh družb so se namreč v letu 2003 povečale za 208.7%. Zelo so se povečale dolgoročne finančne terjatve in deleži do podjetij v skupini (kar za 480.4%). Njihov delež v dolgoročnih finančnih naložbah je bil v letu 2003 enak 79.4%. Posledično so se za približno polovico povečala stalna sredstva, povečal pa se je tudi delež stalnih sredstev v vseh sredstvih (z 39.9% v letu 2002 na 48.4% v letu 2003). Rast vrednosti sredstev je bila financirana z lastnim kapitalom, saj se je delež dolga v virih sredstev znižal s 65.1% v letu 2002 na 56.6% v letu 2003, povečala pa se je tudi kapitalna pokritost stalnih sredstev (s 87.6% na 89.6%).

*Po velikosti druga najpomembnejša trgovinska dejavnost je **trgovina na drobno, razen z motornimi gorivi; popravila izdelkov široke porabe (oddelek 52)**. Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s trgovino na drobno, so v letu 2003 ustvarile 35.3% dodane vrednosti gospodarskih družb trgovine, kar je za 0.2 strukturne točke manj kot leto pred tem. Zaposleni v tem oddelku pa so predstavljali 45.2% vseh zaposlenih v trgovini (leto pred tem 45%).*

Družbe v trgovini na drobno so v letu 2003 izboljšale poslovne rezultate, k čemur je največ doprineslo poslovanje družb v nespecializiranih prodajalnah. Ustvarile so za 39.2% višji neto čisti dobiček obračunskega obdobja kot leto pred tem. Na poslovni izid celotnega oddelka so najbolj vplivali rezultati dveh dejavnosti: trgovine na drobno v nespecializiranih prodajalnah (52.1) ter trgovine na drobno v drugih specializiranih prodajalnah (52.4). Družbe skupine 52.1, ki so v letu 2003 ustvarile 71.4% dodane vrednosti celotnega oddelka, so svoje poslovanje izboljšale, poslovni rezultat družb skupine 52.4 pa se je poslabšal. Neto čisti dobiček obračunskega obdobja trgovine na drobno v nespecializiranih prodajalnah se je v letu 2003 povečal za 61.4%. Izboljšanje poslovnih rezultatov je bilo posledica povečanja neto dobička iz poslovanja (za 15.4%) ter ustvarjanja neto dobička zunaj rednega delovanja, medtem ko se je presežek odhodkov nad prihodki od financiranja še povečal. Glede na leto 2002 so se poslovni prihodki predvsem zaradi povečanja čistih prihodkov od prodaje na domačem trgu¹⁶ povečali za 5.6%, poslovni odhodki pa so se povečali za 5.4%. Medtem ko so družbe skupine 52.1 še leta 2002 imele presežek odhodkov nad prihodki od izrednih dogodkov, so lani zaradi zmanjšanja izrednih odhodkov za 73.0%¹⁷ ter povečanja izrednih prihodkov ustvarile neto dobiček zunaj rednega delovanja. Družbe so tako v letu 2003 zabeležile 13,119 mio SIT neto čistega dobička.

Na ugodno poslovanje družb v trgovini na drobno v nespecializiranih prodajalnah poleg ustvarjenega dobička kažejo tudi nekateri drugi kazalniki uspešnosti poslovanja. Tudi v letu 2003 se je v trgovini na drobno v nespecializiranih prodajalnah povečevalo število zaposlenih na podjetje, tako da je ena družba v povprečju zaposlovala približno 28 delavcev na podjetje (povprečna trgovinska družba ima približno 6 zaposlenih)¹⁸. Izboljšala se je tudi produktivnost dela, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega, ki je bila višja za 7.7%. V primerjavi s predhodnim letom pa se je izboljšala tudi delovna stroškovnost, saj se je delež stroškov dela v dodani vrednosti znižal s 64.5% v letu 2002 na 63.3% v letu 2002.

*Gospodarske družbe, katerih pretežna dejavnost je **prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil ter trgovina na drobno z motornimi gorivi (oddelek 50)**, so v letu 2003 povečale delež v dodani vrednosti vseh trgovinskih družb in nekoliko zmanjšale zaposlenost. Ustvarile so 15.7% dodane vrednosti (leto prej 15.3%) in zaposlovale 11.7% vseh zaposlenih v gospodarskih družbah dejavnosti trgovine. Število*

¹⁵ Delež stroškov storitev v celotnih poslovnih odhodkih je bil 10.9%, delež stroškov dela pa 7.7%.

¹⁶ Medtem ko so se čisti prihodki od prodaje na domačem trgu povečali za 5.4%, so se čisti prihodki na tujem trgu zmanjšali za 0.1%. Posledično se je izvozna usmerjenost skupine zmanjšala z 2.2% na 2.1%.

¹⁷ Za kritje izgub iz prejšnjih obdobj so v letu 2003 družbe skupine 52.1 namenile le 35 mio SIT, še v letu 2002 pa 2,361 mio SIT.

¹⁸ To velja predvsem za družbe podrazreda trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah, pretežno z živili (podrazred 52.110), ki je v letu 2003 v 546 družbah zaposlovala 80.6% vseh zaposlenih skupine 52.1. Povprečna družba podrazreda 52.110 je tako v letu 2002 zaposlovala približno 38 delavcev.

Tabela 8: **Neto čisti poslovni rezultat obračunskega obdobja v dejavnostih trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe, v mio SIT**

		2002	2003
G	Trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe	50,911	80,985
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila mot. vozil; trgovina na drobno z motornimi gorivi	9,033	14,625
50.1	Trgovina z motornimi vozili	1,476	6,630
50.5	Trgovina na drobno z motornimi gorivi	5,966	5,564
51	Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi gorivi	30,963	51,168
51.1	Posredništvo	7,591	11,507
51.4	Trgovina na debelo z izdelki široke porabe	6,831	17,572
51.5	Trgovina na debelo z nekmetijskimi polizdelki, ostanki in odpadki	10,782	14,537
51.8	Trgovina na debelo s stroji, napravami, priborom	2,875	3,832
51.9	Druga trgovina na debelo	6,223	13,119
52	Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili; popravila izdelkov široke porabe	10,915	15,192
52.1	Trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah	8,130	13,119
52.4	Trgovina na drobno v drugih specializiranih prodajalnah	2,672	1,571

Vir: Lastni izračuni na osnovi podatkov AJPES.

zaposlenih se je v letu 2003 glede na leto pred tem zmanjšalo za 0.1%.

Na rezultate poslovanja celotnega oddelka imata največji vpliv skupini trgovina z motornimi vozili (skupina 50.1) in trgovina na drobno z motornimi gorivi (skupina 50.5). Obe dejavnosti skupaj sta v letu 2003 ustvarili 78.2% celotne dodane vrednosti oddelka in zaposlovali 66.1% vseh zaposlenih oddelka 50. Pri tem so samo družbe, ki se ukvarjajo s trgovino z motornimi vozili, ustvarile 48.0% (leto prej 46.8%) dodane vrednosti in zaposlovale 51.2% vseh zaposlenih oddelka prodaje, vzdrževanja in popravila motornih vozil.

Poslovanje družb v **prodaji z motornimi vozili (50.1)** se je v letu 2003 močno izboljšalo, na kar kažejo tako podatki o neto čistem dobičku kot kazalniki produktivnosti ter stroškovne učinkovitosti. Neto čisti dobiček obračunskega obdobja se je povečal za 349.2%, in sicer predvsem zaradi izboljšanja poslovanja v osnovni dejavnosti. Neto dobiček iz poslovanja je namreč presegel raven iz leta 2002 za 58.8%. Poslovni prihodki so se v letu 2003 povečali za 24.6%, od prodaje na domačem trgu (87.4% čistih prihodkov od prodaje) za 25.5%, od prodaje na tujem trgu pa kar za 19.7%. O povečanju prodaje motornih vozil na domačem trgu v letu 2003 govorijo tudi podatki Direktorata za upravne notranje zadeve, po katerih je bilo število prvič registriranih novih osebnih avtomobilov višje za 13.1%. Ob 25.4-odstotnem povečanju stroškov blaga, materiala in storitev (94.2-odstotni delež v poslovnih odhodkih) ter ob 10.3-odstotni rasti stroškov dela so se poslovni odhodki povečali za 24.0%. Kljub večjemu obsegu poslovanja se je število zaposlenih ohranilo na ravni predhodnega leta. S tem se je močno povečala produktivnost dela, merjena tako s poslovnimi prihodki na zaposlenega (za 24.6%) kot z dodano vrednostjo na zaposlenega (za 15.2%). Ker je povečanje stroškov dela na zaposlenega (za 10.3%) zaostajalo za rastjo produktivnosti dela, se je izboljšala tudi delovna stroškovnost, merjena z deležem stroškov dela v dodani vrednosti (za 2.3 odstotne točke).

Družbe skupine **trgovina na drobno z motornimi gorivi (50.5)** so v letu 2003 glede na leto prej nekoliko poslabšale neto poslovni rezultat. Ustvarile so neto čisti dobiček v višini 5,564 mio SIT, ki pa je bil za 6.7% manjši kot v predhodnem letu. Pri tem je bil neto dobiček iz poslovanja nižji za 10.3%. Družbe, ki se ukvarjajo s prodajo motornih goriv na drobno, so v letu 2003 zmanjšale število zaposlenih glede na leto 2002 (za 13.2%), kar je verjetno povezano s prezaposlovanjem iz matičnih družb na franšizne bencinske servise in v odvisne družbe¹⁹, ki so pogosto bodisi registrirane v drugih dejavnostih bodisi delujejo v drugi pravnoorganizacijski obliki. Ob zmanjšanju števila zaposlenih ter ob 4.7-odstotni rasti dodane vrednosti pa se je v letu 2003 močno, za 20.7%, povečala produktivnost dela, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega.

¹⁹ Petrol, Letno poročilo 2003.

8. Gostinstvo

Gospodarske družbe s področja dejavnosti gostinstva so v letu 2003 v povprečju poslovale uspešneje kot v predhodnem letu. Precej se je povečal neto čisti dobiček obračunskega obdobja, izboljšali pa so se tudi ostali kazalci poslovanja. Gledano po posameznih dejavnostih, je k izboljšanju poslovnih rezultatov lani največ doprinesla dejavnost hoteli in podobni obrati, ki je sicer največja dejavnost gostinstva. Neto čisti dobiček so v letu 2003 ustvarili tudi prehrambeni gostinski obrati, ki so v letu prej še izkazovali neto čisto izgubo, ter družbe, ki se ukvarjajo s točenjem pijač. Družbe, ki se ukvarjajo s pripravo in serviranjem hrane, so leto zaključile z neto čisto izgubo obračunskega obdobja, ki pa je bila manjša kot leta 2002.

Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo z **gostinstvom (področje dejavnosti H)**, predstavljajo relativno majhen delež v vseh družbah slovenskega gospodarstva. V letu 2003 je v dejavnosti gostinstva delovalo 1,549 (140 več kot v letu 2002) gospodarskih družb, ki so ustvarile 53.6 mrd SIT dodane vrednosti, kar je

Tabela 9: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb gostinstvu

	2002	2003
Število gospodarskih družb	1,409	1,549
Število zaposlenih	12,776	12,842
Neto ¹ čisti dobiček/izguba obračunskega obdobja, v mio SIT	132	3,151
VELIKOST PODJETJA		
Sredstva / podjetje, v mio SIT	189.4	188.1
Število zaposlenih / podjetje	9.1	8.3
OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI		
Povprečna sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	19,766	21,749
GOSPODARNOST		
Gospodarnost poslovanja	1.025	1.042
DONOSNOST		
Donosnost sredstev, v %	0.1	1.1
Donosnost prihodkov, v %	0.1	2.2
PRODUKTIVNOST		
Produktivnost dela, v 000 SIT	9,679	10,591
Dodana vrednost / zaposlenega, v 000 SIT	4,197	4,464
DELOVNA STROŠKOVNOST		
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	2,837	3,031
Delež stroškov dela v dodani vrednosti, v %	67.6	67.9
FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST		
Delež dolga v virih sredstev, v %	39.6	41.4
Delež kratkoročnih obveznostih v virih sredstev, v %	20.9	20.7
PLAČILNA SPOSOBNOST		
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	72.9	70.4
Dolgoročna pokritost dolg. sredstev in zalog, v %	93.7	92.7
IZVOZNA USMERJENOST		
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje, v %	9.4	8.9
STRUKTURA SREDSTEV		
Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	82.9	83.2
Delež proizvodnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v stalnih sredstvih	8.7	8.5

Vir: AJPES in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPES.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

Tabela 10: Neto¹ čisti poslovni rezultat v gostinstvu v mio SIT

		2002	2003
H	Gostinstvo	132	3,151
55.1	Dejavnost hotelov in podobnih obratov	879	2,737
55.2	Dejavnost domov, kampov in drugih nastanitvenih obratov	62	54
55.3	Dejavnost prehrabnenih gostinskih obratov	-1,169	114
55.4	Točenje pijač in napitkov	452	283
55.5	Dejavnost menz ter priprava in dostava hrane (catering)	-92	-37

Vir: Lastni izračuni na podlagi podatkov AJPES.

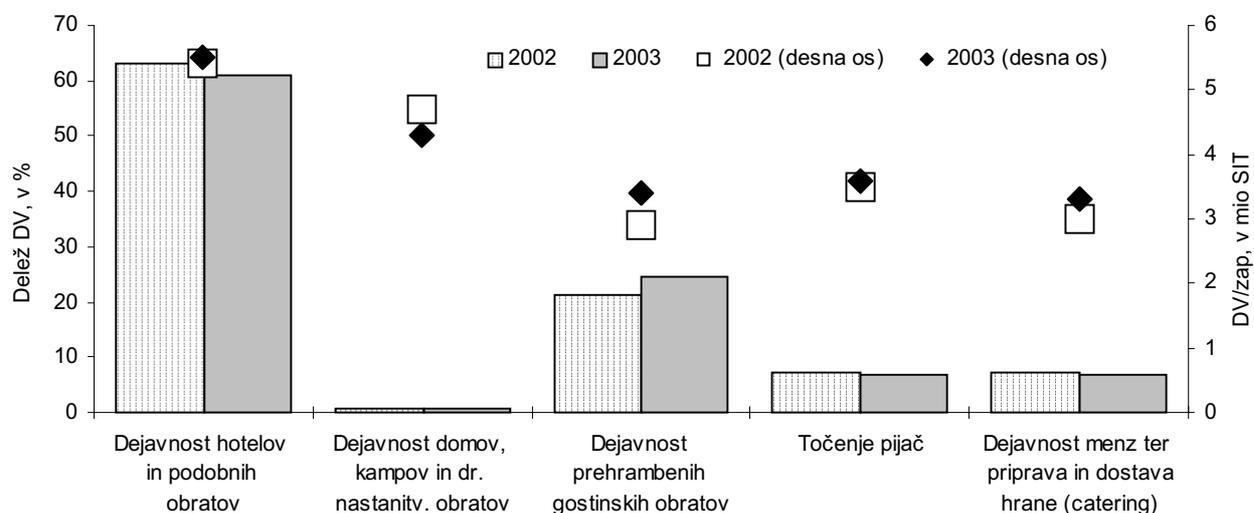
Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in čisto izgubo obračunskega obdobja.

predstavljalo 2% vse ustvarjene dodane vrednosti gospodarskih družb. Gostinske družbe so v letu 2003 zaposlovale 12,842 zaposlenih oziroma 2.8% zaposlenih v vseh slovenskih družbah.

V letu 2003 so gostinske družbe v povprečju poslovale uspešneje kot leto prej. Potem ko so v letu 2002 ustvarile 135 mio SIT neto čistega dobička obračunskega obdobja, se je le-ta v letu 2003 povečal na 3,151 mio SIT. Na izboljšanje poslovanja gostinskih družb je vplivalo visoko povečanje dobička iz poslovanja (za 83.2%) in izboljšanje poslovnih rezultatov zunaj rednega delovanja. Poslovni prihodki so se v letu 2003 povečali (za 10.0%), in sicer predvsem zaradi povečane prodaje proizvodov in storitev na domačem trgu (za 11.9%), rast prodaje v tujini pa je bila nižja, tako da se je delež čistih prihodkov od prodaje na tujih trgih v vseh prihodkih znižal za pol odstotne točke na 8.9%.

Da se je poslovanje gostinskih družb v letu 2003 izboljšalo, kažejo tudi podatki o zaposlenosti, produktivnosti dela ter podatki o delovni stroškovnosti. Zaposlenost se je lani že šesto leto zapored povečala. Prav tako se je izboljšala produktivnost, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega, ki se je v letu 2003 glede na leto prej povečala za 6.4% ter produktivnost dela, merjena s poslovnimi prihodki na zaposlenega, ki so se povečali za 9.4%. O postopnem izboljševanju poslovanja v zadnjih dveh letih pa govorita tudi kazalnika delovne stroškovnosti. Delež stroškov dela v dodani vrednosti je v letu 2003 ostal na približno isti ravni kot leto prej, stroški dela na zaposlenega pa so dosegli 6.9-odstotno rast in tako naraščali počasneje kot v povprečni slovenski družbi (8.6%).

Slika 10: Struktura dodane vrednosti in dodana vrednost na zaposlenega po skupinah dejavnosti gostinstva v letih 2002 in 2003

Vir: AJPES in lastni preračuni na osnovi podatkov AJPES.

Področje dejavnosti gostinstva združuje pet skupin (gl. Tabela 2), od katerih sta po obsegu pomembni zlasti dve: največja je dejavnost hotelov in podobnih obratov, tej pa sledi dejavnost prehrabnenih gostinskih obratov. Obe skupini skupaj sta v letu 2003 ustvarili kar 85.6% celotne dodane vrednosti gospodarskih družb s področja gostinstva in zaposlovali 81.6% zaposlenih. V največji, to je v dejavnosti hotelov in podobnih obratov (skupina 55.1), so v letu 2003 ustvarili 60.9% dodane vrednosti gospodarskih družb s področja gostinstva²⁰ in zaposlovali približno polovico vseh zaposlenih v gostinskih gospodarskih družbah. V povprečju je bilo tako v eni družbi zaposlenih 35 delavcev (v vseh gostinskih družbah v povprečju 8 delavcev, v vseh gospodarskih družbah pa 12 delavcev).

Družbe iz dejavnosti hotelov in podobnih obratov (skupina 55.1) so v letu 2003 zelo izboljšale svoje poslovne rezultate, kar je bilo v glavnem povezano z boljšo ekonomičnostjo poslovanja. Poslovno leto so zaključile z neto čistim dobičkom obračunskega obdobja²¹, ki je bil kar za 211% višji kot v letu 2002. Ekonomičnost poslovanja se je povzpela od 1.047 v letu 2002 na 1.069 v letu 2003²². Poslovni prihodki so se tako v letu 2003 glede na leto 2002 povečali za 6.5% (predvsem zaradi povečanja čistih prihodkov od prodaje proizvodov in storitev na domačem trgu), poslovni odhodki pa za 4.4%. Ugodna gibanja na strani prihodkov v letu 2003 lahko na eni strani povezujemo z ugodnimi turističnimi rezultati v tem letu, saj se je število prenočitev v hotelih in podobnih obratih še povečalo, na drugi strani pa so se v obliki višjih cen že začeli kazati rezultati večletnega vlaganja v izboljšanje kakovosti in povečanje storitev. Neto dobiček iz poslovanja je bil ob takšnih gibanjih kar za 52.9% višji od tistega iz leta prej in je znašal 4,370 mio SIT. Ob zmanjšanju presežka odhodkov nad prihodki od financiranja in ob povečanju presežka prihodkov nad odhodki iz izrednih dogodkov so hoteli in podobni obrati leto 2003 zaključili z neto čistim dobičkom obračunskega obdobja v višini 2,737 mio SIT.

Tudi družbe dejavnosti prehrabnenih gostinskih obratov (skupina 55.3) so v letu 2003 poslovale bistveno boljše, hkrati pa so tudi povečale svoj delež v dodani vrednosti celotne dejavnosti gostinstva (z 21.4% na 24.7%). Prehrabneni gostinski obrati, ki so organizirani kot gospodarske družbe, so po neto čisti izgubi v letu 2002, v letu 2003 dosegli neto čisti dobiček. Boljši poslovni rezultat je bil predvsem posledica doseženega neto dobička iz poslovanja²³, izboljšanje pa se je kazalo tudi na ravni financiranja ter na ravni izrednih dogodkov. Poleg izboljšanja poslovnih rezultatov se je lani povečalo tudi število zaposlenih. Bolj kot v vseh gostinskih družbah pa tudi v vseh gospodarskih družbah se je v letu 2003 v prehrabnenih gostinskih obratih izboljšala produktivnost, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega, ki se je glede na leto 2002 povečala kar za 17.8% (v vseh gostinskih družbah za 6.4%, v vseh družbah za 9.7%) ter produktivnost dela, merjena s poslovnimi prihodki na zaposlenega (za 10.2%). Na izboljševanje poslovanja družb skupine 55.3 kaže tudi delež stroškov dela v dodani vrednosti, ki se je s 84.8% v letu 2002 znižal na 78.0% v letu 2003.

Gospodarske družbe skupine točenja pijač (skupina 55.4), ki so tretja največja dejavnost v gostinstvu, so v lanskem letu svoje poslovanje poslabšale. Neto čisti dobiček obračunskega obdobja se je znižal za 37.3%. Poslovanje se je poslabšalo tako v osnovni dejavnosti²⁴ kot tudi na ravni financiranja ter na ravni izrednih dogodkov. Prav tako se je v letu 2003 zmanjšalo število zaposlenih (za 2.2%). Stroški dela na zaposlenega so bili višji za 8.8%, delež stroškov dela v dodani vrednosti pa se je okreplil (s 60.4% v letu 2002 na 62.8% v letu 2003).

Družbe, ki se ukvarjajo z dejavnostjo menz ter pripravo in dostavo hrane (skupina 55.5), so leto 2003 ponovno zaključile z neto čisto izgubo obračunskega obdobja, ki pa se je glede na leto prej znižala. V letu 2003 so te družbe ustvarile 6.7% dodane vrednosti in zaposlovale 9.1% zaposlenih gospodarskih družb

²⁰ V letu 2002 63.2%.

²¹ Neto čisti dobiček je v letu 2003 ustvarilo 87 hotelov in podobnih obratov (v letu 2002 76), pri 12-ih družbah je čisti dobiček zadostoval ravno za pokritje čiste izgube (v letu 2002 pri 17-ih), ostale družbe (83) pa so v letu 2003 poslovale z neto čisto izgubo (v letu prej 71).

²² V letu 2003 so imele družbe skupine 55.1 najvišjo ekonomičnost poslovanja znotraj gostinstva. Še leto prej so bile to družbe, ki se ukvarjajo s točenjem pijač.

²³ Medtem ko so družbe skupine 55.3 v letu 2002 ustvarile neto izgubo iz poslovanja, so v letu 2003 poslovale z neto dobičkom iz poslovanja v vrednosti 355 mio SIT.

²⁴ Na poslovanje je verjetno vplival tudi z marcem 2003 uveljavljen Zakon o omejevanju porabe alkohola, ki prepoveduje prodajo žganih pijač v gostinskih obratih od začetka dnevnega obratovalnega časa do 10. ure dopoldan.

gostinstva. Neto čista izguba obračunskega obdobja je bila v letu 2003 glede na leto pred tem nižja za 60.4%, in sicer v glavnem zaradi pozitivnega poslovanja v osnovni dejavnosti. Poslovni prihodki so se povečali za 3.0%, poslovni odhodki pa za 2.4%. Čeprav se je število zaposlenih v letu 2003 zmanjšalo za 12%, pa so se stroški dela na zaposlenega povečali za več (12.4%) kot se je povečala produktivnost dela, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega (za 11.7%), tako da se je poslabšala tudi stroškovna učinkovitost, merjena z deležem stroškov dela v dodani vrednosti, ki se je povečala z 89.0% v letu 2002 na 89.6% v letu 2003.

9. Promet, skladiščenje in zveze

Po negativnem rezultatu v letu 2002 se je poslovna uspešnost gospodarskih družb prometa, skladiščenja in zvez v letu 2003 močno izboljšala. K temu je veliko pripomogla nižja izguba na železnici in ponovno soliden dobiček v telekomunikacijski dejavnosti. Najboljše poslovne rezultate pa so, kot že običajno, dosegli v gospodarskih družbah drugih prometnih agencij (špedicija, logistika transporta), dejavnosti prekladalnih storitev ter v cestnem tovornem prometu.

Pomen **prometa, skladiščenja in zvez (področje dejavnosti I)** se povečuje, kar se kaže v višanju deleža dodane vrednosti te dejavnosti v ustvarjeni dodani vrednosti vseh gospodarskih družb. Statistične podatke iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida je v letu 2003 Agenciji RS za javnopravne evidence oddalo 2,071 gospodarskih družb s področja prometa, skladiščenja in zvez. 38,090 zaposlenih v tej dejavnosti je gospodarilo s 1,184.4 mrd SIT sredstev (znižanje za 8.7% glede na leto 2002) in ustvarilo 773.8 mrd SIT poslovnih prihodkov (povečanje za 11.3%). Dodana vrednost dejavnosti je znašala 299.7 mrd SIT (od tega stroški dela 172.7 mrd SIT) in se je v primerjavi z letom 2002 povečala za 13.0%. Gospodarske družbe

Tabela 11: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v dejavnosti promet, skladiščenje in zveze

	2002	2003
Število gospodarskih družb	1,953	2,071
Število zaposlenih	38,785	38,090
Neto ¹ čisti dobiček/izguba obračunskega obdobja, v mio SIT	-6,952	19,596
VELIKOST PODJETJA		
Sredstva / podjetje, v mio SIT	664	572
Število zaposlenih / podjetje	19.9	18.4
OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI		
Povprečna sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	32,565	32,523
GOSPODARNOST		
Gospodarnost poslovanja	1.005	1.047
DONOSNOST		
Donosnost sredstev, v %	-0.6	1.6
Donosnost prihodkov, v %	-0.9	2.4
PRODUKTIVNOST		
Produktivnost dela, v 000 SIT	17,925	20,315
Dodana vrednost / zaposlenega, v 000 SIT	6,840	7,868
DELOVNA STROŠKOVNOST		
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	4,165	4,535
Delež stroškov dela v dodani vrednosti, v %	60.9	57.6
FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST		
Delež dolga v virih sredstev, v %	56.0	47.8
Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev, v %	19.9	23.9
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	54.7	67.1
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog, v %	95.7	77.8
IZVOZNA USMERJENOST		
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje, v %	27.1	26.5
STRUKTURA SREDSTEV		
Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	80.5	77.8
Delež proizvodnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v stalnih sredstvih	27.4	30.0

Vir: AJPEŠ in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPEŠ.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

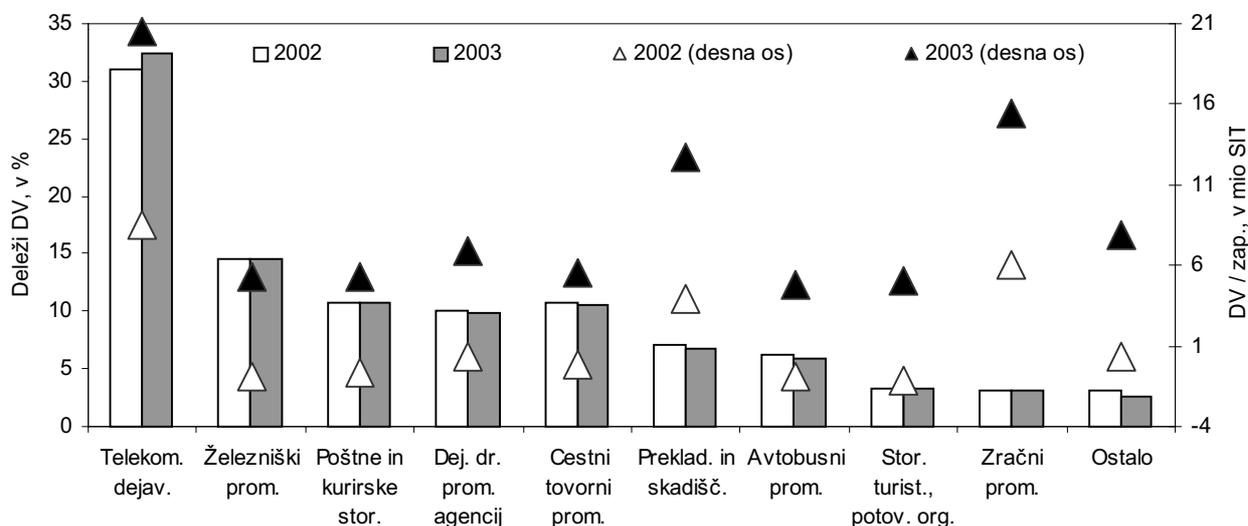
dejavnosti prometa, skladiščenja in zvez so ustvarile 10.5% dodane vrednosti vseh gospodarskih družb (10.1% leta 2002). Zaposlenost, ki je od leta 1998 do leta 2002 naraščala, se je v letu 2003 spet nekoliko znižala, za 1.8%.

Poslovanje dejavnosti prometa, skladiščenja in zvez je bilo po izgubi v letu 2002 lani spet zelo uspešno. Po rdečih številkah v letu 2002, ko je neto čista izguba obračunskega obdobja znašala 6,952 mio SIT, so lani dosegli 19,596 mio SIT dobička, kar je le malo pod ravno dobička najuspešnejših let 1998 in 1999. Dobitek iz poslovanja je znašal 34,475 mio SIT in je bil tako kar 10-krat večji kot leto prej. Nižji končni dobiček je posledica negativnega salda med finančnimi prihodki in odhodki v skupni višini 14.4 mrd SIT na železnici in v telekomunikacijah. Dejavnost prometa, skladiščenja in zvez je zelo raznovrstna in vključuje različno uspešne družbe. Tako so gospodarske družbe s pozitivnim poslovanjem v letu 2003 dosegle 41.1 mrd SIT neto čistega dobička, tiste, ki so poslovale negativno, pa 21.5 mrd SIT neto čiste izgube.

Oddelek kopenski promet, cevovodni transport (oddelek 60), ki je po številu gospodarskih družb in zaposlenih najpomembnejša dejavnost v okviru prometa, skladiščenja in zvez, je lani precej izboljšal poslovne rezultate. V letu 2003 se je lahko ponašal s 54-odstotnim deležem družb in 48-odstotnim deležem zaposlenih. V dejavnosti je poslovalo 1,123 gospodarskih družb z 18,096 zaposlenimi (0.4% manj kot leto prej), ki so ustvarili 95.5 mrd SIT dodane vrednosti, kar je 32% dodane vrednosti dejavnosti I. Celotni kopenski promet je v letu 2003 izkazal 144 mio SIT neto čistega dobička obračunskega obdobja, kar je veliko izboljšanje v primerjavi s predhodnim letom (neto izguba 11,385 mio SIT v letu 2002). V okviru oddelka kopenski promet, cevovodni transport sta po številu zaposlenih (8,311 in 5,773 v letu 2002) najpomembnejši dejavnosti železniški promet in cestni tovorni promet.

Neto čista izguba obračunskega obdobja v železniškem prometu (60.1) se je lani bistveno zmanjšala, izboljšujejo se tudi nekateri drugi kazalniki uspešnosti poslovanja, še vedno pa je dejavnost zelo zadolžena. Z 2,868 mio SIT je bila neto čista izguba v letu 2003 4.3-krat nižja kot leto prej. Samo iz tekočega poslovanja pa so na železnici lani že zabeležili dobiček v višini 1,460 mio SIT, kar kaže na to, da program sanacije in prestrukturiranja že daje določene rezultate. K negativni končni izgubi prispeva negativni saldo finančnih prihodkov in odhodkov. Število zaposlenih se je lani na železnici znižalo za 461 ali za 5.3%, produktivnost dela, merjena kot dodana vrednost na zaposlenega, pa se je nominalno povežala kar za 22.1%. Stroški dela, ki so še v letu 2002 pomenili 100% ustvarjene dodane vrednosti, so se znižali na 86%. Čista izguba obračunskega obdobja na železnici se je v letu 2003 močno znižala tudi s pomočjo za 4,863 mio SIT povišanih subvencij, ki so znašale 28,106 mio SIT, ter zaradi povečanja fizičnega obsega prevozov tako v

Slika 11: **Struktura dodane vrednosti in dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah dejavnosti prometa, skladiščenja in zvez**

Vir: Lastni preračuni na osnovi podatkov AJ PES.

potniškem kot v blagovnem prometu. Število prevoženih potniških kilometrov se je povečalo za 3.9%, število tonskih kilometrov pa za 6.4%. Delež dolga v virih sredstev, ki je leta 2002 dosegel že 98.8%, se je lani znižal na 85.5%. Zadolženost postaja bolj kratkoročna, saj se je delež kratkoročnih obveznosti s 16.6% v letu 2002 povzpел na 50.5%. Na železnici so skoraj tri četrtine celotnih čistih prihodkov od prodaje realizirali na tujem trgu.

V cestnem tovornem prometu (60.240) so, podobno kot zadnjih nekaj let, poslovali uspešno in so tudi precej povečali zaposlenost. V letu 2003 je v tej dejavnosti poslovalo 982 gospodarskih družb, število zaposlenih pa se je v letu dni povečalo za 517 (na 5,773). Uspešnost poslovanja se v cestnem tovornem prometu s 3,447 mio SIT neto čistega dobička obračunskega obdobja glede na leto prej nominalno približno ohranja. Fizični obseg cestnih prevozov blaga, merjeno v tonskih kilometrih, se je lani povečal za 2.1%.

*Poslovanje ostalih dejavnosti kopenskega prometa je bilo v letu 2003 precej različno. V medkrajevnem cestnem potniškem prometu (60.212) je 2,584 zaposlenih ustvarilo 476 mio SIT neto čistega dobička, v mestnem in primestnem cestnem potniškem prometu (60.211) pa je bilo 1,124 zaposlenih, neto čista izguba pa je bila kljub znižanju visoka, 389 mio SIT (leto prej še 954 mio SIT neto čiste izgube). Pri javnih avtobusnih prevozih lahko komentar poslovnih rezultatov vežemo na ustreznost prometne politike in na vpetost dejavnosti med subvencioniranje ter na določanje cen prevozov. Lani se je fizični obseg prevozov potnikov v medkrajevnem prometu znižal za 7.1%, v mestnem potniškem prometu pa so prepeljali za 5.4% manj potnikov. V okviru kopenskega prometa je potrebno omeniti vsaj še *dejavnost žičnic in vlečnic (60.213)*, kjer so, po visoki izgubi v letu 2002, lani dosegli pozitiven rezultat.*

Oddelek vodnega prometa (oddelek 61) je v okviru prometa, skladiščenja in zvez zelo majhna dejavnost. Po kazalcih velikosti (število družb in zaposlenih, sredstva, poslovni prihodki in odhodki ter dodana vrednost) največkrat ne dosega niti enoodstotnega deleža v celotni dejavnosti prometa. V letu 2003 je 20 gospodarskih družb te dejavnosti s 141 zaposlenimi ustvarilo 447 mio SIT dodane vrednosti, kar je 0.15% celotne ustvarjene dodane vrednosti v prometu, skladiščenju in zvezah. Gospodarske družbe vodnega prometa so v letu 2003 zabeležile 209 mio SIT neto čistega dobička obračunskega obdobja. Količinsko se je obseg pomorskih blagovnih prevozov, merjeno v tonskih kilometrih, lani sicer nekoliko znižal, za 0.8%.

Glede na vse večjo konkurenco v letalskem prometu lahko ocenimo poslovanje družb zračnega prometa (oddelek 62) v letu 2003 kot uspešno. V okviru prometa, skladiščenja in zvez je tudi to manjša dejavnost, ki po kazalcih velikosti ne dosega štiriodstotnega deleža vsega prometa. V letu 2003 je 25 družb s 597 zaposlenimi v tej dejavnosti ustvarilo 9.20 mrd SIT dodane vrednosti ali 3.1% celotne ustvarjene dodane vrednosti v prometu, skladiščenju in zvezah. Zaposlenost trenutno rahlo upada in je bila v letu 2003 najnižja v zadnjih nekaj letih. Naš največji zračni prevoznik je število svojih letal v 90-ih letih zniževal, trenutno pa ima v svoji floti 8 letal. Dejavnost zračnega prometa vse od leta 1998 naprej posluje pozitivno, vendar so rezultati poslovanja od vključno leta 1999 naprej precej skromnejši kot v rekordnem letu 1998. V letu 2003 je bil neto čisti dobiček nominalno za malenkost nižji kot leto prej in je znašal 229 mio SIT. Poleti na čarterskih progah so prinašali izgubo, na rednih linijah pa se je dobiček povečal. Tak rezultat lahko ocenimo kot relativno ugoden glede na okoliščine. Dejavnost je bila namreč v letu 2002 v svetovnem merilu še vedno v recesiji, ob tem se v zadnjih letih povečuje število manjših tujih letalskih prevoznikov, ki pomenijo ostro konkurenco našemu največjemu prevozniku.

*Oddelek pomožne prometne storitve, turistične organizacije (oddelek 63) je precej raznovrstna dejavnost, ki je v okviru prometa, skladiščenja in zvez najuspešnejša. Združuje prekladalne storitve (tudi pristaniške), letališko dejavnost, špeditersko in prevozno logistično dejavnost ter dejavnost turističnih potovalnih agencij. V letu 2003 je 745 družb te dejavnosti z 8,437 zaposlenimi (znižanje za 7.4% glede na leto 2002) ustvarilo 65.06 mrd SIT dodane vrednosti, kar je 22% vse ustvarjene dodane vrednosti prometnih gospodarskih družb. Dejavnost je lani dosegla 13.656 mio SIT neto čistega dobička obračunskega obdobja. Najuspešnejša dejavnost v okviru gornjega oddelka in tudi največja po številu zaposlenih (4,291) je bila v letu 2003 t. i. *dejavnost drugih prometnih agencij (63.4)*, ki je dosegla 5,254 mio SIT neto čistega dobička, kar je bilo sicer nominalno za 28% manj kot leto prej. V *prekladalni dejavnosti (63.11)* so s 1,340 zaposlenimi dosegli 5,601 mio SIT neto čistega dobička ali za 1.9% manj kot leto prej. V oddelek 63 sodita tudi dejavnost*

potovalnih in turističnih agencij – 63.30 (2,002 zaposlena), ki je lansko obračunsko obdobje zaključila s 672 mio SIT neto čistega dobička (v letu 2002 še 1,675 mio SIT izgube), ter t. i. druge pomožne dejavnosti v zračnem prometu – 63.23 (zlasti letališki), kjer so dosegli 1,858 mio SIT neto čistega dobička.

*Poleg gornje je bila **poštna in telekomunikacijska dejavnost (oddelek 64)** pred nekaj leti med najbolj donosnimi, po 7-milijardni izgubi v letu 2002 pa je bilo lani poslovanje spet precej uspešnejše. Umestitev oddelka v prometu, skladiščenju in zvezah je naslednja: 8% družb, 28% zaposlenih, 43% sredstev (kar pomeni, da gre v povprečju za precej večje gospodarske družbe kot v pomožnih prometnih storitvah), 34% poslovnih prihodkov in odhodkov, 48% čistega dobička, 67% čiste izgube ter 43% dodane vrednosti. Število gospodarskih družb se je do leta 2003 glede na leto 1995 skoraj petkrat povečalo, tudi zaradi demonopolizacije in povečanja konkurence v tej dejavnosti. Tudi število zaposlenih se je v tem osemletnem obdobju povečalo za 28%, na 10,819 zaposlenih v letu 2003. Neto čisti dobiček je v letih 1998 in 1999 presegal 10 mrd SIT. V letu 2000 se je znižal skoraj za dve tretjini, v letu 2001 pa so gospodarske družbe tega oddelka poslovale z neto čisto izgubo v višini 3,2 mrd SIT (vse po tedaj veljavnih računovodskih standardih). V letu 2002 je neto čista izguba obračunskega obdobja znašala 6,979 mio SIT, lani pa so spet dosegli 5,359 mio SIT neto čistega dobička. K pozitivnemu poslovanju je največ prispevala dejavnost *telekomunikacij (64.2)* s 3,500 mio SIT neto čistega dobička obračunskega obdobja. V dejavnosti *javnih poštnih storitev (64.11)* so zabeležili 2,227 milijonov neto čistega dobička (v letu 2002 375 mio SIT izgube). V letu 2003 se je poslabšalo poslovanje v dejavnosti *kurirskih storitev (64.12)*, kjer se je neto čista izguba od predhodnega leta povečala za dobrih 111 mio SIT in dosegla 368 mio SIT.*

10. Nepremičnine, najem in poslovne storitve

Gospodarske družbe dejavnosti nepremičnine, najem in poslovne storitve so v letu 2003 ponovno precej izboljšale poslovne rezultate, nadaljevala pa se je tudi rast njihovega deleža v vseh družbah slovenskega gospodarstva. Ob večjem številu družb ter zaposlenih je bil višji neto čisti dobiček obračunskega obdobja rezultat izboljšane poslovanja v osnovni dejavnosti. Poslovanje v osnovni dejavnosti so izboljšale predvsem družbe, ki poslujejo z nepremičninami (te so še v letu 2002 zabeležile neto izgubo iz poslovanja), družbe v dejavnosti prostorskega načrtovanja, projektiranja in tehničnega svetovanja, družbe v dejavnosti podjetniškega in poslovnega svetovanja ter družbe v dejavnosti holdingov, ki so, podobno kot pretekla leta, ustvarile tudi visok presežek na ravni financiranja.

Dejavnost **poslovanje z nepremičninami, najem in poslovne storitve (področje dejavnosti K)** sodi med hitro rastoče dejavnosti slovenskega gospodarstva. V letu 2003 so gospodarske družbe, ki se uvrščajo v

Tabela 12: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v dejavnosti nepremičnine, najem in poslovne storitve

	Dejavnost nepremičnine, najem in poslovne storitve (K)		Dejavnost K brez podrazreda 74150 ²	
	2002	2003	2002	2003
Število gospodarskih družb	9,547	10,234	9,405	10,062
Število zaposlenih	41,455	44,067	40,912	42,363
Neto ¹ čisti dobiček/izguba obračunskega obdobja, v mio SIT	35,459.6	41,166.9	11,957.9	22,963.6
VELIKOST PODJETJA				
Sredstva / podjetje, v mio SIT	210.6	236.6	134.6	142.1
Število zaposlenih / podjetje	4.3	4.3	4.4	4.2
OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI				
Povprečna sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	26,979	50,904	28,659	31,694
GOSPODARNOST				
Ekonomičnost poslovanja	1.039	1.049	1,031	1,049
DONOSNOST				
Donosnost sredstev, v %	1.9	1.8	8.6	4.7
Donosnost prihodkov, v %	3.8	3.9	4.9	2.7
PRODUKTIVNOST				
Produktivnost dela, v 000 SIT	19,659.6	21,258.1	17,301.1	18,264.0
Dodana vrednost / zaposlenega, v 000 SIT	5,933.5	6,384.5	5,554.4	5,996.7
DELOVNA STROŠKOVNOST				
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	3,833.0	4,197.2	3,781.5	4,119.8
Delež stroškov dela v dodani vrednosti, v %	64.6	65.7	68.1	68.7
FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST				
Delež dolga v virih sredstev, v %	41.8	43.0	55.9	57.5
Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev, v %	27.8	28.6	37.5	39.6
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	89.3	91.5	79.3	78.2
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog, v %	102.5	106.4	98.4	97.4
IZVOZNA USMERJENOST				
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje, v %	13.3	14.6	12.1	11.7
STRUKTURA SREDSTEV				
Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	65.3	62.3	55.6	54.3
Delež proizvodnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v stalnih sredstvih	4.6	4.1	7.3	6.6

Vir: AJPES in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPES.

Opombi: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja; ² podrazred 74.150 - dejavnost holdingov.

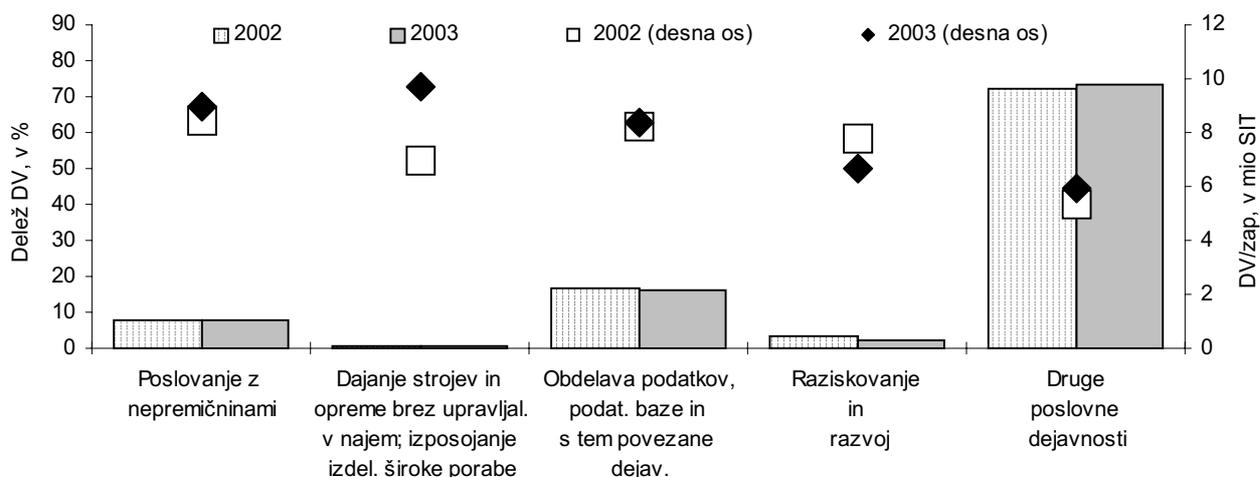
to dejavnost, ustvarile za 14.4% več dodane vrednosti kot leto pred tem, število zaposlenih pa se je povečalo za 1.1%. Dejavnost je tako v dodani vrednosti vseh družb pridobila 0.5 strukturne točke in dosegla 9.9-odstotni delež. V strukturi zaposlenosti se je njen delež povečal za 0.7 strukturne točke na 9.5%.

Tako kot v letu prej so družbe dejavnosti K tudi v letu 2003 ustvarile pozitiven neto poslovni rezultat, ki je bil na eni strani posledica ugodnih rezultatov poslovanja v osnovni dejavnosti na drugi strani pa tudi posledica neto dobička iz financiranja v dejavnosti holdingov. Neto čisti dobiček obračunskega obdobja je tako v letu 2003 dosegel 42.2 mrd SIT. Ker je značilno, da finančni prihodki in odhodki holdingov iz leta v leto precej nihajo²⁵ (Kmet et al, 2001 in 2002), je smiselno to dejavnosti iz neto poslovnega rezultata izločiti. V tem primeru je v letu 2003 neto čisti dobiček dejavnosti K znašal 23 mrd SIT, kar je bilo kar za 91.7% več kot leta 2002. Povečanje je bilo v glavnem posledica izboljšanja delovanja družb v oddelku poslovanje z nepremičninami (oddelek 70), ki so v letu 2003 ustvarile neto čisti dobiček, leto prej pa neto čisto izgubo.

Na rast dobička iz poslovanja je vplivala nadaljnja krepitev obsega poslovanja družb iz dejavnosti K, ugodna pa so bila tudi gibanja na strani poslovnih odhodkov. Poslovni prihodki dejavnosti K so znašali 937 mrd SIT in so se v primerjavi z letom 2002 povečali za 14.9% oziroma za 122 mrd SIT²⁶. Ob nižji rasti poslovnih odhodkov (13.9%) od prihodkov je bil neto dobiček iz poslovanja za 42.8% višji in je dosegel 44.0 mrd. Pozitivno so poslovali vsi oddelki, tudi družbe oddelka poslovanje z nepremičninami (oddelek 70), ki so v letu 2002 zabeležile neto izgubo, v letu 2003 pa so ustvarile neto dobiček iz poslovanja. Skoraj 28% neto dobička iz poslovanja so ustvarile družbe iz dejavnosti prostorsko načrtovanje, projektiranje in tehnično svetovanje (skupina 74.2), sledile pa so družbe iz dejavnosti holdingov (podrazred 74.150; 17.8%), družbe, ki se ukvarjajo s svetovanjem in oskrbo z računalniškimi programi (skupina 72.2; 14.6%) ter družbe dejavnosti podjetniškega in poslovnega svetovanja (podrazred 74.140; 12.9%).

Sektor K zajema veliko število zelo raznolikih dejavnosti. V letu 2003 so na rezultate poslovanja najbolj vplivale dejavnosti, ki jih analiziramo v nadaljevanju, in sicer: (i) oddelek poslovanje z nepremičninami (70), ki je v letu 2003 zabeležil neto čisti dobiček obračunskega obdobja ter nadpovprečno povečal dodano vrednost, (ii) oddelek obdelava podatkov, podatkovne baze in s tem povezane dejavnosti (72), ki ga podrobneje obravnavamo v okviru analize poslovanja informacijsko-komunikacijskih dejavnosti (gl. Okvir), (iii) po velikosti je v sektorju K najpomembnejši oddelek druge poslovne dejavnosti (74), ki pa je zelo heterogen

Slika 12: **Struktura dodane vrednosti in dodana vrednost na zaposlenega v dejavnosti nepremičnine, najem in poslovne storitve**

Vir: Lastni izračuni na osnovi podatkov AJ PES.

²⁵ Holdingi so leto 2003 zaključili z 12.9 mrd SIT neto dobička iz financiranja, ki pa se je glede na leto prej zmanjšal za 18.6%.

²⁶ Od tega je 56 mrd SIT prispevala dejavnost holdingov (podrazred 74.150), kjer so se poslovni prihodki povečali s 107.1 mrd SIT v letu 2002 na kar 163.1 mrd SIT v letu 2003.

in se deli na 8 skupin oziroma kar 22 podrazredov SKD-klasifikacije. Od teh smo posebej analizirali skupino prostorsko načrtovanje, projektiranje in tehnično svetovanje (74.2), ki je po številu zaposlenih in po dodani vrednosti največja, ter podrazred dejavnost holdingov (74.150), ki ima kljub relativno majhnemu deležu v dodani vrednosti in zaposlenosti celotne dejavnosti K zaradi specifičnosti poslovanja nekaterih družb²⁷ precejšen vpliv na večino kazalnikov poslovanja sektorja K (gl. Tabelo 12).

*Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s **poslovanjem z nepremičninami (oddelek 70)**, predstavljajo relativno majhen delež v dejavnosti K, vendar se njihov pomen v zadnjih letih krepi. V letu 2003 so nepremičninske družbe tako predstavljale 9.1% vseh družb v dejavnosti K, 5.6% vseh zaposlenih, 7.9% dodane vrednosti ter 8.3% poslovnih prihodkov²⁸. V letu 2003 se je obseg poslovanja ponovno precej okrepil. Poslovni prihodki so se povečali za 28.4%, in sicer najbolj v družbah, ki se ukvarjajo z organizacijo izvedbe nepremičninskih projektov za trg (podrazred 70.110) ter v družbah, ki za plačilo ali po pogodbi upravljajo z nepremičninami (podrazred 70.320). Ob visoki rasti poslovnih prihodkov se je kljub povečanju števila zaposlenih za 11.7% produktivnost dela povečala za 15.0% in dosegla 31.3 mio SIT.*

Ob krepitvi obsega poslovanja so družbe, ki poslujejo z nepremičninami, lansko leto zaključile z neto čistim dobičkom obračunskega obdobja v vrednosti 1.6 mrd SIT, medtem ko so še v letu 2002 ustvarile za 4.9 mrd SIT neto čiste izgube. Ustvarjeni neto čisti dobiček je bil rezultat pozitivnega poslovanja družb iz dejavnosti upravljanje z nepremičninami za plačilo ali po pogodbi (skupina 70.3), ki so ustvarile 145 mio SIT neto čistega dobička (v letu 2002 za 5.8 mrd SIT neto čiste izgube) ter poslovanja družb, ki se ukvarjajo z dajanjem lastnih nepremičnin v najem (70.2), ki so ustvarile 1.2 mrd SIT neto čistega dobička (za 130.5% več kot v letu 2002).

Celotni neto dobiček obračunskega obdobja je bil zabeležen pri poslovanju v osnovni dejavnosti. Družbe, ki za plačilo ali po pogodbi poslujejo z nepremičninami (70.3), so po slabem letu 2002, v katerem so zaradi visokih poslovnih odhodkov²⁹ izkazale neto izgubo iz poslovanja, v letu 2003 ustvarile neto dobiček iz poslovanja. Tako so se poslovni prihodki teh družb v letu 2003 povečali za 17.7%, poslovni odhodki pa so se glede na leto 2002 celo zmanjšali. Tudi družbe, ki se ukvarjajo z dajanjem lastnih nepremičnin v najem (skupina 70.2) so povečale neto dobiček iz poslovanja (za 38.0%), ob tem pa so s povečanjem števila zaposlenih za 35.7% povečale tudi ustvarjeno dodano vrednost za 43.9%. Produktivnost dela, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega, se je tako povečala za 21.3% (v vseh družbah dejavnosti K za 7.6%). Stroški dela na zaposlenega so bili v letu 2003 »le« za 12.2% višji kot v letu 2002, tako da se je delež stroškov dela v dodani vrednosti v letu 2003 še znižal (na 22.9%).

*Družbe iz dejavnosti **prostorsko načrtovanje, projektiranje in tehnično svetovanje (skupina 74.2)**, ki je po kazalnikih velikosti največja v dejavnosti K³⁰, so v letu 2003 v povprečju močno izboljšale poslovanje v osnovni dejavnosti, ustvarile pa so tudi neto dobiček zunaj rednega delovanja. Neto čisti dobiček obračunskega obdobja se je tako zvišal z 2.5 mrd SIT v letu 2002 na 8.2 mrd SIT v letu 2003. Neto dobiček iz poslovanja je dosegel 12.2 mrd SIT in je bil kar za 107.4% višji kot leto pred tem. Kljub boljšim poslovnim rezultatom pa se je obseg poslovanja v teh družbah zmanjšal. Poslovni prihodki so se namreč glede na leto 2002 znižali za 0.6%, in sicer za več na tujem kot na domačem trgu³¹. Poslovni odhodki so se znižali za 2.9%, od tega so se stroški blaga, materiala in storitev znižali za 4.0% (obsegajo skoraj tri četrtine vseh poslovnih odhodkov), stroški dela pa so se povečali za 6.4% (20-odstotni delež v poslovnih odhodkih), čeprav se je število zaposlenih glede na leto 2002 znižalo za 5%. Ob takšnih gibanjih je bila rast*

²⁷ V dejavnosti holdingov (podrazred 74.150) deluje veliko družb, ki se pretežno ukvarjajo s storitvami finančnega svetovanja in finančnimi naložbami. Zanje so zato značilni visoki finančni prihodki in odhodki, ki običajno iz leta v leto tudi precej nihajo, to pa močno vpliva na poslovni izid celotne dejavnosti K.

²⁸ Prav vsi deleži oddelka 70 v celotni dejavnosti K so se v letu 2003 glede na leto 2002 okrepili.

²⁹ Poleg visokih stroškov storitev so bili v letu 2002 zabeleženi tudi izredno visoki prevrednotovalni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih (gl. tudi Kmet et al, 2002).

³⁰ V letu 2003 so gospodarske družbe dejavnosti prostorsko načrtovanje, projektiranje in tehnično svetovanje pomenile v številu zaposlenih 24.4%, v številu družb 25.1% in v poslovnih prihodkih 27.5% vseh družb v dejavnosti K.

³¹ Izvozna usmerjenost obravnavanih družb se je tako zmanjšala s 14.1% v letu 2002 na 12.5% v letu 2003.

dodane vrednosti 10.1-odstotna, zaradi zmanjšanja zaposlenosti pa se je nadpovprečno povečala produktivnost dela, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega³².

Dejavnost holdingov³³ (podrazred 74.150) zaradi specifičnosti poslovanja večjega števila v tej dejavnosti registriranih družb k skupno ustvarjeni dodani vrednosti in zaposlenosti sektorja K prispeva relativno majhen delež v primerjavi z vplivom, ki ga ima na nekatere druge kazalnike uspešnosti poslovanja celotne dejavnosti K. V dejavnosti holdingov je bilo v letu 2003 registriranih 172 družb, večinoma holdingov (30 več kot leta 2002), s skupno 1,704 zaposlenimi (leto prej le 543 zaposlenih)³⁴. Družbe, ki so delovale v dejavnosti holdingov (1.7% vseh družb v dejavnosti K) so zaposlovale le 3.9% vseh zaposlenih v dejavnosti K, ustvarile pa so 18.2 mrd SIT neto čistega dobička obračunskega obdobja, kar je bilo sicer za 22.5% manj kot v letu prej, še vedno pa je pomenilo 44.2% celotnega neto čistega dobička sektorja K. K neto čistemu dobičku so veliko prispevali visoki finančni prihodki v nekaterih holding družbah, ki se pretežno ukvarjajo s storitvami finančnega svetovanja in finančnimi naložbami. V glavnem so to družbe, ki so do preoblikovanja delovale kot PID-i in imajo značilnosti finančnih holdingov. Specifično poslovanje teh finančnih holdingov močno vpliva tudi na druge kazalnike dejavnosti K. Tako je v letu 2003 172 družb v dejavnosti holdingov razpolagalo z 992 mrd SIT sredstev, kar je 41.0% vseh sredstev sektorja K oz. 6.7% sredstev vseh gospodarskih družb. Delež finančnih naložb v njihovih sredstvih pa je znašal kar 86.2%. V 45-ih holding družbah je bil delež finančnih naložb v sredstvih kar 100-odstoten. V celotnih prihodkih dejavnosti holdingov je bil delež finančnih prihodkov 20.5-odstoten (v letu 2002 25.9-odstoten). V letu 2003 so se v holding družbah približno za polovico povečali tudi prihodki od poslovanja, s tem pa se je precej povečala tudi dodana vrednost holdingov (za 45.8%). Delež dejavnosti holdingov v strukturi dodane vrednosti sektorja K se je tako zvišal s 7.6% v letu 2002 na 9.7% v letu 2003.

Okvir: Informacijsko-komunikacijske dejavnosti

V letu 2003 se je nadaljevala hitra rast sektorja IKT³⁵ po ustvarjeni dodani vrednosti in produktivnosti, nekateri drugi kazalci pa kažejo na stagnacijo ali celo nazadovanje. Družbe, ki se ukvarjajo z informacijsko-komunikacijskimi dejavnostmi, so ustvarile 8.2% dodane vrednosti vseh gospodarskih družb oziroma 0.2 strukturne točke več kot v letu 2002³⁶, manjši pa je bil njihov delež v skupnem številu zaposlenih, ki se je ohranil na ravni predhodnega leta (5%). To kaže na nadpovprečen nivo in rast produktivnosti sektorja glede na povprečje vseh gospodarskih družb. V letu 2003 je dodana vrednost na zaposlenega v sektorju IKT kar za 64.4% presegala tako merjeno produktivnost povprečne slovenske gospodarske družbe (v letu 2002 za 60.3%). Delež sektorja IKT v skupnem prometu in izvozu vseh družb sta nekoliko skromnejša kot v dodani vrednosti (5.8% in 5.2%) in sta se v primerjavi z letom 2002 znižala (za 0.2 in 0.4 strukturne točke). Zaskrbljujoča je predvsem skromna in upadajoča izvozna usmerjenost (gl. Tabelo 13), saj je prodiranje na tuje trge nujno za nadaljnji pospešen razvoj teh dejavnosti.

³² Dodana vrednost na zaposlenega se je v družbah skupine 74.2 povečala za 15.8%, v družbah oddelka 74 v povprečju za 9.5%, v družbah celotne dejavnosti K v povprečju za 7.6% in v vseh gospodarskih družbah v povprečju za 9.7%.

³³ Po definiciji ZGD (495. člen) so holding podjetja družbe, ki imajo v lasti večino deležev sicer pravno samostojnih podjetij in opravljajo predvsem dejavnost ustanavljanja, financiranja in upravljanja teh podjetij.

³⁴ Od teh je bilo 928 zaposlenih v eni sami družbi, le 21 družb je imelo več kot 10 zaposlenih in kar 112 družb ni imelo nobenega zaposlenega.

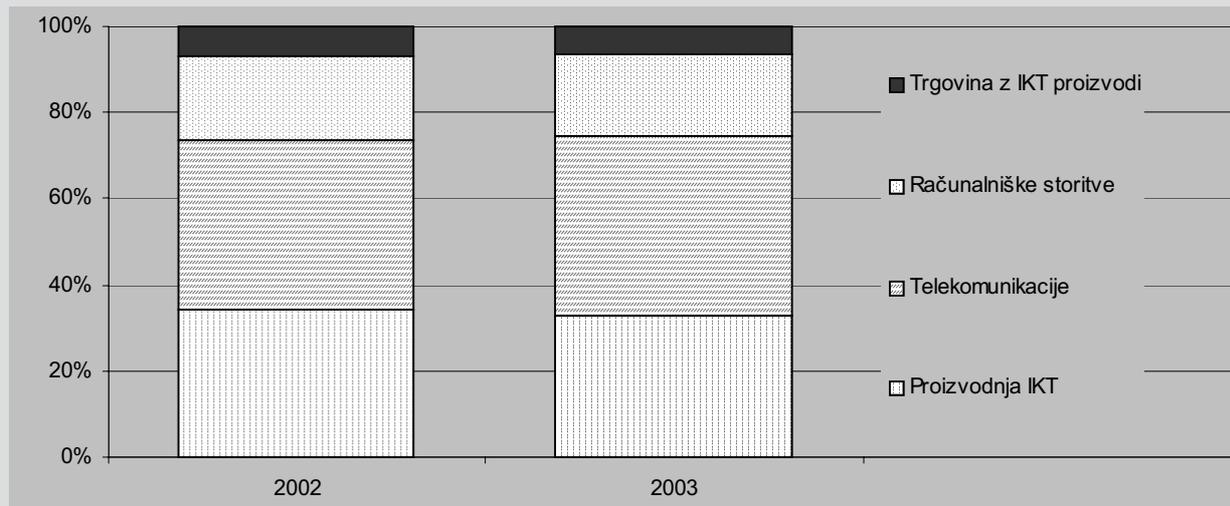
³⁵ Sektor IKT po metodologiji Eurostat (Statistics in Focus, Theme 4- 22/2003) zajema naslednje dejavnosti Standardne klasifikacije dejavnosti: Proizvodnja pisarniških strojev in računalnikov – 300, Proizvodnja izoliranih el. kablov, žic – 313, Proizvodnja elektronik in drugih elektronskih komponent – 321, Proizvodnja RTV oddajnikov, telefonov in telegrafskih aparatov – 322, Proizvodnja RTV sprejemnikov, dodatne opreme – 323, 332 – Proizvodnja merilnih, kontrolnih, preizkuševalnih, navigacijskih in drugih instrumentov in naprav, 333 – Proizvodnja opreme za industrijsko in procesno krmiljenje, Trgovina na debelo z električnimi gospodinjstvi in RTV napravami – 5143, Trgovina na debelo z računalniško opremo – 5184, Trgovina na debelo s pisalnimi stroji in opremo – 5185, Trgovina na debelo z elektronskim deli in opremo – 5186, Trgovina na debelo z drugimi stroji in napravami za industrijo – 5187, obdelava podatkov, podatkovne baze in s tem povezane dejavnosti – 72.

³⁶ Podatke za leto 2003 (razen števila zaposlenih) lahko primerjamo le z letom 2002, s predhodnimi leti pa niso primerljivi zaradi metodoloških sprememb v računovodskih standardih, ki so bile uvedene z letom 2002.

Okvir: Informacijsko-komunikacijske dejavnosti - nadaljevanje

V strukturi sektorja IKT tako po ustvarjeni dodani vrednosti kot po številu zaposlenih prevladujejo storitvene dejavnosti, njihov pomen pa se je v primerjavi s predhodnim letom še okrepil. Storitvene dejavnosti (telekomunikacije, računalniške storitve, trgovina na debelo z IKT proizvodi) so v letu 2003 ustvarile dobri dve tretjini dodane vrednosti, zaposlovale pa dobro polovico vseh zaposlenih sektorja IKT. Dodana vrednost na zaposlenega je tako v storitvah IKT za 115% presegala povprečje vseh gospodarskih družb (v telekomunikacijah kar za 235%), v proizvodnji IKT pa za 11%.

Slika 13: Struktura sektorja IKT po dodani vrednosti v letih 2002 in 2003

Vir: Lastni izračuni na osnovi podatkov AJPES.

Družbe sektorja IKT so v letu 2003 močno izboljšale **poslovne rezultate**. V primerjavi z letom 2002 je bil njihov skupni neto čisti dobiček obračunskega obdobja višji za 84%. K izboljšanju poslovnega izida so prispevale vse tri njegove komponente: neto dobiček iz poslovanja se je povečal za 30%, neto izguba iz financiranja se je zmanjšala, nekoliko višji pa je bil tudi neto dobiček zunaj rednega delovanja. Gledano po posameznih dejavnostih sektorja IKT, so se poslovni rezultati v letu 2003 najbolj izboljšali v storitvah s področja IKT, rahlo izboljšanje pa so zabeležili tudi v proizvodnem delu sektorja.

V storitvah s področja IKT so v letu 2003 ustvarili za 3.8-krat višji neto čisti dobiček obračunskega obdobja kot leto prej. Dosegel je 13 mrd SIT. Gledano po komponentah neto poslovnega rezultata je bil v letu 2003 v primerjavi z letom prej ustvarjen za 157% višji neto dobiček iz poslovanja (23 mrd SIT), zmanjšala pa se je tudi izguba iz financiranja (presežek finančnih odhodkov nad prihodki). Močno se je povečal tudi neto dobiček zunaj rednega delovanja, ki sicer predstavlja relativno majhno komponento skupnega poslovnega rezultata. Izboljšanje poslovnih rezultatov v IKT storitvah je bilo posledica boljšega poslovanja v dejavnosti telekomunikacij, v ostalih IKT storitvah pa so zabeležili skromnejše rezultate kot leto prej.

Po neto čisti izgubi obračunskega obdobja v letu 2002 so se poslovni rezultati v dejavnosti **telekomunikacij** v letu 2003 precej izboljšali. Neto čisti dobiček obračunskega obdobja vseh telekomunikacijskih družb je v letu 2003 dosegel 3.5 mrd SIT (v l. 2002 izguba v višini 6.3 mrd SIT), od tega je bil največji premik dosežen pri neto dobičku iz poslovanja, ki se je povzpел od 2.3 mrd SIT v letu 2002 na 11.3 mrd SIT v letu 2003. V primerjavi s predhodnim letom se je nekoliko znižala tudi vrzel med finančnimi prihodki in odhodki, ki je odraz visoke investicijske aktivnosti in s tem povezanega zadolževanja. Glede na to, da se je v letu 2003 delež dolga v virih sredstev precej znižal (s 46% na 41.6%), bi lahko nadaljevanje takšnih gibanj pričakovali tudi v prihodnjem letu. Izboljšanje poslovanja v osnovni dejavnosti je bilo ob rasti prihodkov od prodaje tudi posledica racionalizacije na strani odhodkov, saj se je delež stroškov blaga, materiala in storitev v čistih prihodkih od prodaje znižal s 57.3% na 54.6%, upadel pa je tudi delež stroškov dela v dodani

Okvir: Informacijsko-komunikacijske dejavnosti - nadaljevanje

vrednosti (s 33.7% na 32.9%). K preobratu v poslovnih rezultatih telekomunikacijske dejavnosti so največ prispevali operaterji v fiksni in mobilni telefoniji, ki skupaj ustvarijo kar 88% dodane vrednosti in imajo 85% vseh zaposlenih v dejavnosti telekomunikacij. Pri tem so mobilni operaterji kot skupina še vedno ustvarili neto čisto izgubo obračunskega obdobja, ki pa se je glede na leto prej zmanjšala.

Po dveh letih rasti se je v letu 2003 v ostalih storitvah s področja IKT (računalniške storitve in trgovina na debelo z IKT proizvodi) neto poslovni rezultat nekoliko poslabšal, zmanjšala pa se je tudi njihova izvozna usmerjenost. IKT storitve brez telekomunikacij so v letu 2003 ustvarile 9.5 mrd neto čistega dobička obračunskega obdobja oziroma za 2.3% manj kot v predhodnem letu. Zmanjšal se je neto dobiček iz poslovanja, višja pa je bila tudi neto izguba iz financiranja. Že tako nizek delež čistih prihodkov, ki ga te družbe ustvarijo z izvozom, je s 13.1% v letu 2002 padel na 12.8% v letu 2003. Poslabšanje poslovnih rezultatov in izvozne usmerjenosti je bilo posledica poslovanja v trgovinskem delu IKT storitev, družbe s področja računalniških storitev pa so glede na leto prej izboljšale poslovni izid in povečale delež čistih prihodkov od prodaje na tujih trgih (za 1.1 odstotne točke na 17.2%).

V proizvodnem delu sektorja IKT so v letu 2003 izboljšali nekatere kazalce uspešnosti poslovanja, povečali izvozno usmerjenost in zmanjšali število zaposlenih. Družbe, ki se ukvarjajo s proizvodnjo informacijsko-komunikacijskih tehnologij, so v letu 2003 skupaj ustvarile za 6% več neto čistega dobička obračunskega obdobja kot leto prej, vendar le zaradi zmanjšanja neto izgube iz financiranja, medtem ko sta se neto dobiček iz poslovanja in neto dobiček zunaj rednega delovanja zmanjšala. Ob 7.2-odstotnem zmanjšanju števila zaposlenih in 5.2-odstotni rasti dodane vrednosti se je produktivnost dela (dodana vrednost na

Tabela 13: Nekateri kazalci poslovanja gospodarskih družb v sektorju informacijsko - komunikacijskih tehnologij (IKT)

SKD šifra	Dejavnosti sektorja IKT	Neto ¹ čisti dobiček obračunskega obdobja, v mio SIT		Dodana vrednost na zaposlenega, v 000 SIT		Izvozna usmerjenost, v %	
		2002	2003	2002	2003	2002	2003
	Sektor IKT	12,019.7	22,170.3	8,957.8	10,077.9	26.3	25.0
	Proizvodnja IKT	8,632.6	9,151.7	6,018.5	6,794.6	56.7	57.8
3001	Proizv. pisarniških strojev	5.6	10.1	5,356.3	5,742.3	0.0	0.0
3002	Proizv. računalnikov	686.4	475.9	6,830.3	6,896.7	9.4	9.8
3130	Proizv. izoliranih električnih kablov, žic	201.3	113.5	4,498.7	4,940.2	84.3	80.2
3210	Proizv. elektron. in dr. elektron. komponent	726.5	-258.4	3,706.5	4,123.1	74.2	76.6
3220	Proizv. RTV oddajnikov, telefonov in telegrafskih naprav	4,423.6	4,360.5	15,146.3	16,149.1	51.6	54.5
3230	Proizv. RTV sprejemnikov	-84.9	189.5	3,519.7	4,049.3	80.2	63.2
3320	Proizv. merilnih instrumentov	1,776.9	2,797.5	4,920.4	5,428.6	74.6	71.7
3330	Proizv. opreme za industrijsko procesno krmiljenje	897.3	1,463.2	7,382.8	10,411.2	48.5	52.3
	Storitve IKT	3,387.1	13,018.6	12,045.0	13,170.5	10.2	9.7
5143	Trg. na debelo z el. gosp. in RTV napravami	1,212.1	1,036.4	8,703.4	8,241.9	5.4	3.7
5184	Trg. na debelo z računalniki	1,176.6	1,047.3	8,642.8	8,173.7	6.0	7.6
5185	Trg. na debelo s pisarniški stroji	206.9	261.0	6,587.1	6,551.9	19.6	11.3
5186	Trg. na debelo z elektronskimi deli	81.1	90.2	8,443.0	8,524.4	29.6	22.1
5187	Trg. na debelo z drugimi stroji za industrijo, trgovino, navigacijo	1,198.6	1,073.2	8,445.0	8,393.9	13.2	12.9
642	Telekomunikacije	-6,347.0	3,499.8	17,546.1	20,557.0	7.2	6.3
72	Obdelava podatkov, podatkovne baze in povezane dejavnosti	5,858.8	6,010.6	8,214.1	8,432.7	16.1	17.2

Vir: Lastni izračuni na osnovi podatkov AJPES.

Opombi: ¹ Razlika med čistim dobičkom in čisto izgubo obračunskega obdobja.

Okvir: Informacijsko-komunikacijske dejavnosti - nadaljevanje

zaposlenega) povečala za 12.9%, nekoliko pa se je zmanjšal tudi delež stroškov dela v dodani vrednosti (s 65% v letu 2002 na 64.6% v letu 2003). Pozitiven premik so v proizvodnji IKT zabeležili tudi glede izvozne usmerjenosti, saj so na tujih trgih ustvarili že 57.8% vseh čistih prihodkov od prodaje, kar je za 1.1 strukturne točke več kot leto prej. Med tremi dejavnostmi, ki ustvarijo skupaj 83% dodane vrednosti celotne proizvodnje IKT, so v letu 2003 v *proizvodnji elektronk in elektronskih komponent (SKD 32.1)* ustvarili neto čisto izgubo obračunskega obdobja (v letu 2002 dobiček), v *proizvodnji RTV-oddajnikov, telefonov in telegrafskih instrumentov (SKD 32.2)* se je pozitiven neto poslovnih rezultat približno ohranil na ravni predhodnega leta, rast neto čistega dobička obračunskega obdobja pa so zabeležili v *proizvodnji merilnih, kontrolnih in drugih instrumentov in naprav (SKD 33.2)*. V prvih dveh dejavnostih so hkrati povečali izvozno usmerjenost, v zadnji pa se je delež izvoza v prodaji zmanjšal (gl. tudi Tabelo 13).

11. Druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti

Gospodarske družbe v dejavnosti drugih javnih, skupnih in osebnih storitev so leto 2003 zaključile z neto čistim dobičkom obračunskega obdobja, ki pa se je ohranil približno na ravni predhodnega leta. Največ neto čistega dobička so ustvarile družbe, ki se ukvarjajo z dejavnostmi za sprostitve (predvsem igralnice), relativno visok pozitiven neto poslovni rezultat, čeprav nižji kot v letu 2002, pa so ustvarile tudi družbe v filmski in video dejavnosti. Zaposlenost in dodana vrednost sta se najbolj povečali v družbah, ki opravljajo storitve javne higiene.

Gospodarske družbe **drugih javnih, skupnih in osebnih storitvenih dejavnosti (področje dejavnosti O)** predstavljajo zelo majhen in relativno stabilen delež v strukturi vseh gospodarskih družb slovenskega gospodarstva. V letu 2003 so ohranile svoje deleže v dodani vrednosti (2.2%) in v poslovnih prihodkih (1.2%) ter za 0.1 strukturne točke povečale svoj delež v številu družb (na 2.8%) in v številu zaposlenih (na 1.8%).

Tabela 14: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v dejavnosti drugih javnih, skupnih in osebnih storitvenih dejavnostih

	2002	2003
Število gospodarskih družb	1,036	1,113
Število zaposlenih	7,820	8,201
Neto ¹ čisti dobiček/izguba obračunskega obdobja, v mio SIT	5,043.7	5,127.2
VELIKOST PODJETJA		
Sredstva / podjetje, v mio SIT	183.4	170.7
Število zaposlenih / podjetje	7.5	7.4
OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI		
Povprečna sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	22,513	28,607
GOSPODARNOST		
Gospodarnost poslovanja	1.057	1.049
DONOSNOST		
Donosnost sredstev, v %	2.9	2.2
Donosnost prihodkov, v %	3.7	3.4
PRODUKTIVNOST		
Produktivnost dela, v 000 SIT	16,622.3	17,366.6
Dodana vrednost / zaposlenega, v 000 SIT	7,308.2	7,801.9
DELOVNA STROŠKOVNOST		
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	4,632.1	4,951.2
Delež stroškov dela v dodani vrednosti, v %	63.4	63.5
FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST		
Delež dolga v virih sredstev, v %	58.8	63.0
Delež kratkoročnih obveznostih v virih sredstev, v %	26.8	23.6
PLAČILNA SPOSOBNOST		
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	56.3	48.4
Dolgoročna pokritost dolg. sredstev in zalog, v %	98.0	98.1
IZVOZNA USMERJENOST		
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje, v %	31.9	30.9
STRUKTURA SREDSTEV		
Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	73.2	76.3
Delež proizvodnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v stalnih sredstvih	17.5	13.3

Vir: AJPEŠ in lastni izračuni na osnovi podatkov AJPEŠ.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

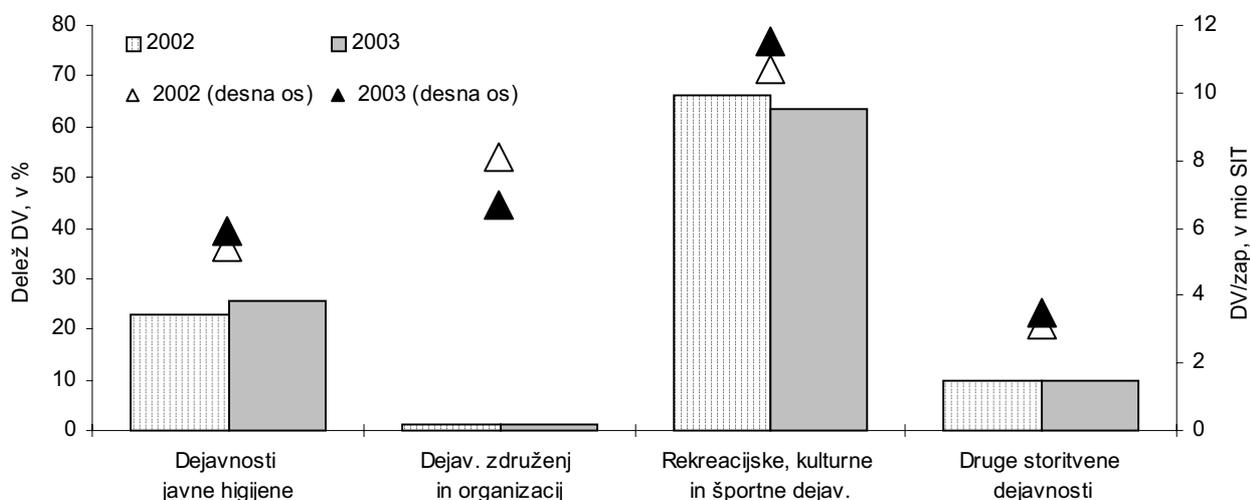
V povprečju so družbe v letu 2003 poslabšale poslovne rezultate in povečale zaposlenost. Obračunsko obdobje so zaključile z neto čistim dobičkom v višini 5.1 mrđ SIT (v letu 2002 5.0 mrđ SIT). Gledano po komponentah neto rezultata se je neto dobiček iz poslovanja v primerjavi z letom 2002 zmanjšal, hkrati pa je bila zabeležena višja neto izguba iz financiranja. K ohranitvi neto poslovnega rezultata približno na ravni predhodnega leta je v glavnem pripomogel neto dobiček iz izrednega delovanja. Kljub relativno skromnim poslovnim rezultatom je bila rast zaposlenosti relativno visoka, 4.9-odstotna. Med skupinami dejavnosti, ki imajo v strukturi celotne dejavnosti O pomembnejši delež, so poslovne rezultate izboljšali v storitvah javne higijene (skupina 90.0) ter v drugih dejavnostih za sprostitve (skupina 92.7; predvsem dejavnost igralnic).

Druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti se po klasifikaciji SKD delijo na štiri oddelke³⁷, od katerih v nadaljevanju podrobneje predstavljamo poslovanje družb v dveh, in sicer v storitvah javne higijene (90) ter v rekreacijskih, kulturnih in športnih dejavnostih (92), ki skupaj ustvarijo skoraj 90% dodane vrednosti vseh družb v dejavnosti O.

V storitvah javne higijene (oddelek 90) večinoma delujejo javna podjetja, ki izvajajo javno gospodarsko službo v komunalni dejavnosti. V letu 2003 je bilo v tem oddelku registriranih 79 gospodarskih družb z 2,743 zaposlenimi. Njihova velikost se je v primerjavi z letom 2002 še povečala, in sicer so imela v povprečju 34.7 zaposlenih (33.6 v letu 2003) in so razpolagala z 1,281.9 mio SIT sredstev (824.2 mio SIT v letu 2003).

Družbe, ki se ukvarjajo s storitvami javne higijene, so v letu 2003 močno povečale neto čisti dobiček obračunskega obdobja, dodano vrednost in zaposlenost, a hkrati ustvarile neto izgubo iz poslovanja. Ustvarile so neto čisti dobiček obračunskega obdobja v višini 1,116.5 mio SIT, kar je bilo 87.5% več kot v predhodnem letu. Donosnost prihodkov se je povečala od 2.2% v letu 2002 na 3.0% v letu 2003. Vendar pa se je primerjavi z letom 2002 poslabšalo poslovanje v osnovni dejavnosti, kjer so družbe izkazale neto izgubo v višini 1,013.8 SIT. Poslovni prihodki so se povečali za 31.1%, in so ob koncu leta znašali 34.5 mrđ SIT. Najbolj so se povečali prihodki od prodaje na domačem trgu. Še bolj so se povečali poslovni odhodki (za 38.6%; najbolj stroški blaga, materiala in storitev), ki so dosegli 35.5 mrđ SIT. Rast dodane vrednosti je bila 25.3-odstotna, kar je ob relativno visoki rasti zaposlenosti (14.9-odstotna) omogočilo 6.8-odstotno povečanje produktivnosti dela, merjeno z dodano vrednostjo na zaposlenega (gl. Tabela 14). Neto izgubo v osnovni dejavnosti so družbe v storitvah javne higijene v letu 2003 deloma pokrile na ravni financiranja, kjer so zabeležile neto dobiček v višini 231.7 mio SIT (v letu 2002 48.8 mio SIT), še več pa je k pozitivnemu rezultatu prispeval neto dobiček iz izrednega delovanja, ki je znašal kar 1,968.7 mio SIT (v letu 2002 neto izguba).

Slika 14: **Struktura dodane vrednosti in dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah po oddelkih sektorja drugih javnih, skupnih in osebnih storitvenih dejavnosti**

Vir: Lastni izračuni na osnovi podatkov AJPES.

³⁷ Storitve javne higijene (oddelek 90), Dejavnost združenj in organizacij (oddelek 91), Rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti (oddelek 93) ter Druge storitvene dejavnosti (oddelek 93).

Rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti (oddelek 92) predstavljajo največjo dejavnost področja O. V strukturi celotne dejavnosti O imajo največji delež v številu družb (55.1%), zaposlenih (43.1%), v ustvarjeni dodani vrednosti (63.6%) in v poslovnih prihodkih (65.8%). Ti deleži so bili v letu 2003 glede na predhodno leto nekoliko nižji, saj je lani po vseh navedenih kazalnikih stopnja rasti družb v rekreacijskih, kulturnih in športnih dejavnostih zaostala za rastjo družb v oddelku storitev javne higiene.

Družbe rekreacijskih, kulturnih in športnih dejavnosti so v letu 2003 v povprečju poslabšale neto poslovni rezultat obračunskega obdobja, vendar izboljšale gospodarnost poslovanja ter rahlo povečale zaposlenost in produktivnost. Neto čisti dobiček obračunskega obdobja je bil za 11.9% nižji kot v letu 2002 in je znašal 4,176.7 mio SIT. Kljub temu je ta dejavnost največ doprinesla k relativno ugodnemu poslovnemu rezultatu družb v celotni dejavnosti O (predvsem igralniška ter filmska in video dejavnost). Gledano po komponentah neto čistega dobička, je bil slabši poslovni rezultat v letu 2003 v glavnem posledica visoke neto izgube iz financiranja, ki je dosegla kar 1,583.2 mio SIT in je bila v primerjavi s predhodnim letom višja za 108%. Visoka neto izguba iz financiranja je bila zabeležena v družbah filmske in video dejavnosti, v športnih dejavnostih ter v dejavnosti igralnic. Poslovanje v osnovni dejavnosti pa se je izboljšalo v vseh skupinah rekreacijskih, kulturnih in športnih dejavnosti, tako da je ustvarjeni neto dobiček iz poslovanja na ravni celotnega oddelka dosegel 7,652.2 mio SIT (17.7% več kot leta 2003). Rast poslovnih prihodkov je bila v letu 2003 le 3.2-odstotna, vendar višja od 2.1-odstotne rasti poslovnih odhodkov. Ob relativno nizki rasti poslovnih prihodkov in komaj 0.4-odstotnem povečanju zaposlenosti se je dodana vrednost družb v rekreacijskih, kulturnih in športnih dejavnostih v letu 2003 povečala le za 7.9%. Tudi produktivnost dela, ki je sicer v oddelku 92 najvišja med dejavnostmi področja O in presega tudi povprečje vseh gospodarskih družb, se ni bistveno povečala (za 2.9%; znašala je 26,528 tisoč SIT).

Literatura

Hieng, R. et al, 2004, Izkaz poslovnega izida po različici I iz SRS 25, Revija IKS, 1-2/2004, Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev, Ljubljana, 2004.

Hieng, R., Koželj, S., 2004, Izkaz poslovnega izida po različici II iz SRS 25, Revija IKS, 1-2/2004, Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev, Ljubljana, 2004.

Kos, M: Vzroki za slabo produktivnost v slovenski industriji, v: Proizvodni management 2002, zbornik referatov, GV, junij, 2002

Kmet, R. et al, 2001, Sektorska analiza poslovanja gospodarskih družb v obdobju 1995–2000 po dejavnostih, Delovni zvezek UMAR, št. 2, letnik X.

Kmet, R. et al, 2002, Sektorska analiza poslovanja gospodarskih družb v obdobju 1995–2001, Delovni zvezek UMAR, št. 4, letnik XI.

Kmet, R. et al, 2002, Dejavnosti slovenskega gospodarstva v luči poslovanja gospodarskih družb v letih 2001 in 2002, Delovni zvezek UMAR, št. 10, letnik XI.

Odar, M., 2004, Poročanje zunanjim uporabnikom računovodskih informacij za leto 2003, Revija IKS, 1-2/2004, Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev, Ljubljana, 2004.

Odar, M., 2004, Podatki iz izkaza poslovnega izida, Revija IKS, 4/2004, Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev, Ljubljana, 2004.

Petrol, 2004, Letno poročilo.

UMAR, 2004, Pomladansko poročilo.

Vlada RS, Peto poročilo o državnih pomočeh v Sloveniji (za leta 2000, 2001, 2002), Poročevalec DZ, št. 54/2003, dne 9. julija 2003.

Viri

Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

Javna agencija Republike Slovenije za energijo, Poročilo o stanju na področju energetike v letu 2003.

Slovenski računovodski standardi, Uradni list, št. 107/01.

Statistični urad Republike Slovenije, Mesečni statistični pregled, letnik L III, št. 06.

Zakon o omejevanju porabe alkohola, Uradni list, št. 15/03.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah, Uradni list, št. 45/01, 39/02, 50/02.

Priloga 1: **Opredelitev kazalnikov, uporabljenih v analizi poslovanja gospodarskih družb**

KAZALNIKA VELIKOSTI

Sredstva na podjetje

001/št. podjetij

Število zaposlenih na podjetje

169/št. podjetij

KAZALNIK OPREMLJENOSTI DELA S SREDSTVI

Povprečna sredstva na zaposlenega

$((001_1 + 001_0)/2)/169$

KAZALNIK GOSPODARNOSTI

Gospodarnost poslovanja = poslovni prihodki/poslovni odhodki

(102/103)

KAZALNIKI DONOSNOSTI

Donosnost sredstev = neto čisti dobiček (izguba)/povprečna sredstva

$(167 - 168)/((001_1 + 001_0)/2)$

Donosnost prihodkov = neto čisti dobiček (izguba)/celotni prihodki

$(167 - 168)/(102 + 127 + 154)$

KAZALNIKA PRODUKTIVNOSTI

Produktivnost dela = poslovni prihodki na zaposlenega

(102/169)

Dodana vrednost na zaposlenega

$(102 - 104 - 124)/169$

KAZALNIKA DELOVNE STROŠKOVNOSTI

Stroški dela na zaposlenega

(115/169)

Delež stroškov dela v dodani vrednosti $((115/(102 - 104 - 124))$

KAZALNIKI FINANCIRANJA IN PLAČILNE SPOSOBNOSTI

Delež dolga (kratkoročne in dolgoročne finančne in poslovne obveznosti, rezervacije in pasivne časovne razmejitev) **v virih sredstev** $((067 + 068 + 082)/049)$

Delež kratkoročnih obveznosti (s pasivnimi časovnimi razmejitvami) **v virih sredstev** $((075 + 082)/049)$ **Kapitalska pokritost stalnih sredstev**

(050/002)

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog $(050 + 067 + 069) / (002 + 023 + 030)$

KAZALNIK IZVOZNE USMERJENOSTI

Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje $(095 + 096)/090$

KAZALNIKA STRUKTURE SREDSTEV

Delež stalnih sredstev v sredstvih

(002/001)

Delež proizvodjalnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v stalnih sredstvih $((012 + 013)/002)$

Podatkovna priloga

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2002

	Število gospodarskih družb	Število zaposlenih	Neto čisti dobiček/ izguba obračunskega obdobja* v mio SIT	VELIKOST PODJETJA		OPREMLJE-NOST DELA S SREDSTVI
				Sredstva / podjetje, v mio SIT	Št. zap. / podjetje	Sredstva/zap v 000 SIT
SKUPAJ	38051	469166	215498.1	350.5	12.3	26979.2
A KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	485	8145	-383.4	347.1	16.8	19653.1
1 Kmetijstvo in lov	412	5923	-712.7	354.4	14.4	23277.5
2 Gozdarstvo	73	2222	329.2	305.5	30.4	9993.1
B RIBIŠTVO	23	107	-58.6	70.7	4.6	15274.9
C RUDARSTVO	60	4779	-745.7	1447.1	79.6	17938.4
CA Pridobivanje energetskih surovin	11	4134	-1121.3	6188.3	375.8	16587.7
10 Pridob. črnega, rjav. premoga in lignita	6	4074	-739.9	10728.2	679.1	16186.5
CB Pridobivanje rud, kamnin	49	645	375.6	382.7	13.2	26596.1
14 Pridobivanje drugih rud in kamnin	48	627	447.7	376.4	13.1	26197.3
D PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	6381	217017	104304.1	584.7	34.0	16444.1
DA PROIZ. HRANE, PUJAČ, TOBA. IZDEL.	390	19841	9988.7	1312.7	50.9	24892.9
DB PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJE. IZD.	540	25079	-2419.2	421.0	46.4	9036.0
17 Proizvodnja tekstilij	239	12547	2233.8	692.9	52.5	13117.4
18 Proizvodnja oblačil, krznenih izdelkov	301	12532	-4653.0	205.1	41.6	4949.6
DC PROIZ. USNJA, USNJNIH IZDELKOV	81	7471	-140.5	769.4	92.2	7937.8
DD OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	483	9448	-1337.6	232.6	19.6	11500.5
DE PROIZ. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK	972	14315	8759.3	296.1	14.7	19417.5
21 Proiz. vlaknin, papirja in kartona	92	5807	5653.9	1638.9	63.1	24883.0
22 Zaloništvo, tiskarstvo	880	8508	3105.4	155.7	9.7	15687.1
DF PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DERIVATOV JEDRSKEGA GORIVA	5	667	574.8	2586.3	133.3	18766.0
DG PROIZ. KEMIČNIH IZDELKOV, EMET. VL.	152	13887	27701.3	3157.1	91.4	32995.7
DH PROIZ. IZDELKOV IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	463	10799	15330.3	549.8	23.3	22130.4
DI PROIZ. DRUGIH NEKOVINSKIH MINERALNIH IZDELKOV	202	9205	1579.4	905.2	45.6	19216.6
DJ PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDEL.	1234	32502	10439.0	413.3	26.3	14813.0
27 Proizvodnja kovin	72	8397	1676.0	2749.4	116.6	22559.2
28 Proiz. kovin. izd. razen strojev & naprav	1162	24105	8763.0	268.6	20.7	12114.8
DK PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	472	23126	9207.9	720.6	49.0	13976.7
DL PROIZ. ELEKTR. IN OPTIČNIH OPR.	742	27740	17588.2	537.2	37.4	13531.4
30 Proizv. pisarniških storjev, računalnikov	90	850	692.0	207.9	9.4	21260.1
31 Proiz. električnih strojev, aparatov	300	13422	7338.0	587.7	44.7	12337.0
32 Proizv. RTV in komunikacijsk. aparatov	128	6338	5065.2	991.6	49.5	18949.9
33 Proizv. medicinskih, finomehaničnih in optičnih instrumentov ter ur	224	7130	4493.1	342.1	31.8	10042.1

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2002

		Število gospodarskih družb	Število zaposlenih	Neto čisti dobiček/ izguba obračunskega obdobja* v mio SIT	VELIKOST PODJETJA		OPREMLJE- NOST DELA S SREDSTVI
					Sredstva / podjetje, v mio SIT	Št. zap. / podjetje	Sredstva/zap v 000 SIT
DM	PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	126	9891	3921.3	1521.0	78.5	18441.7
34	Proiz. motor. vozil, prikolic, polprikolic	72	6956	5415.3	2086.9	96.6	20516.4
35	Proiz. drugih vozil in plovil	54	2935	-1494.0	766.5	54.4	13524.6
DN	PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PREDELOV. DEJAV. RECIKLAŽE	519	13046	3111.1	305.2	25.1	11740.5
36	Proiz. pohištva, druge predelovalne dejavnosti	478	12303	2399.9	293.2	25.7	11074.5
37	Reciklaža	41	743	711.2	444.8	18.1	22767.1
E	OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM, VODO	154	12059	11158.8	7695.3	78.3	96738.4
40	Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	96	8163	11076.5	9702.0	85.0	112757.9
41	Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	58	3896	82.3	4373.9	67.2	63170.2
F	GRADBENIŠTVO	2984	39760	-893.8	199.8	13.3	14293.7
G	TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	12637	80412	50911.5	185.4	6.4	27701.7
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	1232	9538	9033.2	351.0	7.7	42561.0
51	Posredništvo in trgovina na debelo	8291	34702	30963.3	145.7	4.2	33223.8
52	Trgovina na drobno, popravila izdelkov široke porabe	3114	36172	10915.0	225.7	11.6	18485.9
H	GOSTINSTVO	1409	12776	131.7	189.4	9.1	19765.5
I	PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	1953	38785	-6952.2	664.4	19.9	32564.8
60	Kopenski promet, cevovodni transport	1033	18171	-11385.2	359.9	17.6	19862.8
61	Vodni promet	21	135	-1941.5	401.0	6.4	67921.2
62	Zračni promet	25	601	236.5	1315.4	24.0	57888.1
63	Pomožne prometne dejavnosti stor. potovalnih in turističnih agencij	737	9108	13117.0	441.8	12.4	34017.0
64	Poštno in telekomunikacijske storitve	137	10770	-6979.0	4078.8	78.6	50913.0
K	NEPREMIČNINE, NAJEM, POSLOVNE STORITVE	9547	41455.2	35459.6	210.6	4.3	44013.6
70	Poslovanje z nepremičninami	778	2216	-4,924.9	283.4	2.8	92731.7
71	Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	90	164	29.5	45.0	1.8	20449.2
72	Obdelava podatkov, podatkovne baze	960	5058	5,858.8	93.5	5.3	16329.3
73	Raziskovanje in razvoj	235	976	1,577.9	78.3	4.2	17380.7
74	Druge poslovne dejavnosti	7484	33041	32918.3	224.2	4.4	45888.0
O	DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE STORITVENE DEJAV.	1036	7820	5043.7	183.4	7.5	22512.6
90	Storitve javne higiene	71	2388	595.6	824.2	33.6	22832.2
91	Dejavnosti združenj, organizacij	62	84	20.9	13.5	1.4	8270.7
92	Rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti	592	3520	4742.2	193.1	5.9	29783.2
93	Druge storitvene dejavnosti	311	1828	-315.0	52.5	5.9	8750.3

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2002

		GOSPODAR- NOST	DONOSNOST		PRODUKTIVNOST		DELOVNA STROŠKOVNOST	
		Gospodar- nost poslovanja	Donosnost sredstev, v %	Donosnost prodaje, v %	Produktivn- ost dela, v 000 SIT	Dodana vred./ zap., v 000 SIT	Stroški dela / zap., v 000 SIT	Stroški dela v dod. vred. v %
	SKUPAJ	1.027	1.7	1.9	22565	5588	3507	62.8
A	KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	0.988	-0.2	0.2	18646	3984	3195	80.2
1	Kmetijstvo in lov	0.987	-0.5	-0.5	21868	3981	3124	78.5
2	Gozdarstvo	0.992	1.5	1.4	10060	3993	3383	98.5
B	RIBIŠTVO	0.963	-3.6	-3.3	15948	3440	3156	91.7
C	RUDARSTVO	0.987	-0.9	-1.4	11154	6151	4850	78.8
CA	Pridobivanje energetskih surovin	0.966	-1.6	-2.7	9862	6006	4965	82.7
10	Pridobivanje črnega, rjavega premoga in lignita	0.975	-1.1	-1.8	9810	6092	4957	81.4
CB	Pridobivanje rud, kamnin	1.061	2.2	2.9	19435	7083	4111	58.0
14	Pridobivanje drugih rud in kamnin	1.065	2.7	3.5	19616	7094	4089	57.6
D	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	1.040	2.92	2.58	18049	5238	3364	64.2
DA	PR. HRANE, PIJAČ, TOBAČ. IZDEL.	1.034	2.02	2.22	21917	5910	3613	61.1
DB	PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJE. IZDEL.	0.999	-1.07	-0.77	12236	3030	2465	81.4
17	Proizv. tekstilij	1.014	1.36	0.88	19685	3756	2712	72.2
18	Proizv. oblačil, krznenih izdelkov	0.940	-7.50	-7.51	4777	2302	2218	96.3
DC	PROIZ. USNJA, USNJIENIH IZDELKOV	1.001	-0.24	-0.18	10017	3121	2526	80.9
DD	OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	1.001	-1.23	-1.18	11584	3496	2735	78.2
DE	PROIZV. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK.	1.050	3.15	2.97	20174	6375	3900	61.2
21	Proizv. vlaknin, papirja in kartona	1.060	3.91	3.95	24102	6476	3571	55.1
22	Zaloništvo, tiskarstvo	1.041	2.33	2.04	17493	6307	4124	65.4
DF	PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DERIVATOV, JEDRSKEGA GORIVA	1.003	4.60	3.47	22277	4859	3508	72.2
DG	PROIZ. KEMIČALIJ, KEMIČNIH IZDEL., UMETNIH VL.	1.094	6.05	6.54	29416	10506	5400	51.4
DH	PROIZ. IZDELKOV IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	1.071	6.41	6.41	21230	6068	3364	55.4
DI	PROIZ. DR. NEKOVINSKIH MINERALNIH IZDELKOV	1.039	0.89	1.07	15369	5288	3267	61.8
DJ	PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDELKOV	1.036	2.17	1.91	16373	4812	3251	67.6
27	Proizvodnja kovin	1.029	0.88	0.88	22030	5645	3622	64.2
28	Proizv. kovin. izdelkov razen strojev in naprav	1.040	3.00	2.46	14403	4522	3122	69.0
DK	PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	1.033	2.85	2.30	16896	4921	3273	66.5
DL	PROIZ. ELEKTR. IN OPTIČNIH OPR.	1.056	4.69	3.68	16548	5499	3566	64.9
30	Proizv. pisarniških storjev, računalnikov	1.042	3.83	2.01	39888	6799	4031	59.3
31	Proiz. električnih strojev, aparatov	1.053	4.43	3.42	15516	5278	3440	65.2
32	Proizv. RTV in komunikacijskih aparatov	1.057	4.22	3.61	20686	6528	4123	63.2
33	Proizv. medic. finomeh. in optičnih instrum. ter ur	1.070	6.28	5.08	12029	4843	3253	67.2

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2002

		GOSPODAR- NOST	DONOSNOST		PRODUKTIVNOST		DELOVNA STROŠKOVNOST	
		Gospodar- nost poslovanja	Donosnost sredstev, v %	Donosnost prodaje, v %	Produktiv- nost dela, v 000 SIT	Dodana vred./ zap., v 000 SIT	Stroški dela/ zap., v 000 SIT	Stroški dela v dod. vred. v %
DM	PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	1.017	2.15	1.05	37083	5835	3552	60.9
34	Proiz. motornih vozil, prikolic, polprikolic	1.023	3.79	1.59	47895	6682	3633	54.4
35	Proiz. drugih vozil in plovil	0.967	-3.76	-4.24	11457	3830	3359	87.7
DN	PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PREDELOV. DEJAV. RECIKLAŽE	1.037	2.03	1.90	12211	3986	2821	70.8
36	Proiz. pohištva, druge predelovalne dejavnosti	1.033	1.76	1.64	11511	3799	2754	72.5
37	Reciklaža	1.071	4.20	3.95	23800	7092	3939	55.6
E	OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM, VODO	0.998	1.0	2.7	31657	10216	4423	43.3
40	Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	1.007	1.2	3.0	40847	12023	4718	39.2
41	Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	0.941	0.0	0.2	12402	6431	3805	59.2
F	GRADBENIŠTVO	1.011	-0.2	-0.1	15804	4014	3032	75.5
G	TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	1.026	2.3	1.4	44371	5777	3374	58.4
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	1.017	2.2	1.0	90402	7476	3868	51.7
51	Posredništvo in trgovina na debelo	1.030	2.7	1.7	49567	6574	3662	55.7
52	Trgovina na drobno, popravila izdelkov široke porabe	1.027	1.6	1.1	27249	4564	2968	65.0
H	GOSTINSTVO	1.025	0.1	0.1	9679	4197	2837	67.6
I	PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	1.005	-0.6	-0.9	17925	6840	4165	60.9
60	Kopenski promet, cevovodni transport	0.994	-3.2	-5.5	11132	4679	3659	78.2
61	Vodni promet	0.939	-21.2	-39.1	34465	3178	4812	151.4
62	Zračni promet	1.032	0.7	0.8	44756	14058	8602	61.2
63	Pomožne prometne dejavnosti, storitev potovalnih in turističnih agencij	1.002	4.2	5.2	24727	6611	4141	62.6
64	Poštna in telekom. storitve	1.016	-1.3	-2.8	21928	10323	4785	46.3
K	NEPREMIČNINE, NAJEM, POSLOVNE STORITVE	1.039	1.9	3.8	19659	5934	3833	64.6
70	Poslovanje z nepremičninami	0.965	-2.4	-7.0	27223	8452	3840	45.4
71	Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	1.031	0.9	0.9	19221	6965	2675	38.4
72	Obdelava podatkov, podatkovne baze	1.074	7.1	4.8	23265	8214	5486	66.8
73	Raziskovanje in razvoj	1.101	9.3	8.9	17066	7750	5094	65.7
74	Druge poslovne dejavnosti	1.039	2.2	4.6	18678	5357	3548	66.2
O	DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE STORITVENE DEJAV.	1.057	2.9	3.7	16622	7308	4632	63.4
90	Storitve javne higiene	1.027	1.1	2.2	11028	5439	3556	65.4
91	Dejavnosti združenj, organizacij	0.999	3.0	1.3	19071	8071	7577	93.9
92	Rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti	1.077	4.5	5.0	25791	10722	6378	59.5
93	Druge storitvene dejavnosti	0.989	-2.0	-2.7	6161	3142	2540	80.8

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2002

		FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST				IZVOZNA USMERJENOST	STRUKTURA SREDSTEV	
		Dolg v virih sredstev, v %	Kratk. obvezn. v virih sreds., v %	Kapitalska pokritost stalnih sredst., v %	Dolg. pokrit. dolg. sred. in zalog, v %	Delež izvoza v prodaji, v %	Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	Delež proizv. strojev in naprav v stalnih sredst., v %
	SKUPAJ	53.7	29.9	72.7	95.6	28.1	63.6	17.9
A	KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	37.8	26.3	93.7	92.9	5.2	66.5	18.5
1	Kmetijstvo in lov	39.7	27.3	89.6	89.5	3.3	67.3	17.7
2	Gozdarstvo	24.9	19.2	122.7	120.1	16.1	61.2	24.9
B	RIBIŠTVO	57.8	47.5	70.6	67.3	2.9	59.8	22.0
C	RUDARSTVO	23.1	17.0	98.1	99.7	4.7	78.4	24.2
CA	Pridobivanje energetskih surovin	16.4	12.6	103.8	103.4	0.4	80.6	22.5
10	Pridobivanje črnega, rjavega premoga in lignita	16.5	12.5	104.4	104.0	0.4	80.0	23.9
CB	Pridobivanje rud, kamnin	47.8	32.9	74.2	85.5	16.3	70.4	31.6
14	Pridobivanje drugih rud in kamnin	49.4	33.9	72.6	84.6	16.4	69.7	33.0
D	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	44.6	32.7	100.4	97.5	56.2	55.2	28.3
DA	PROIZ. HRANE, PUJAČ, TOBAČ. IZD.	37.1	28.2	99.4	95.1	18.3	63.3	23.2
DB	PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJE. IZD.	51.0	43.3	102.5	88.0	52.4	47.8	27.4
17	Proizv. tekstilij	52.3	44.1	101.9	89.1	52.8	46.8	30.6
18	Proizv. oblačil, krznenih izdelkov	47.5	41.3	104.1	85.1	50.5	50.4	19.3
DC	PROIZ. USNJA, USNJIENIH IZD.	53.5	38.4	107.7	86.4	69.4	43.2	22.8
DD	OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	52.6	38.9	80.3	84.0	53.1	59.0	26.1
DE	PROIZV. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK.	41.7	29.9	95.2	99.0	35.2	61.3	41.4
21	Proizv. vlaknin, papirja in kartona	34.6	25.7	100.3	98.9	60.2	65.2	45.8
22	Zalonišvo, tiskarstvo	49.4	34.5	88.8	99.2	11.5	57.0	35.8
DF	PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DERIVATOV, JEDRSKEGA GORIVA	95.1	63.6	10.4	63.6	70.5	47.4	13.7
DG	PROIZ. KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZDELKOV, UMETNIH VLAKNIN	30.5	20.7	128.0	116.5	71.2	54.3	22.9
DH	PROIZ. IZDELKOV IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	37.5	31.9	104.2	97.3	62.5	60.0	31.0
DI	PROIZ. DRUGIH NEKOVINSKIH MINERALNIH IZDELKOV	43.0	28.6	95.4	99.7	44.8	59.7	30.8
DJ	PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDEL.	52.3	35.0	88.6	94.0	52.3	53.9	34.9
27	Proizvodnja kovin	50.0	30.5	88.8	96.4	72.9	56.3	38.5
28	Proizv. kovin. izd. razen strojev in naprav	53.7	37.9	88.6	92.3	41.2	52.3	32.5
DK	PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	49.1	35.8	97.4	94.5	72.9	52.3	28.6
DL	PROIZ. ELEKT. IN OPTIČNIH OPR.	55.3	40.7	99.9	100.4	63.9	44.8	26.2
30	Proizv. pisarniških storjev, računalnikov	69.6	49.8	70.8	87.3	9.3	43.0	14.4
31	Proiz. električnih strojev, aparatov	50.1	36.1	102.8	100.3	70.5	48.5	31.1
32	Proizv. RTV in komunikacij. aparatov	66.6	52.0	88.3	94.8	63.7	37.8	19.4
33	Proizv. medic. finomeh. in optičnih instrum. ter ur	44.9	30.4	114.6	111.2	70.0	48.1	26.3

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2002

		FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST				IZVOZNA USMERJENOST	STRUKTURA SREDSTEV	
		Dolg v virih sredstev, v %	Kratk. obvezn. v virih sreds., v %	Kapitalska pokritost stalnih sredst., v %	Dolg. pokrit. dolg. sred. in zalog, v %		Delež izvoza v prodaji, v %	Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %
DM	PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	42.4	33.4	101.9	94.6	80.9	56.6	23.0
34	Proiz. motor. vozil, prikolic, polprikolic	41.1	31.8	107.2	99.7	82.1	54.9	25.3
35	Proiz. drugih vozil in plovil	46.9	39.2	84.9	78.4	68.5	62.6	15.8
DN	PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PREDEL OV. DEJAV. RECIKLAŽE	48.5	35.3	90.6	90.1	54.6	56.8	23.2
36	Proiz. pohiš tva, druge predelov. dejavn.	49.3	36.4	90.8	88.1	58.3	55.9	22.1
37	Reciklaža	42.6	27.1	89.2	106.0	26.2	64.3	30.2
E	OSKRBA Z ELEKT. PLINOM, VODO	35.3	9.8	73.8	99.5	1.1	87.6	27.9
40	Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	24.3	10.2	86.9	98.9	1.2	87.0	33.8
41	Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	75.7	8.3	27.1	101.6	0.4	89.6	6.7
F	GRADBENIŠTVO	72.6	56.3	62.8	82.7	5.1	43.6	21.9
G	TRGOV., POPRAV. MOTOR. VOZIL	63.0	49.2	77.1	78.9	10.5	48.0	11.7
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	61.2	46.8	74.6	75.6	9.5	52.1	11.4
51	Posredništvo in trgovina na debelo	65.1	53.7	87.6	83.9	15.6	39.9	13.0
52	Trgovina na drobno, popravila izdel. široke porabe	60.4	42.7	66.5	74.7	2.6	59.5	10.4
H	GOSTINSTVO	39.6	20.9	72.9	93.7	9.4	82.9	8.7
I	PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	56.0	19.9	54.7	95.7	27.1	80.5	27.4
60	Kopenski promet, cevovodni transport	83.6	24.3	19.6	89.3	42.6	83.3	30.7
61	Vodni promet	88.7	29.6	13.7	85.1	78.1	82.3	2.8
62	Zračni promet	69.0	22.7	36.8	89.5	97.2	84.2	90.2
63	Pomožne prometne dejavnosti storitev potovalnih in turističnih agencij	44.5	21.8	86.3	107.4	27.6	64.3	9.8
64	Poštna in telekomunikacijske storitve	43.0	15.6	64.8	94.8	6.2	87.9	29.6
K	NEPREMIČ., NAJEM, POSL. STOR.	41.8	27.8	89.3	102.5	13.3	65.3	4.6
70	Poslovanje z nepremičninami	65.3	37.1	59.7	87.1	0.8	58.1	2.8
71	Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	75.8	60.0	47.2	59.8	9.3	51.3	55.2
72	Obdelava podatkov, podatkovne baze	53.0	42.5	108.4	118.1	16.1	43.4	19.4
73	Raziskovanje in razvoj	45.7	35.5	112.8	123.1	17.7	48.1	17.5
74	Druge poslovne dejavnosti	37.9	25.6	91.9	103.9	13.6	67.6	4.1
O	DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE STORITVENE DEJAV.	58.8	26.8	56.3	98.0	31.9	73.2	15.3
90	Storitve javne higiene	71.3	17.2	36.9	105.0	0.1	77.8	16.5
91	Dejavnosti združenj, organizacij	55.8	38.4	111.3	151.0	7.4	39.7	24.6
92	Rekreacijske, kulturne in športne dejav.	52.7	31.2	65.9	94.0	45.2	71.7	13.4
93	Druge storitvene dejavnosti	56.8	29.7	62.7	97.5	1.0	68.9	24.5

Vir podatkov: AJPES in lastni preračuni na osnovi podatkov AJPES.

Opomba: * Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

Tabela 2: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2003

	Število gospodarskih družb	Število zaposlenih	Neto čisti dobiček/ izguba obračunskega obdobja* v mio SIT	VELIKOST PODJETJA		OPREMLJE-NOST DELA S SREDSTVI
				Sredstva / podjetje, v mio SIT	Št. zap. / podjetje	Sredstva/zap v 000 SIT
SKUPAJ	39837	464381	314751.1	369.5	11.7	30073.1
A KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	508	7863	916.2	340.1	15.5	21099.8
1 Kmetijstvo in lov	435	5823	-108.2	343.5	13.4	24656.2
2 Gozdarstvo	73	2040	1024.4	319.7	28.0	10951.4
B RIBIŠTVO	25	109	27.2	88.5	4.4	17878.6
C RUDARSTVO	60	4419	-920.0	1465.1	73.6	19696.0
CA Pridobivanje energetskih surovin	10	3735	-1598.5	6664.4	373.5	17910.6
10 Pridob. črnega, rjav. premoga in lignita	5	3623	-1004.9	12397.1	724.5	17310.0
CB Pridobivanje rud, kamnin	50	684	678.5	425.2	13.7	29449.0
14 Pridobivanje drugih rud in kamnin	49	668	830.9	423.3	13.6	29248.0
D PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	6596	208894.41	121315.4	602.0	31.7	18133.5
DA PROIZ. HRANE, PUJAČ, TOBA. IZDEL.	403	17023.24	9832.8	1194.7	42.2	27634.5
DB PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJE. IZD.	530	23197.82	-3102.1	455.4	43.8	10066.2
17 Proizvodnja tekstilij	235	12257.63	835.1	763.4	52.2	14041.1
18 Proizvodnja oblačil, krznenih izdelkov	295	10940.19	-3937.1	210.0	37.1	5612.7
DC PROIZ. USNJA, USNJNIH IZDELKOV	80	6817.61	-976.6	802.7	85.2	9254.7
DD OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	496	9389.02	-1566.2	232.1	18.9	11794.2
DE PROIZ. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK	1010	13982.91	5878.5	309.4	13.8	21465.5
21 Proiz. vlaknin, papirja in kartona	96	5695.61	763.3	1736.5	59.3	28041.9
22 Zaloništvo, tiskarstvo	914	8287.3	5115.2	159.5	9.1	16945.8
DF PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DERIVATOV JEDRSKEGA GORIVA	3	222.56	-1727.0	3436.2	74.2	49238.4
DG PROIZ. KEMIČNIH IZDELKOV, EMET. VL.	144	14220.58	48850.7	3922.5	98.8	36735.6
DH PROIZ. IZDELKOV IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	475	10956.12	19520.8	595.4	23.1	24348.3
DI PROIZ. DRUGIH NEKOVINSKIH MINERALNIH IZDELKOV	220	9210.83	4665.8	871.0	41.9	19836.7
DJ PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDEL.	1330	31389.23	-27.0	419.0	23.6	16855.8
27 Proizvodnja kovin	74	8254.1	-11529.3	2705.8	111.5	23956.0
28 Proiz. kovin. izd. razen strojev & naprav	1256	23135.13	11502.3	284.3	18.4	14322.6
DK PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	487	23549.1	16532.1	773.1	48.4	15210.2
DL PROIZ. ELEKTR. IN OPTIČNIH OPR.	748	25975.68	17248.1	519.8	34.7	14487.3
30 Proizv. pisarniških storjev, računalnikov	97	837.16	485.9	174.0	8.6	21013.0
31 Proiz. električnih strojev, aparatov	300	12426.63	6623.3	563.5	41.4	12934.8
32 Proizv. RTV in komunikacijsk. aparatov	121	5757.36	4291.5	970.3	47.6	20565.5
33 Proizv. medicinskih, finomehaničnih in optičnih instrumentov ter ur	230	6954.53	5847.4	371.6	30.2	11443.9

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 2: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2003

		Število gospodarskih družb	Število zaposlenih	Neto čisti dobiček/ izguba obračunskega obdobja* v mio SIT	VELIKOST PODJETJA		OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI
					Sredstva / podjetje, v mio SIT	Št. zap. / podjetje	Sredstva/zap v 000 SIT
DM	PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	135	9853.01	4628.9	1549.6	73.0	20073.8
34	Proiz. motor. vozil, prikolic, polprikolic	74	6940.95	5186.8	2234.4	93.8	22522.4
35	Proiz. drugih vozil in plovil	61	2912.06	-558.0	718.8	47.7	14237.5
DN	PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PREDELOV. DEJAV. RECIKLAŽE	535	13106.7	1556.7	326.5	24.5	12653.1
36	Proiz. pohištva, druge predelovalne dejavnosti	491	12228.98	434.0	311.8	24.9	11880.7
37	Reciklaža	44	877.72	1122.6	491.0	19.9	23414.5
E	OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM, VODO	157	11877	19190.4	7660.6	75.6	100085.3
40	Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	98	8019	19071.8	9589.6	81.8	116544.7
41	Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	59	3858	118.6	4456.5	65.4	65876.1
F	GRADBENIŠTVO	3283	40092	7855886.0	195.2	12.2	14932.6
G	TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	12778	81275	80985.0	213.6	6.4	30936.7
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	1272	9533	14624.6	366.9	7.5	46572.7
51	Posredništvo in trgovina na debelo	8377	34981	51168.4	181.7	4.2	38701.4
52	Trgovina na drobno, popravila izdelkov široke porabe	3129	36761	15192.0	236.7	11.7	19493.1
H	GOSTINSTVO	1549	12842	3150.9	188.1	8.3	21749.1
I	PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	2071	38090	19596.3	571.9	18.4	32523.2
60	Kopenski promet, cevovodni transport	1123	18096	144.1	210.3	16.1	16777.1
61	Vodni promet	20	141	208.5	428.3	7.0	60190.0
62	Zračni promet	25	597	229.0	1235.9	23.9	53374.6
63	Pomožne prometne dejavnosti stor. potovalnih in turističnih agencij	745	8437	13656.3	454.3	11.3	39119.6
64	Poštna in telekomunikacijske storitve	158	10819	5358.5	3609.5	68.5	52204.2
K	NEPREMIČNINE, NAJEM, POSLOVNE STORITVE	10234	44067	41166.9	236.6	4.3	50903.5
70	Poslovanje z nepremičninami	930	2475	1,597.1	321.0	2.7	110776.2
71	Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	101	156	164.3	56.9	1.5	36043.0
72	Obdelava podatkov, podatkovne baze	1054	5362	6,010.6	88.6	5.1	16776.4
73	Raziskovanje in razvoj	237	959	981.4	260.7	4.0	40366.8
74	Druge poslovne dejavnosti	7912	35116	32413.4	247.9	4.4	52249.3
O	DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE STORITVENE DEJAV.	1113	8201	5127.2	220.5	7.4	28607.7
90	Storitve javne higiene	79	2743	1116.5	1,281.9	34.7	35327.5
91	Dejavnosti združenj, organizacij	68	100	5.1	15.8	1.5	9579.3
92	Rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti	618	3532	4176.7	203.1	5.7	33935.4
93	Druge storitvene dejavnosti	348	1826	-170.9	50.4	5.2	9249.3

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 2: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2003

	GOSPODARNOST	DONOSNOST		PRODUKTIVNOST		DELOVNA STROŠKOVNOST	
		Gospodarnost poslovanja	Donosnost sredstev, v %	Donosnost prodaje, v %	Produktivnost dela, v 000 SIT	Dodana vred./ zap., v 000 SIT	Stroški dela / zap., v 000 SIT
SKUPAJ	1.035	2.3	2.6	24840	6130	3807	62.1
A KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	1.004	0.6	0.6	19898	4492	3375	75.1
1 Kmetijstvo in lov	1.000	-0.1	-0.1	22609	4417	3243	73.4
2 Gozdarstvo	1.025	4.6	4.0	12162	4704	3752	79.8
B RIBIŠTVO	1.014	1.4	1.3	18210	4224	3262	77.2
C RUDARSTVO	1.000	-1.1	-1.6	12639	6872	5525	80.4
CA Pridobivanje energetskih surovin	0.971	-2.4	-3.8	11065	6686	5744	85.9
10 Pridobivanje črnega, rjavega premoga in lignita	0.984	-1.6	-2.5	10980	6901	5787	83.9
CB Pridobivanje rud, kamnin	1.092	3.4	4.6	21235	7890	4326	54.8
14 Pridobivanje drugih rud in kamnin	1.095	4.3	5.7	21474	7951	4303	54.1
D PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	1.045	3.2	2.9	19727	5748	3666	63.8
DA PR. HRANE, PIJAČ, TOBAČ. IZDEL.	1.043	2.1	2.3	24396	6568	3902	59.4
DB PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJE. IZDEL.	0.998	-1.3	-1.0	13428	3216	2657	82.6
17 Proizv. tekstilij	1.012	0.5	0.3	20903	3893	2862	73.5
18 Proizv. oblačil, krznenih izdelkov	0.939	-6.4	-6.8	5053	2457	2427	98.8
DC PROIZ. USNJA, USNJNIH IZDELKOV	0.986	-1.5	-1.1	12433	3087	2708	87.7
DD OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	1.007	-1.4	-1.4	12130	3788	2937	77.5
DE PROIZV. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK.	1.032	2.0	2.0	20652	6224	4157	66.8
21 Proizv. vlaknin, papirja in kartona	1.020	0.5	0.5	24373	5930	3802	64.1
22 Zalonišvo, tiskarstvo	1.045	3.6	3.3	18095	6425	4401	68.5
DF PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DERIVATOV, JEDRSKEGA GORIVA	0.894	-15.8	-30.2	22401	2697	4071	151.0
DG PROIZ. KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZDEL., UMETNIH VL.	1.152	9.4	9.4	35512	13126	6124	46.7
DH PROIZ. IZDELKOV IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	1.074	7.3	7.4	22936	6381	3619	56.7
DI PROIZ. DR. NEKOVINSKIH MINERALNIH IZDELKOV	1.067	2.6	2.9	16623	5978	3454	57.8
DJ PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDELKOV	1.014	0.0	0.0	18616	5360	3552	66.3
27 Proizvodnja kovin	0.952	-5.8	-5.6	24364	6094	3906	64.1
28 Proizv. kovin. izdelkov razen strojev in naprav	1.049	3.5	2.9	16565	5098	3426	67.2
DK PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	1.048	4.6	3.7	18456	5442	3621	66.5
DL PROIZ. ELEKTR. IN OPTIČNIH OPR.	1.051	4.6	3.7	17122	5802	3876	66.8
30 Proizv. pisarniških storjev, računalnikov	1.037	2.8	1.7	33024	6873	4389	63.9
31 Proiz. električnih strojev, aparatov	1.040	4.1	3.3	15927	5194	3628	69.8
32 Proizv. RTV in komunikacijskih aparatov	1.044	3.6	3.2	22083	7520	4725	62.8
33 Proizv. medic. finomeh. in optičnih instrum. ter ur	1.087	7.3	6.2	13235	5336	3555	66.6

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 2: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2003

		GOSPODAR- NOST	DONOSNOST		PRODUKTIVNOST		DELOVNA STROŠKOVNOST	
		Gospodar- nost poslovanja	Donosnost sredstev, v %	Donosnost prodaje, v %	Produktivn- ost dela, v 000 SIT	Dodana vred./ zap., v 000 SIT	Stroški dela/ zap., v 000 SIT	Stroški dela v dod. vred. v %
DM	PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	1.018	2.3	1.3	35683	5698	3736	65.6
34	Proiz. motornih vozil, prikolic, polprikolic	1.021	3.3	1.6	45620	6410	3829	59.7
35	Proiz. drugih vozil in plovil	0.985	-1.3	-1.5	11996	4000	3516	87.9
DN	PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PREDELOV. DEJAV. RECIKLAŽE	1.027	0.9	0.9	13505	4211	3041	72.2
36	Proiz. pohištva, druge predelovalne dejavnosti	1.020	0.3	0.3	12487	3955	2960	74.9
37	Reciklaža	1.072	5.5	4.6	27691	7781	4165	53.5
E	OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM, VODO	1.027	1.6	4.6	33612	11070	4770	43.1
40	Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	1.038	2.0	5.2	43480	13074	5104	39.0
41	Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	0.957	0.0	0.2	13102	6904	4075	59.0
F	GRADBENIŠTVO	1.023	1.3	1.0	18666	4490	3243	72.2
G	TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	1.029	3.2	2.0	48462	6260	3633	58.0
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	1.019	3.3	1.4	105724	8403	4256	50.6
51	Posredništvo in trgovina na debelo	1.034	3.8	2.6	53676	7127	3972	55.7
52	Trgovina na drobno, popravila izdelkov široke porabe	1.028	2.1	1.4	28651	4880	3149	64.5
H	GOSTINSTVO	1.042	1.1	2.2	10591	4464	3031	67.9
I	PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	1.047	1.6	2.4	20315	7868	4535	57.6
60	Kopenski promet, cevovodni transport	1.031	0.0	0.1	13136	5278	3842	72.8
61	Vodni promet	0.917	2.5	3.2	33462	3173	5405	170.3
62	Zračni promet	1.039	0.7	0.7	50724	15405	9538	61.9
63	Pomožne prometne dejavnosti, storitev potovalnih in turističnih agencij	1.059	4.1	5.4	28341	7712	4502	58.4
64	Poštna in telekom. storitve	1.054	0.9	2.0	24213	11967	5433	45.4
K	NEPREMIČNINE, NAJEM, POSLOVNE STORITVE	1.049	1.8	3.9	21258	6385	4197	65.7
70	Poslovanje z nepremičninami	1.078	0.6	1.9	31301	8989	4063	45.2
71	Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	1.090	2.9	3.6	28763	9655	3208	33.2
72	Obdelava podatkov, podatkovne baze	1.068	6.7	4.6	23466	8433	5878	69.7
73	Raziskovanje in razvoj	1.004	2.5	4.4	21909	6745	5359	79.5
74	Druge poslovne dejavnosti	1.044	1.8	4.0	20162	5864	3923	66.9
O	DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE STORITVENE DEJAV.	1.049	2.2	3.4	17367	7802	4951	63.5
90	Storitve javne higiene	0.971	1.2	3.0	12588	5932	3906	65.8
91	Dejavnosti združenj, organizacij	0.951	0.5	0.3	17471	6651	6916	104.0
92	Rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti	1.089	3.5	4.3	26528	11526	6833	59.3
93	Druge storitvene dejavnosti	1.007	-1.0	-1.3	6814	3468	2773	79.9

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 2: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2003

		FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST				IZVOZNA USMERJENOST	STRUKTURA SREDSTEV	
		Dolg v virih sredstev, v %	Kratk. obvezn. v virih sreds., v %	Kapitalska pokritost stalnih sredst., v %	Dolg. pokrit. dolg. sred. in zalog, v %	Delež izvoza v prodaji, v %	Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	Delež proizv. strojev in naprav v stalnih sredst., v %
	SKUPAJ	53.3	30	74.2	96.4	28.2	63.0	16.7
A	KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	42.9	29.4	90.0	92.1	5.3	63.4	16.5
1	Kmetijstvo in lov	45.1	30.4	85.3	88.6	3.7	64.3	15.5
2	Gozdarstvo	28.5	23.0	123.2	119.4	13.9	58.1	23.9
B	RIBIŠTVO	49.9	40.0	78.8	74.9	4.6	63.6	18.0
C	RUDARSTVO	25.3	19.0	95.2	81.1	5.5	78.5	24.7
CA	Pridobivanje energetskih surovin	17.3	13.7	101.7	81.9	0.3	81.3	22.5
10	Pridobivanje črnega, rjavega premoga in lignita	16.2	12.5	103.1	81.8	0.3	81.4	23.9
CB	Pridobivanje rud, kamnin	50.5	35.5	71.1	78.0	18.2	69.5	32.6
14	Pridobivanje drugih rud in kamnin	51.7	36.3	69.9	78.9	18.3	69.0	33.5
D	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	46.5	34.5	97.0	95.5	57.9	55.1	27.3
DA	PROIZ. HRANE, PIJAČ, TOBAČ. IZD.	37.7	29.1	98.0	94.6	17.1	63.6	24.2
DB	PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJE. IZD.	54.3	44.9	100.2	88.8	51.5	45.6	28.3
17	Proizv. tekstilij	54.9	46.2	100.5	88.8	51.6	44.9	32.1
18	Proizv. oblačil, krznenih izdelkov	52.6	41.0	99.5	88.7	51.1	47.6	17.8
DC	PROIZ. USNJA, USNJIENIH IZD.	58.6	46.7	106.3	83.3	74.4	39.0	22.6
DD	OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	55.1	39.6	77.0	81.6	51.5	58.3	32.8
DE	PROIZV. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK.	45.2	30.6	84.8	94.0	35.5	64.6	38.0
21	Proizv. vlaknin, papirja in kartona	40.4	26.7	86.3	92.8	60.5	69.0	42.5
22	Zalonišvo, tiskarstvo	50.7	35.1	82.8	95.5	12.2	59.5	32.0
DF	PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DERMATOV, JEDRSKEGA GORIVA	120.0	109.3	-27.8	-12.4	46.2	71.9	2.2
DG	PROIZ. KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZDELKOV, UMETNIH VLAKNIN	34.5	23.4	116.8	109.6	74.4	56.1	20.5
DH	PROIZ. IZDELKOV IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	37.7	32.8	108.6	100.7	63.5	57.4	29.3
DI	PROIZ. DRUGIH NEKOVINSKIH MINERALNIH IZDELKOV	42.5	28.9	95.1	98.7	43.4	60.4	30.4
DJ	PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDEL.	55.7	38.6	82.2	88.7	59.6	53.9	30.9
27	Proizvodnja kovin	55.1	36.7	80.5	87.0	72.4	55.8	30.7
28	Proizv. kovinskih izdelkov razen strojev in naprav	56.1	39.7	83.2	89.8	52.8	52.8	31.0
DK	PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	49.8	37.2	96.1	94.4	71.6	52.3	27.8
DL	PROIZ. ELEKT. IN OPTIČNIH OPR.	54.2	40.2	101.0	99.8	63.6	45.4	27.0
30	Proizv. pisarniških storitev, računalnikov	68.0	48.5	66.2	84.4	9.7	48.3	16.0
31	Proiz. električnih strojev, aparatov	49.8	36.6	102.1	97.1	69.2	49.2	32.7
32	Proizv. RTV in komunikacij. aparatov	64.8	50.9	91.8	98.8	63.2	38.4	19.4
33	Proizv. medicinskih finomehaničnih in optičnih instrumentov ter ur	45.6	31.0	116.1	109.4	68.7	46.9	26.3

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 2: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2003

		FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST				IZVOZNA USMERJENOST	STRUKTURA SREDSTEV	
		Dolg v virih sredstev, v %	Kratk. obvezn. v virih sreds., v %	Kapitalska pokritost stalnih sredst., v %	Dolg. pokrit. dolg. sred. in zalog, v %	Delež izvoza v prodaji, v %	Delež stalnih sredstev v sredstvih, v %	Delež proizv. strojev in naprav v stalnih sredst., v %
DM	PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	46.9	36.6	101.4	94.0	83.0	52.4	21.2
34	Proiz. motor. vozil, prikolic, polprikolic	45.1	34.1	110.0	101.9	84.8	49.9	23.8
35	Proiz. drugih vozil in plovil	53.8	46.1	75.0	69.2	66.1	61.7	13.5
DN	PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PREDEL. DEJAV. RECIKLAŽE	52.2	39.3	91.1	88.9	53.4	52.5	24.1
36	Proiz. pohišstva, druge predelov. dejavn.	53.4	40.7	90.5	86.4	58.3	51.5	22.8
37	Reciklaža	43.1	29.6	95.0	108.0	23.6	59.9	31.8
E	OSKRBA Z ELEKT. PLINOM, VODO	32.1	8.8	77.5	94.0	3.8	87.7	28.1
40	Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	19.6	8.7	92.0	92.2	4.2	87.4	34.1
41	Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	76.5	9.0	26.5	100.8	0.5	88.7	6.9
F	GRADBENIŠTVO	73.1	59.9	67.8	79.6	4.8	39.7	23.5
G	TRGOV., POPRAV. MOTOR. VOZIL	58.5	43.4	79.4	83.8	10.3	52.3	9.5
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	60.5	44.7	76.7	79.5	8.8	51.4	10.7
51	Posredništvo in trgovina na debelo	56.6	43.8	89.6	91.0	15.4	48.4	9.0
52	Trgovina na drobno, popravila izdel. široke porabe	60.9	41.8	64.0	74.4	2.7	61.0	9.6
H	GOSTINSTVO	41.4	20.7	70.4	92.7	8.9	83.2	8.5
I	PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	47.8	23.9	67.1	77.8	26.5	77.8	30.0
60	Kopenski promet, cevovodni transport	67.8	41.3	45.1	70.3	41.4	71.3	52.0
61	Vodni promet	87.3	27.8	15.2	48.6	69.7	83.8	3.5
62	Zračni promet	64.9	23.6	43.8	91.7	95.9	80.2	89.4
63	Pomožne prometne dejavnosti storitev potovalnih in turističnih agencij	45.9	23.1	82.0	80.8	27.1	65.9	8.8
64	Poštna in telekomunikacijske storitve	39.1	17.2	69.8	78.7	5.5	87.2	29.5
K	NEPREMIČ., NAJEM, POSL. STOR.	43.0	28.6	91.5	106.4	14.6	62.3	4.1
70	Poslovanje z nepremičninami	63.7	36.0	58.8	86.4	0.7	61.7	2.2
71	Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	78.1	58.1	33.0	60.6	8.1	66.2	37.5
72	Obdelava podatkov, podatkovne baze	52.4	41.4	114.2	122.7	17.2	41.7	17.9
73	Raziskovanje in razvoj	84.8	80.7	94.5	111.0	19.1	16.0	15.5
74	Druge poslovne dejavnosti	38.0	25.1	95.7	109.3	15.5	64.8	3.7
O	DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE STORITVENE DEJAV.	63.0	23.6	48.4	98.1	30.9	76.3	13.3
90	Storitve javne higiene	79.7	16.2	25.1	102.2	0.3	80.9	11.5
91	Dejavnosti združenj, organizacij	64.0	35.6	71.6	126.1	7.2	50.3	14.8
92	Rekreacijske, kulturne in športne dejav.	50.0	28.2	67.9	95.3	45.9	73.6	13.7
93	Druge storitvene dejavnosti	60.1	33.4	56.4	90.4	1.0	70.7	21.6

Vir podatkov: AJPES in lastni preračuni na osnovi podatkov AJPES.
Opomba: * Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

Izšlo v zbirki Delovni zvezki*:

Letnik IX, leto 2000

- št. 1. Neposredne tuje investicije v Slovenijo, trendi, razvoj in politika v obdobju 1997–1999, dr. Matija Rojec
- št. 2. Finančni rezultati poslovanja gospodarskih družb v letu 1999 (na osnovi statističnih podatkov iz bilance stanja in bilance uspeha za leto 1999), Judita Mirjana Novak
- št. 3. Plačilna bilanca in napovedovanje njenega razvoja, mag. Jože Markič, Ljubljana
- št. 4. Ekonometrična analiza gibanja investicij v osnovna sredstva v Sloveniji, mag. Vesna Štraser
- št. 5. Poslovanje bančnega sistema v letu 1999, mag. Luka Vesnaver
- št. 6. Pomen in merjenje osnovne inflacije v Sloveniji, mag. Boštjan Vasle
- št. 7. Shema indikatorjev monitoringa okoljskega razvoja, mag. Bojan Radej, Jure Povšnar, Mateja Kovač, Ivanka Zakotnik, dr. Pavle Gmeiner, Matjaž Hanžek in dr. Janko Seljak
- št. 8. Regionalni vidiki razvoja Slovenije s poudarkom na finančnih rezultatih poslovanja gospodarskih družb v letu 1999, Janja Pečar, mag. Metka Farič
- št. 9. Analiza poslovanja gospodarskih družb v obdobju 1995–1999 po dejavnostih, mag. Rotija Kmet, Janez Kušar, Jure Povšnar, Mateja Kovač, dr. Tanja Česen, mag. Mateja Peternej
- št. 10. Državne in strukturne pomoči v Evropski uniji, posameznih državah Evropske unije in Sloveniji, mag. Ana Murn

Letnik X, leto 2001

- št. 1. Motivi in strategije tujih investorjev v Sloveniji / Motivation and Strategic Considerations of Foreign Investors in Slovenia, Matija Rojec, Miroslav Stanojevič
- št. 2. Sektorska analiza poslovanja gospodarskih družb v obdobju 1995–2000, mag. Rotija Kmet, Gorazd Kovačič, Mojca Koprivnikar Šušteršič, Jure Povšnar, Eva Zver, Mateja Kovač, Janez Kušar, mag. Brigita Lipovšek
- št. 3. Ocenjevanje in projekcija izobrazbenih tokov in izobrazbene sestave prebivalstva, Tomaž Kraigher
- št. 4. Poslovanje gospodarskih družb v letu 2000, Judita Mirjana Novak
- št. 5. Industrijska politika v Republiki Sloveniji (D - predelovalne dejavnosti), Gorazd Kovačič
- št. 6. Regionalni vidiki razvoja Slovenije (in poslovanje gospodarskih družb v letu 2000), Janja Pečar
- št. 7. Povezava med realnim deviznim tečajem in razlikami med realnimi obrestnimi merami (SIT in DEM ter USD), mag. Boštjan Vasle
- št. 8. Analiza obnašanja gospodinjstev v Sloveniji v obdobju 1997–2000 (na podlagi podatkov APG), Ana Tršelič
- št. 9. Razvoj informacijske družbe v Evropi in Sloveniji, mag. Rotija Kmet.
- št. 10. Razvoj analize in diagnoze nacionalne konkurenčne sposobnosti Slovenije, Pavle Gmeiner et al.

*Indeks izdanih Delovnih zvezkov je v celoti dosegljiv na UMAR-jevi domači strani.

Letnik XI, leto 2002

- št. 1. Turistična politika in analiza slovenskega turizma v obdobju 1995–2001, Mojca Koprivnikar Šušteršič
- št. 2. Industrijska politika in državne pomoči v Evropski uniji in v Sloveniji, mag. Ana Murn
- št. 3. Primarna dejavnost - Politika in stanje v Sloveniji v primerjavi z EU, Mateja Kovač
- št. 4. Sektorska analiza poslovanja gospodarskih družb v obdobju 1995–2001, mag. Rotija Kmet, Gorazd Kovačič, Mojca Koprivnikar Šušteršič, Jure Povšnar, Eva Zver, Mateja Kovač, Janez Kušar, mag. Brigita Lipovšek
- št. 5. Poslovanje gospodarskih družb v letu 2001, Judita Mirjana Novak
- št. 6. Celovit pristop k razumevanju in zajemanju mednarodne menjave storitev, dr. Metka Stare
- št. 7. Regionalni vidiki razvoja Slovenije (in poslovanje gospodarskih družb v letu 2001), Janja Pečar
- št. 8. Industrijska politika v Sloveniji, merjena z državnimi pomočmi in javnofinančnimi odhodki, mag. Ana Murn
- št. 9. Dejavnost raziskovanja in razvoja v Sloveniji, mag. Ana Vidrih
- št. 10. Dejavnosti slovenskega gospodarstva v luči poslovanja gospodarskih družb v letih 2001 in 2002, mag. Rotija Kmet Zupančič, Gorazd Kovačič, Jure Povšnar, Andreja Poje, Eva Zver, Mateja Kovač, Janez Kušar

Letnik XII, leto 2003

- št. 1. Poslovanje gospodarskih družb v letu 2002, J.M. Novak
- št. 2. Strukturne spremembe v predelovalnih dejavnostih v Sloveniji, G. Kovačič, mag. R. Kmet Zupančič, J. Kušar
- št. 3. Poslovanje in finančni viri javnih zavodov v letih 2001 in 2002, E. Zver
- št. 4. Kultura kot razvojni dejavnik države in regij, mag. B. Lipovšek
- št. 5. Izbrani socio-ekonomski kazalniki po regijah, J. Pečar

Letnik XIII, leto 2004

- št. 1. Productivity growth and functional upgrading in foreign subsidiaries in the slovenian manufacturing sector, M. Rojec, B. Majcen, A. Jaklič, S. Radošević
- št. 2. Dejavnosti slovenskega gospodarstva v luči poslovanja gospodarskih družb v letih 2002 in 2003, mag. R. Kmet Zupančič, M. Koprivnikar Šušteršič, M. Kovač, G. Kovačič, J. Kušar, J. Povšnar, E. Zver

Druge publikacije UMAR	Delovni zvezek	UMAR
	številka 2/2004	

Zbirka Delovni zvezki letnik 2004	<p>1/2004: Productivity growth and functional upgrading in foreign subsidiaries in the slovenian manufacturing sector, M. Rojec, B. Majcen, A. Jaklič, S. Radošević</p> <p>2/2004: Dejavnosti slovenskega gospodarstva v luči poslovanja gospodarskih družb v letih 202 in 2003, R. Kmet Zupančič, M. Koprivnikar Šušteršič, M. Kovač, G. Kovačič, J. Kušar, J. Povšnar, E. Zver</p>
Pomladansko / Jesensko poročilo	<p>Pomladansko poročilo 2004</p> <p>Jesensko poročilo 2003</p>
Zbirka Analize, raziskave in razvoj	<p>Poročilo o razvoju 2004, 2004</p> <p>Slovenia – On the Way to the Information Society, 2004</p> <p>J. Seljak: Kazalec uravnoveženega razvoja / Sustainable Development Indicators, 2001 Slovenija v novem desetletju: trajnost, konkurenčnost, članstvo v EU (SGRS 2001–2006) – <i>povzetek</i></p> <p>Slovenia in the New Decade: Sustainability, Competitiveness, Membership in the EU – summary</p> <p>Slovenija v novem desetletju: trajnost, konkurenčnost, članstvo v EU (SGRS 2001–2006)</p> <p>Slovenia in the New Decade: Sustainability, Competitiveness, Membership in the EU</p>
IB revija	<p>IB revija 4/2003</p> <p>VSEBINA: <i>Drago Kos:</i> Konstrukcija razvojnih scenarijev; <i>Bojan Radej:</i> Pridobitništvo, kapitalizem in trajnostni razvoj - razprava o konsistenci agoniziranih naložbenih alternativ; <i>Anthony Zamparutti:</i> FDI and the Environment in Developing Countries: a Brief Note on the Policy Dilemmas of Globalisation; <i>Renata Slabe Erker:</i> Metodologija indeksa okoljske trajnosti Svetovnega ekonomskega foruma in rezultati njegovih prvih ocen; <i>Viktor Grilc, Mirko Lešnjak:</i> "Čista proizvodnja" – pristop k trajnostnemu razvoju v industriji; <i>Roland Clift:</i> An Introduction to Life Cycle Assessment; <i>Erika Oblak:</i> Gospodarjenje z odpadno embalažo in približevanje EU; Predstavitve (pripravil Bojan Radej)</p> <p><i>D. Kos:</i> Praktična sociologija za urejevalce in načrtovalce prostora. Zbirka Teorija in praksa, Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, 2002; <i>Thomas F. Homer-Dixon, Jeffrez H. Boutwell, George W. Rathjen:</i> Environmental Change and Violent Conflicts Scientific American 268 (feb. 1993); <i>Talbot Page:</i> Intergenerational Justice as Opportunity, v Energy and the Future, D. MacLean, P. G. Brown, Tottowa, New Jersey: Rowman and Littlefield, 1983; <i>Brian Barry:</i> Intergenerational Justice in Energy Policy, v Energy and the Future, D. MacLean, P. G. Brown, Tottowa, New Jersey: Rowman and Littlefield, 1983; <i>Anil Markandya, David Pearce:</i> Development, the Environment and the Social Rate of discount, v The World Bank Research Observer 6 (1991)</p>
Journal for Institutional Innovation, Development and Transition	<p>IB Review, Vol. 6/2002</p> <p>Institutions and Public Finance: <i>Lars P. Feld:</i> Budgetary Procedures and Public Finance or: Quis custodiet ipsos custodes?</p> <p>Institutions and Economic Performance: <i>Lucian Cernat:</i> Institutions and Economic Growth: Which Model of Capitalism for Central and Eastern Europe?, <i>Joachim Ahrens, Martin Meurers:</i> How Governance Affects the Quality of Policy reform and Economic Performance: <i>New Evidence for Economies in Transition</i></p> <p>Institutions and the Enterprise Sector, <i>Gérard Duchêne, Phillipe Rusin, Geomina Turlea:</i> Entrepreneurship and Institutions in Transition, <i>Hamed El Said, Frank McDonald:</i> Institutional reform and Entry Mode by Foreign Firms: The Case of Jordan, <i>Andrew L S Goh:</i> Industrial policy Focus of South East Asian Nations: Technology Development or innovation?</p> <p>Institutions and Social Relations, <i>Murat Somer:</i> Insincere Public Discourse, Inter-Group Trust, and Implications for Democratic Transition: The Yugoslav Meltdown Revisited, Summaries.</p>
Internet	http://www.gov.si/umar

Naročilnica	Delovni zvezek	UMAR
	številka 2/2004	

Ime, priimek, podpis		
Naslov naročnika		
ID št. za DDV	Zavezanec za DDV ☐ DA ☐ NE	Datum:
Označiti z X	Periodika	SIT
	Pomladansko/Jesensko poročilo. Letna naročnina za eno publikacijo 2.500 SIT. Analiza gospodarskih gibanj v Sloveniji s ciljno projekcijo razvoja v prihodnjih letih, ocenami nacionalnih računov in obsežno dokumentacijo.	5.000
	Spring/Autumn Report. Letna naročnina za eno publikacijo 3.500 SIT.	7.000
	Poročilo o razvoju. Prikaz in ocena usmeritev ciljnih aktivnosti SGRS 2001-2006 s pomočjo izbranih krovnih indikatorjev.	3.000
	Development Report	3.000
	Info UMAR/IMAD Info. 1 izvod brezplačno. Koristne informacije o UMAR. Slovensko, angleško.	
	Delovni zvezki. Objave detaljnih rezultatov analiz, podatkovnih serij in metodoloških razprav.	2.200
	IB revija. Štiri številke letno (vključuje mednarodno IB Review). Revija za strokovna in metodološka vprašanja gospodarskega, prostorskega in socialnega razvoja. Enojna št. 3.000 SIT.	13.000
	IB Review (Journal for Institutional Innovation, Development, and Transition)	3.500
	Ekonomsko ogledalo. 12 številik letno. Cena za en izvod 1.500 SIT.	16.000
	Slovenian Economic Mirror. 12 številik letno. Cena za en izvod 1.500 SIT.	16.000
	Knjižne izdaje	SIT
	M. Stare, R. Kmet Zupančič, M. Bučar: Slovenia – On the Way to the Information Society , 2004	4.600
	Poročilo o človekovem razvoju Slovenija 2002–2003 (knjiga in CD).	2.500
	Poročilo o človekovem razvoju Slovenija 2002–2003 (knjiga ali CD).	1.900
	Human Development Report Slovenia 2002–2003 (knjiga in CD).	5.000
	Human Development Report Slovenia 2002–2003 (knjiga ali CD).	4.300
	Slovenija v novem desetletju: trajnost, konkurenčnost, članstvo v EU (SGRS 2001–2006) – povzetek	1.000
	Slovenija in the New Decade: Sustainability, Competitiveness, Membership in the EU – summary	1.500
	Slovenija v novem desetletju: trajnost, konkurenčnost, članstvo v EU (SGRS 2001-2006)	3.500
	Slovenija in the New Decade: Sustainability, Competitiveness, Membership in the EU	7.000
	B. Radej, A. Pirc Velkavrh, L. Globevnik: Indikatorji o okolju in razvoju / Indicators on environment and development , 1999, 216 str.	1.880
	J. Seljak: Kazalec uravnoveženega razvoja / Sustainable Development Indicators , 2001	3.000
	Matija Rojec: Prestrukturiranje z neposrednimi tujimi investicijami: Slovenija/Restructuring with foreign direct investment: The Case of Slovenia , 1998.	2.000
	Strategija R Slovenije za vključitev v Evropsko unijo , ekonomski in socialni del, 1998.	2.500
	J. Potočnik, B. Majcen: Slovenija in EU , 1996, 290 str. Koristi in stroški približevanja EU, tudi na panožni ravni. Izračuni z modelom splošnega ravnotežja.	2.500
	F. Cimperman, A. Kožar, F. Kuzmin, L. Pfajfar, B. Plešec, M. Simončič, I. Strmšnik, A. Strojanc: Kvartalni ekonometrični model slovenskega gospodarstva , 1996, 164 str.	1.900
	Strategija gospodarskega razvoja (SGRS) , 1995.	12.500
	Zbirka sedmih knjig (knjige je možno naročiti tudi posamezno).	
	B. Radej: Onesnaženje naprodaj , 1994, 166 str.	1.900
Davek	8,5-odstotni DDV v ceno še ni vključen.	
Popusti	Na količino – po dogovoru (pri naročilu večjega števila izvodov ene publikacije do 25%), za naročilo na več mesečnih zbirk (na dve zbirki 20% in 25% za naročilo na vsaj tri).	
Naročilo in informacije	UMAR, Gregorčičeva 27, 1000 Ljubljana; telefon 01-478-1043; fax 01-478-1070. E-mail: gp.umar@gov.si. Naročene publikacije in račun vam bomo poslali po pošti.	
Obnavljanje	Naročilo se avtomatično obnavlja za naslednje leto.	
Odpoved	Pisna odpoved naročnine velja po izteku leta, za katero je bila naročnina obnovljena.	